

Udskilte arkæologiske områder:

HAM 6116 – Herrestedgård, sb. nr. 124

HAM 6278 – Bakkegården, sb. nr. 127

Sagsnr.:

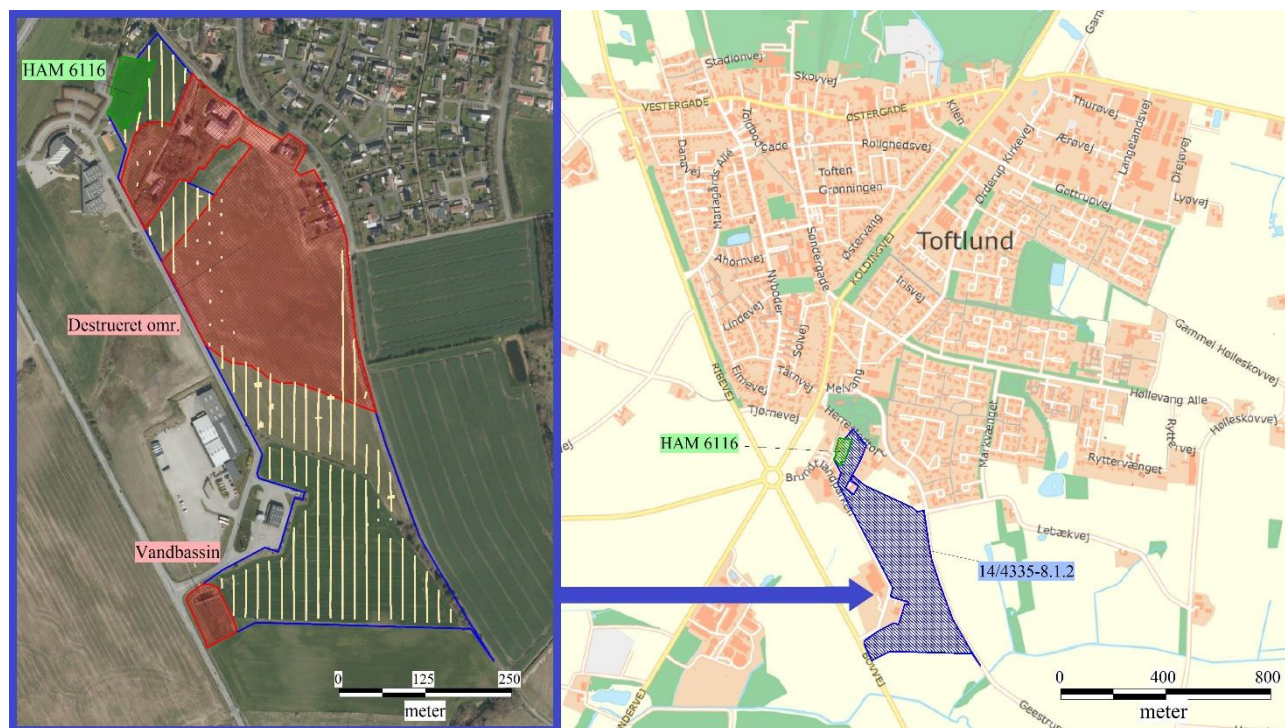
14/4335-8.1.2 - matr. 259 m.fl. Toftlund, Toftlund Sogn, Nørre Rangstrup Herred, tidl. Haderslev Amt. Sted nr. 20.04.05. Sb.nr. 124.

I løbet af efteråret-vinteren 2020 foretog Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev en arkæologisk forundersøgelse af et 15,7 ha stort planområde, der er lokaliseret i udkanten af Toftlund by. Den arkæologiske undersøgelse blev foretaget på foranledning af Tønder Kommune forud for grundsalg af matr. 259 Toftlund ejerlav, Toftlund (Tønder Kommune) og resulterede i udskillelsen af tre arkæologiske områder, mens et større areal indenfor planområdet blev udskilt som et destrueret område.

HAM 6116 – Herrestedgård (etape II): Indenfor det 6.194 m² store område er der udskilt mindst fire 3-skibede huskonstruktioner og ni grubehuse. Området er den østlige fortsættelse af bopladsområdet fra yngre germansk jernalder – tidlig vikingetid, hvoraf den vestlige del blev udgravet i august-september 2020.

HAM 6872 – Bakkegården I: Indenfor det 4.454 m² store område er der udskilt fire huskonstruktioner. Disse skal næppe ses som et kontinuerligt forløb, men strækker sig derimod over en lang periode i forhistorien, der muligvis tager udgangspunkt i senneolitikum og fortsætter op til germansk jernalder.

HAM 6872 – Bakkegården II: Indenfor det 269,9 m² store område var der i forundersøgelsen fremkommet en mulig grav, der blev færdigundersøgt i løbet heraf. Konklusionen blev, at der i stedet er fritlagt bunden af en forstyrret grube, der er dateret til neolitikum.

Figur 1: Oversigt over det 15,7 ha store planområde (blå skravering), der er lokaliseret i den sydlige udkant af Toftlund by samt den arkæologiske udgravningsfelt HAM 6116 – Herrestedgård (grøn skravering), som blev færdigundersøgt få måneder forinden forundersøgelsens opstart. På detaljekortet til venstre er de muldafrømmede søgegrøfter markeret med gul, mens de destruerede arealer er markeret med rød skravering.

Indhold

ABSTRACT	4
UNDERSØGELSENS FORHISTORIE	5
ADMINISTRATIVE DATA	8
TOPOGRAFI, TERRÆN OG UNDERGRUND	8
MÅLESYSTEM	10
ØVRIGE DATA	10
UDGRAVNINGSMETODE	10
FORUNDERSØGELSENS RESULTAT	13
Det indsamlede dokumentationsmateriale	14
HAM 6116 – Herrestedgård (etape II):.....	14
HAM 6278 – Bakkegården.....	14
De arkæologiske områder	14
HAM 6116 – Herrestedgård (etape II).....	15
Den egentlige arkæologiske udgravning ved Herrestedgård (sommer-efterår 2020)	16
Forundersøgelse af den østlige del af bopladsområdet ved Herrestedgård (efterår-vinter 2020)	16
HAM 6278 – Bakkegården I.....	19
De udskilte huskonstruktioner	19
HAM 6278 – Bakkegården II	24
NATURVIDENSKABELIGE UNDERSØGELSER	25
KULTURHISTORISK PERSPEKTIVERING	25
FREMTIDIGT ARBEJDE PÅ STEDET	25
LITTERATURLISTE	27
KATALOG	28
HAM 6116 – Herrestedgård (etape II)	28
Søgegrøfterne.....	28
HAM 6278 – Bakkegården	30
Anlægsbeskrivelse	30
Søgegrøfterne.....	35
Fundbeskrivelser.....	45

LISTER.....	47
HAM 6116 – Herrestedgård (etape II).....	47
Anlægsliste	47
Tegningsliste.....	48
Fotoliste	49
HAM 6278 – Bakkegården.....	50
Anlægsliste	50
Fundliste	54
Tegningsliste.....	55
Fotoliste	57
KORTBILAG	60
Kortbilag 1: Forundersøgelsens lokalitet.....	60
Kortbilag 2: Preussisk målebordsblad med indtegnede fortidsminder	61
Kortbilag 3: Terrænmodel.....	62
Kortbilag 4: De muldafrømmede søgegrøfter og udskilte arkæologiske områder.....	63
Kortbilag 5: HAM 6116 – Herrestedgård (etape II).....	64
Kortbilag 6: HAM 6278 – Bakkegården I	65
Kortbilag 7: HAM 6278 – Bakkegården II.....	66
BILAG.....	67
Bilag 8: Stolpehulsskemaer	67

Abstract

Den arkæologiske forundersøgelse ved Toftlund resulterede i udskillelsen af tre arkæologiske områder. Heraf blev den østlige afgrænsning af et kendt bopladsområde fra yngre germansk jernalder – tidlig vikingetid (700-900 e.v.t.) fritlagt mod nord i planområdet. 400 m syd herfor blev der udskilt et område med flere enkeltliggende hustomter, som på baggrund af hustypologierne spænder over en længere periode i forhistorien fra senneolitikum – germansk jernalder (2350 f.v.t.-750 e.v.t.). I den umiddelbare nærhed heraf blev der i løbet af forundersøgelsen desuden undersøgt en mulig grav, som dog viste sig at være bunden af en grube, der på baggrund af genstandsmaterialet er relativ dateret til neolitikum (3950-1700 f.v.t.).

© 2022 Museum Sønderjylland, Arkæologi Haderslev og forfatterne. Eftertryk tilladt med tydelig kildeangivelse.

Anvendte forkortelser i teksten

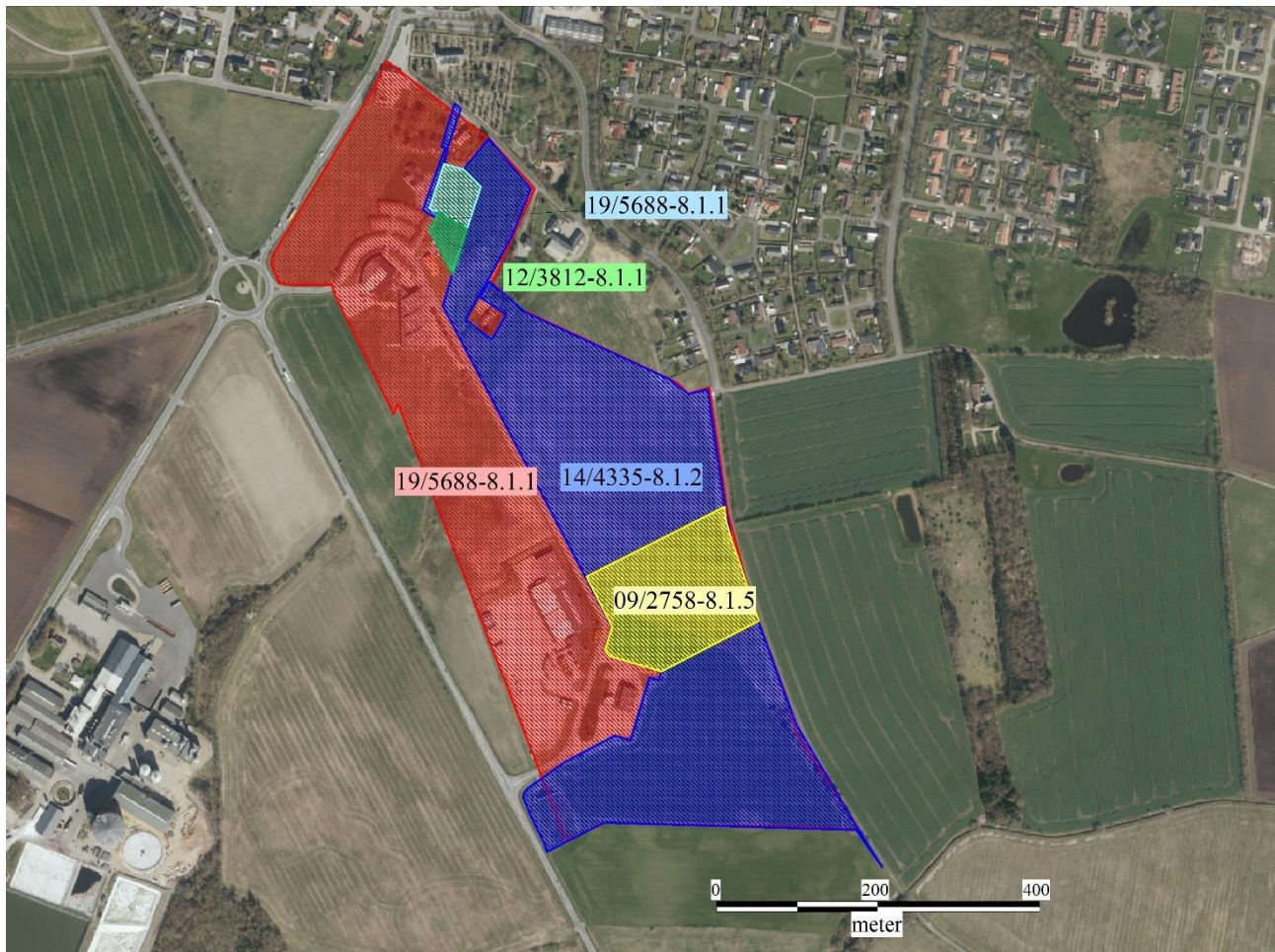
A 1: Anlægsnummer. Tal angivet med A foran refererer til et anlægsnummer – et stolpehul, en grube etc. Nummeret kan genfindes i anlægsnummerlisten, hvor der er reference til, hvilken type anlæg det drejer sig om, og hvilke fund, der eventuelt er fremkommet i anlægget. Samtidig er der en reference til hvilken originaltegning (T-nummer) man kan genfinde anlægget på.

X 1: Fundnummer. Tal angivet med X foran, angiver et fund – en funden genstand. Nummeret kan genfindes i fundlisten (dog uden foranstillet X), hvor der er reference til, hvilken type genstand det drejer sig om, og hvilket anlæg den stammer fra.

T 1: Tegningsnummer. Tal angivet med T foran, angive, hvilken originaltegning, hvorpå oplysninger om det aktuelle anlæg kan findes. I tegningslisten er tegningsnummeret, angivet uden foranstillet T.

Undersøgelsens forhistorie

Siden 2009 har Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev modtaget flere forespørgsler vedrørende en arkæologisk vurdering af risikoen for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder indenfor matr. 259 Toftlund ejerlav, Toftlund (Tønder Kommune). I forlængelse heraf har museet således foretaget en arkivalsk kontrol og arkæologisk vurdering af flere omgange, der enten berører hele eller dele af det aktuelle planområde ved Toftlund (se figur 2).

Figur 2: Siden 2009 har området nær det aktuelle forundersøgelingsområde været genstand for en arkæologisk vurdering af risikoen for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder af flere omgange. Ovenstående er en oversigt over de udskilte arkæologiske forundersøgelingsområder, der berører matr. 259 Toftlund ejerlav, Toftlund (Tønder Kommune). Det aktuelle planområde 14/4335-8.1.2 – Matr. 259 Toftlund er markeret med blå skravering.

Det følgende er en kort gennemgang af museets risikovurderinger i henhold til at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder indenfor de udskilte forundersøgelingsområder samt baggrunden derfor. Udtalelserne er opdelt i henhold til de enkelte sagsnumre (se kortbilag 2 for registrerede fortidsminder).

09/2758-8.1.5 – Matr. 259 Toftlund:

Museet anbefalede, at der blev foretaget en frivillig forundersøgelse, idet det blev vurderet, at der var risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder i forbindelse med anlægsarbejde indenfor det 2,6 ha store

forundersøgelsesområde. Denne vurdering var baseret på lokalitetens topografiske placering samt omkringliggende fortidsminder. Blot 250 m nord for det udskilte forundersøgelsesområde, i udkanten af Toftlund by, er der således registreret en række gravhøje fra stenalder og bronzealder, mens det i det hele taget er kendetegnende for området, at der er mange gravregistreringer på det højdedrag, hvorpå Toftlund by ligger. Det udskilte forundersøgelsesområde var desuden beliggende på et svagt sydskrånende terræn midt mellem Toftlund by og Fiskbækken. Da området her er overvejende plant og veldrænet, var det museets vurdering, at bebyggelserne til de kendte gravregistreringer meget vel kunne findes her.

12/3812-8.1.1 – Del af matr. 259 Toftlund:

Museet anbefalede, at der blev foretaget en frivillig forundersøgelse, idet det blev vurderet, at der var risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder i forbindelse med anlægsarbejde indenfor det 1.795 m² store område, der dog er en del af et større lokalplansområde. Denne vurdering var baseret på lokalitetens topografiske placering samt omkringliggende fortidsminder. Det udskilte forundersøgelsesområde er beliggende umiddelbart syd for Toftlund på kanten og sydskråningen af et plateau, der også omfatter Toftlund/Herrested Kirke. Plateauet afgrænses af fugtige arealer mod syd, øst og vest. Kirken ligger ca. 150 m nord for området. Omkring forundersøgelsesområdet er der desuden registreret flere fortidsminder, især gravhøje fra stenalder og bronzealder, men også spor efter aktiviteter og bebyggelser i middelalderen (bl.a. sb. 36-38, 24-44, Toftlund Sogn). Desuden viser erfaring, at man i forhistorien foretrak at bosætte sig i højt terræn og tæt ved vand.

14/4335-8.1.2 – Matr. 259 Toftlund:

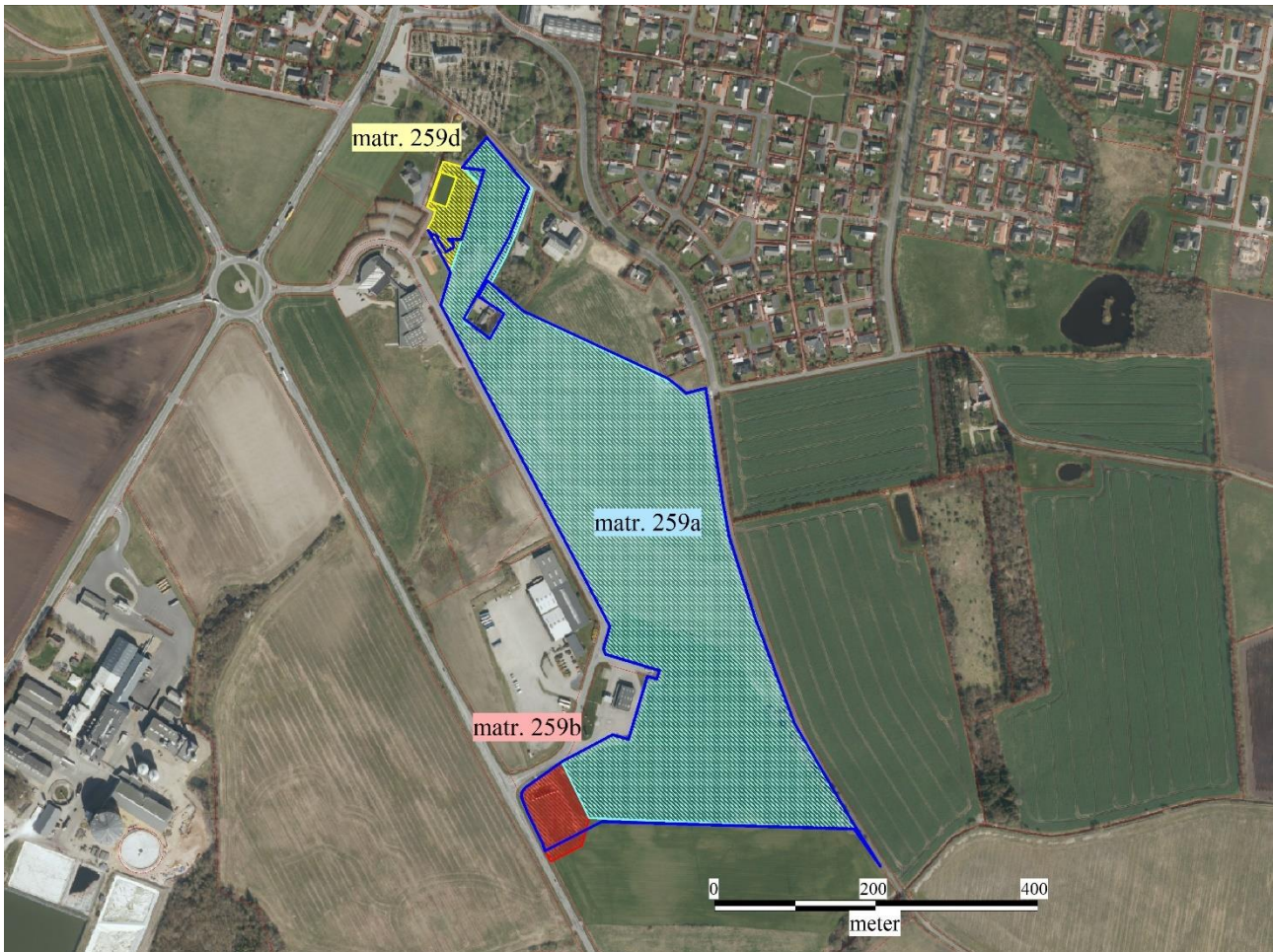
Museet anbefalede, at der blev foretaget en frivillig forundersøgelse, idet det blev vurderet, at der var høj risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder i forbindelse med anlægsarbejde indenfor det 17,5 ha store forundersøgelsesområde. Denne vurdering var baseret på lokalitetens topografiske placering samt omkringliggende fortidsminder. Det udskilte forundersøgelsesområde er beliggende syd for Toftlund på kanten af bakkeøen i bølget højtliggende terræn omgivet af fugtige lavere liggende områder og vandløb. Omkring området, især mod nord, øst og vest, er der desuden registreret adskillige væsentlige fortidsminder, heriblandt især mange gravhøje fra sten- og bronzealder samt bopladsspor fra bronzealder og middelalder (bl.a. sb. 42 og 44, Toftlund Sogn). Desuden viser erfaring, at man i forhistorien foretrak at bosætte sig i højt terræn og tæt ved vand.

19/5688-8.1.1 – Brundtlandparken:

Delområder indenfor det udskilte forundersøgelsesområde havde igennem flere år været genstand for arkæologiske vurdering og det var da også først og fremmest på baggrund af disse, at museet anbefalede en frivillig forundersøgelse, idet risikoen for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder indenfor det 28,3 ha store område var meget høj. I august 2019 blev et mindre delområde på 4821 m² af det udskilte forundersøgelsesområde 19/5688-8.1.1 – Brundtlandparken forundersøgt. Resultatet heraf blev udskillelsen af det arkæologiske område HAM 6116 – Herrestedgård (beretning under udarbejdelse), der blev udgravet den efterfølgende sommer.

Kort tid efter udgravningens afslutningen blev museet kontaktet af Tønder Kommune, der ønskede, at museet gennemførte en arkæologisk forundersøgelse af de resterende arealer indenfor matr. 259 Toftlund ejerlav, Toftlund (Tønder Kommune), der endnu ikke var undersøgt for fremkomsten af væsentlige jordfaste

fortidsminder. Dette drejede sig om et planområde på 15,7 ha, der berører hele matr. 259a, majoriteten af matr. 259b samt et mindre areal af matrikel 259d (se figur 3).

Figur 3: Oversigtskort over matr. 259 Toftlund ejerlav, Toftlund (Tønder Kommune), hvoraf det aktuelle planområde (blå kontur) berører matr. 259a (lyseblå skravering), 259b (rød skravering) samt en mindre del af matr. 259d (gul skravering).

Museet oprindelige risikovurdering i henhold til at påtræffe væsentlige jordfaste fortidsminder i forbindelse med anlægsarbejde indenfor planområdet var stadig gældende i 2020 (kan læses tidligere i afsnittet under: 14/4335-8.1.2 – Matr. 259 Toftlund). På baggrund af lokalitetens typografiske placering samt de adskillige registreringer af fortidsminder i området, var der umiddelbart en høj risiko for at påtræffe væsentlige jordfaste fortidsminder indenfor planområdet. Derudover var der særlig bevågenhed omkring området direkte øst for den arkæologiske udgravning HAM 6116 – Herrestedgård. Her var der registreret og undersøgt flere fladmarksgrave fra ældre bronzealder (1300-1200 f.v.t.) samt et større bopladsområde, der umiddelbart spænder over perioden yngre germansk jernalder – tidlig vikingetid (700-900 e.v.t.). Et af målene for den aktuelle forundersøgelse var derfor at undersøge, hvorvidt det var muligt at dokumentere bebyggelsens afgrænsning mod øst, og om der kunne påvises yderligere grave indenfor planområdet.

Administrative data

Den arkæologiske forundersøgelse ved Toftlund er foretaget i henhold til museumslovens §27 forud for grundsalg af matr. 259 Toftlund ejerlav, Toftlund (Tønder Kommune). Idet planområdet overstiger 5000 m² er udgifterne til den arkæologiske virksomhed bygherrefinansieret i henhold til museumslovens §26.2.

Bygherre:	Tønder Kommune
Bygherres kontaktperson:	Guri Alm
Sogn:	Toftlund
Sb. nummer:	124
Stednummer:	200405
Herred:	Nørre Rangstrup
Kommune:	Tønder
Tidligere amt:	Haderslev
Kortnummer:	1212 III NV
Sagsnummer:	14/4335-8.1.2
Sagsnavn:	Matr. 259 m.fl. Toftlund
Kulturarvsstyrelsens journalnummer:	20/04955
Udgravning udført af:	Museum Sønderjylland – Arkæologi, Dalgade 7, 6100 Haderslev

Den øvrige sagsbehandling blev foretaget af museumsinspektør Anne Birgitte Sørensen, Hans Christian H. Andersen, Mads Leen Jensen, Per Ethelberg og Pernille Kruse, Museum Sønderjylland – Arkæologi.

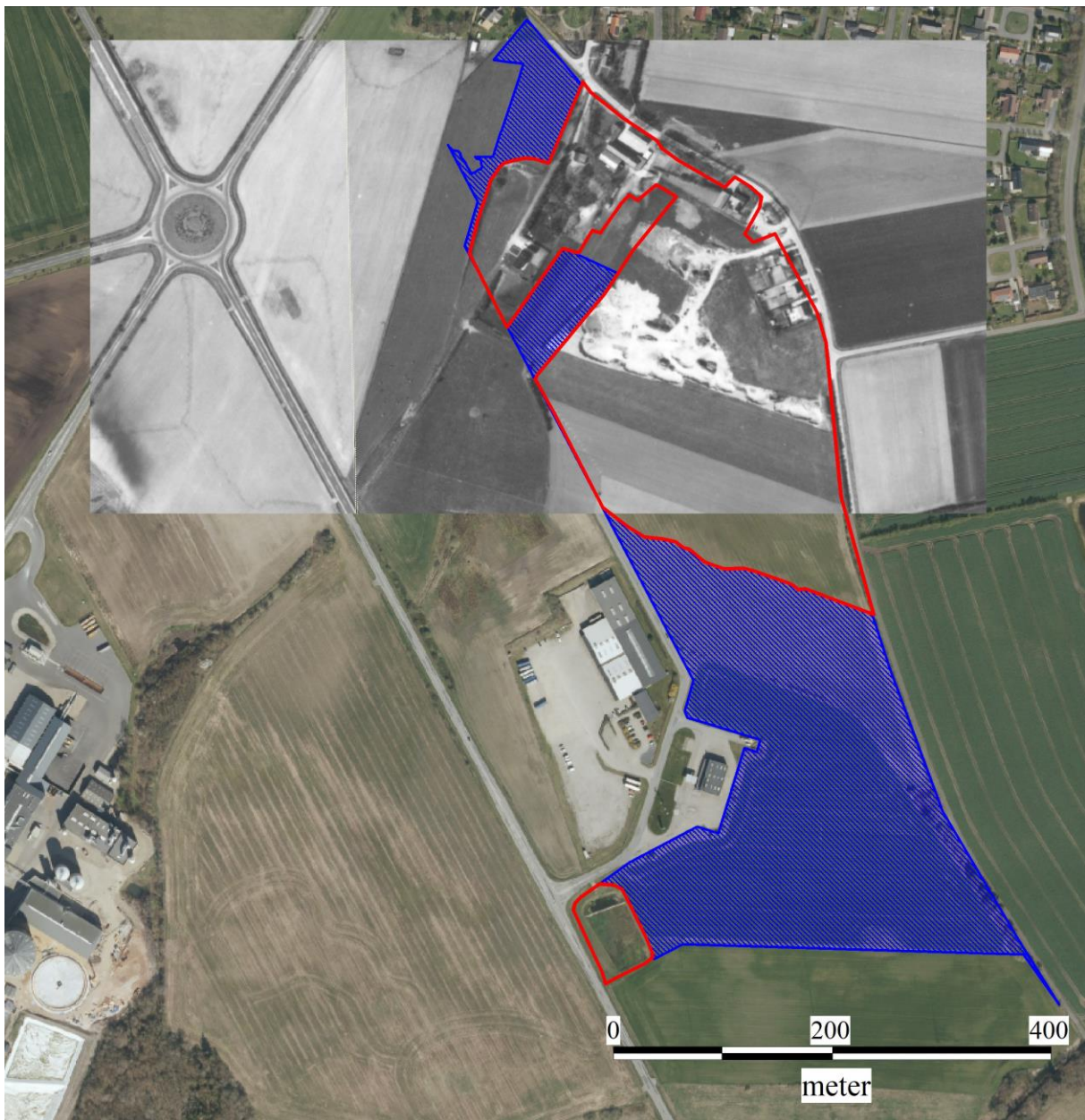
Dokumentationsmateriale (fund, fotos, stolpehulsskemaer, tegninger, opmålingsfiler og beretning) opbevares på Museum Sønderjylland – Arkæologi, Dalgade 7, 6100 Haderslev.

Topografi, terræn og undergrund

Planområdet er beliggende i den sydlige udkant af Toftlund, 13 km sydvest for Vojens (se kortbilag 1). Det ligger således på kanten af en bakkeø i bølget, højtliggende terræn, der er omgivet af fugtige lavere liggende områder og vandløb, hvilket også er gengivet på de Preussiske målebordsblade fra 1880erne (se kortbilag 2 og 3). Indenfor planområdet består undergrunden overvejende af orangebrun sandjord, der dog opbrydes af områder med gruset sand, mens andre arealer indenfor planområdet er karakteriseret ved hårde mørke udfældningslag af al. Her blev muldlaget desuden registreret til en generel tykkelse på 20-40 cm.

Generelt er der for planområdet observeret flere forstyrrelser i form dyregange, rodvæltre og enkelte stenspor. Derudover er der registreret flere recente nedgravede drænrør. Mod syd i planområdet er der desuden registreret enkelte spor efter højryggede agre, der er levn efter en dyrkningsmetode, der viser sig som parallelle agerrender. Det kan dog ikke med sikkerhed dateres, hvornår denne dyrkningsmetode blev udbredt i Danmark, men endnu er ingen med sikkerhed dateret til før 1100-tallet (Ethelberg, Hardt & Sørensen 2012, s. 469).

Forud for undersøgelsens opstart var der allerede vished om, at der ikke skulle trækkes søgegrøfter indenfor matr. 259b Toftlund ejerlav, Toftlund (Tønder Kommune), idet der indenfor matriklen var etableret et regnvandsbassin, hvormed området er kategoriseres som destrueret. I forbindelse med gennemførelsen af forundersøgelsen blev det dog hurtigt tydeliggjort, at et større areal mod nord indenfor planområdet ligeledes var stærkt forstyrret af recent aktivitet. Dette blev først og fremmest observeret ved, at undergrunden fremstod ”for homogen” – uden spor efter dyreaktivitet eller andre former for forstyrrende naturfænomener, mens andre områder af de muldafrømmede arealer var fyldt op med recent materiale såsom plastik, jern, murbrokker, cement og asfalt. Det har senere vist sig, at det forstyrrede område mod nord indenfor planområdet, tidligere fungerede som en grusgrav, der inden reetableringen blev anvendt til deponering af affald af vidt forskellig karakter. Grusgraven blev så vidt det vides indstillet i 1982 (se figur 4).

Figur 4: Oversigtskort over planområdet (blå skravering) samt de destruerede områder (rød kontur). Et luftfoto fra 1975 er desuden overlagt baggrundskortet, hvormed man tydeligt kan identificere området mod nord indenfor planområdet, der indtil 1982 fungerede som en grusgrav/deponeringsområde for affald. LUFTFOTO: Geodatastyrelsen.

Målesystem

De muldafrømmede søgegrøfter blev afsat og efterfølgende indmålt med en præcisions-GPS af mærket Trimble i projektionen UTM 32, Euref 89, ligesom det var tilfældet for fremkomne anlægsspor, fund og enkelte snitretninger af anlæggene.

Øvrige data

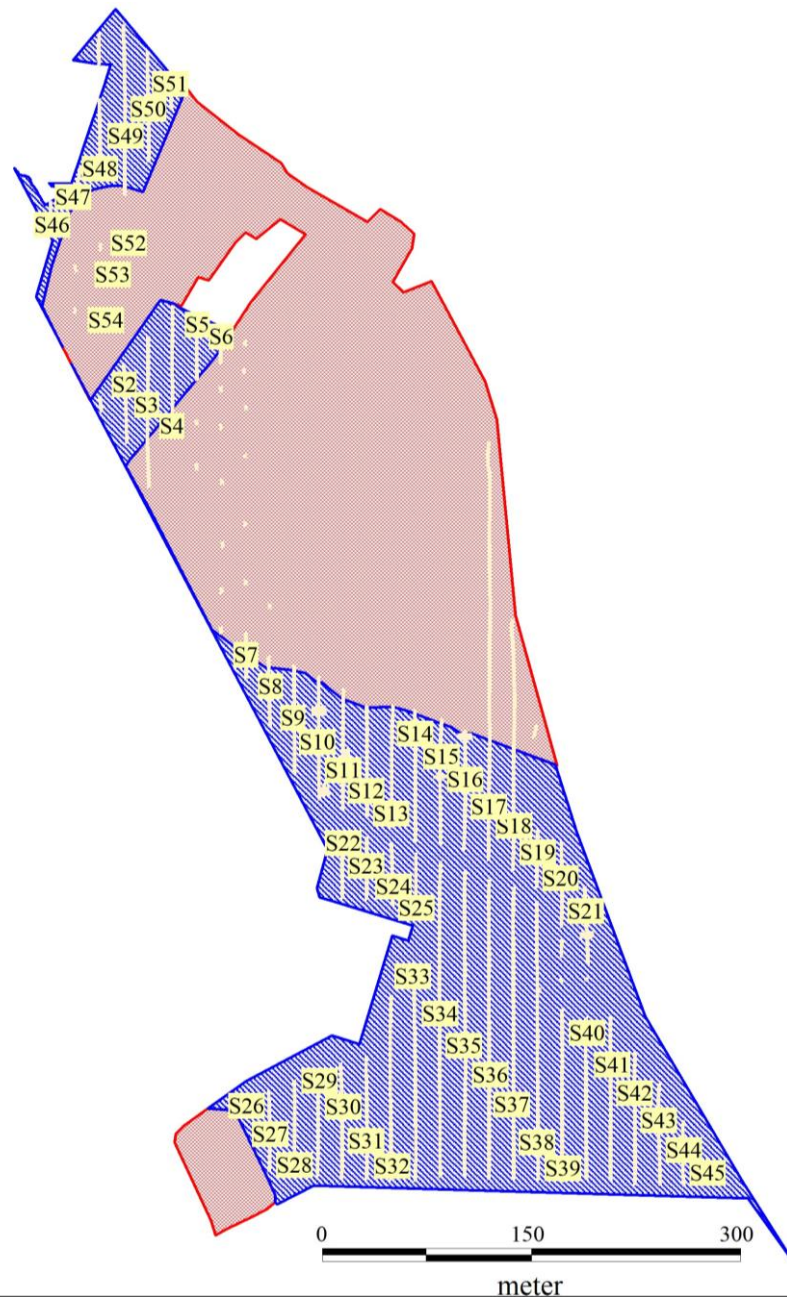
Udgravningsstartdato og slutdato:	02.11.2020 – 11.12.2020
Deltagere:	Janne Bach Flensborg (udgravningsleder) Niels Michaelsen (udgravningsassistent)
Indtastning i MUD og MapInfo:	Janne Bach Flensborg
Opmåling:	Anna Egelund Poulsen (landmåler) Janne Bach Flensborg
Entreprenør:	Vognmand og entreprenør Mads Vejrup A/S

Udgravningsmetode

Forud for undersøgelsens opstart var de mange N-S orienterede søgegrøfter afsat indenfor planområdet af landmåler Anna Egelund Poulsen ved brug af en præcisions-GPS af mærket Trimble. Søgegrøfterne var afsat med en afstand på 17,5 m og var markeret med flere blåmalede pinde, der var tydelige at se i felten.

Selve muldafrømningen foregik ved brug af en gravemaskine med en 2,5 m bred rabatskovl. Sideløbende hermed blev overfladen afrenset ved fladeskovling, mens de fremkomne anlægsspor blev indridset og herefter markeret med hvide plastikpinde. I anlæg, hvor der var observeret fund i fladen, blev der sat to pinde i fremfor én, så det efterfølgende var tydeligt, hvorfra der skulle indsamles fund før grøfterne blev reetableret. Som grøfterne blev muldafrømmede, blev fremkomne anlægsspor og fund løbende indmålt med en præcisions-GPS. Sideløbende hermed blev et udvalg af anlægssporene snittet og registreret på stolpehulsskemaer i målestoksforholdet 1:20, mens snitretningen samt negative og recente anlægsspor blev registreret på plantegningerne.

I forbindelse med muldafrømningen af søgegrøfterne S3-S18 og S52-54 blev det hurtigt tydeliggjort, at store arealer indenfor planområdet var destrueret (se afsnittet: topografi, terræn og undergrund). Som følge heraf blev den sydlige del af søgegrøft S4 samt den nordlige del af søgegrøfterne S8-S16 opgivet, mens søgegrøfterne S6-S7 og S17-S18 blev delvist eller fuldt ud muldafrømmede for at afgrænse det destruerede område mod henholdsvis vest og øst. Ligeledes blev der kun muldafrømmede tre prøvehuller S52-S54 i området direkte syd for det arkæologiske område HAM 61116 – Herrestedgård (etape II), da området var kraftigt forstyrret som følge af recente opfyldningsslag, der hører til tiden omkring områdets anvendelse som grusgrav (se figur 5).

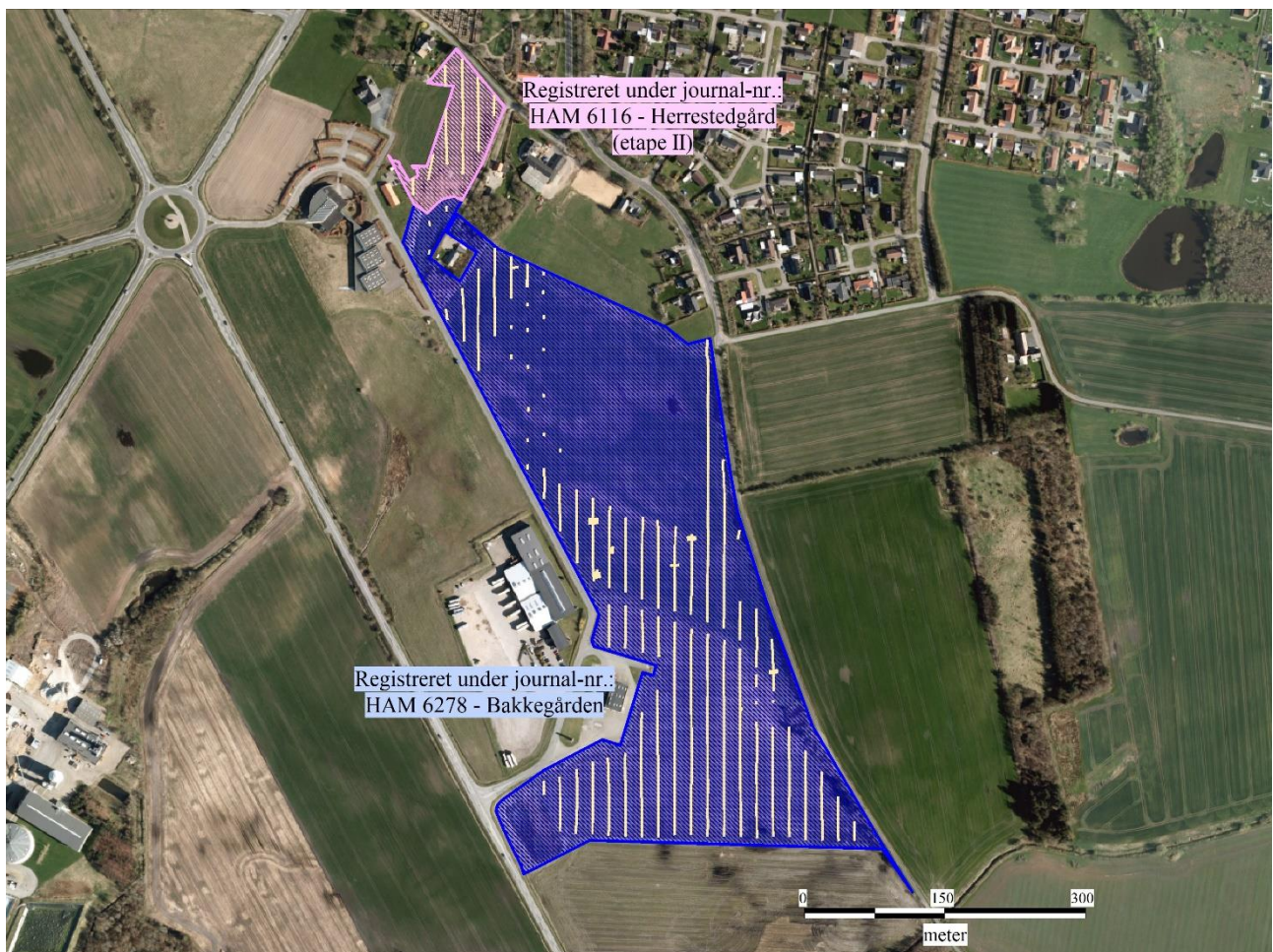

Figur 5: Oversigt over planområdet (blå skravering) og de senere udskilte destruerede arealer (rød skravering). Søgegrøfterne er markeret med gul. På oversigtskortet ses grøfterne S4 og S8-S16, hvor henholdsvis den sydlige og nordlige del af grøfterne blev opgivet, mens grøfterne S6-7 og S17-18 blev enten delvist eller helt muldafrømt i forsøget på at finde afgrænsningen af det destruerede område. Ligeledes ses prøvehullerne S52-54, der belyste, at området lige syd for det udskilte område HAM 6116 – Herrestedgård er stærkt forstyrret af recente opfyldningslag.

For at kunne udskille eventuelle områder af arkæologisk interesse blev der desuden foretaget en række udvidelser i forbindelse med muldafrømningen af søgegrøfterne (se kortbilag 4). Udvidelserne blev først og fremmest anvendt til at afgrænse områder af arkæologisk interesse og fokuserede dermed på områder, hvor der var mistanke om, at der afdækket anlægsspor i mulige huskonstruktioner eller andre væsentlige jordfaste fortidsminder. I forlængelse heraf blev der dog anvendt en anderledes strategi indenfor det senere udskilte arkæologiske område HAM 6116 – Herrestedgård (etape II). Her blev der nemlig hverken foretaget udvidelser ej heller snittet anlæg. Dette var dog et bevidst valg idet anlægstætheden var meget høj og at der ikke herskede

den mindste tvivl om, at anlægssporerne i de muldafrømmede søgegrøfter var en fortsættelse af bopladsområdet, hvoraf den vestlige del var undersøgt få måneder forinden.

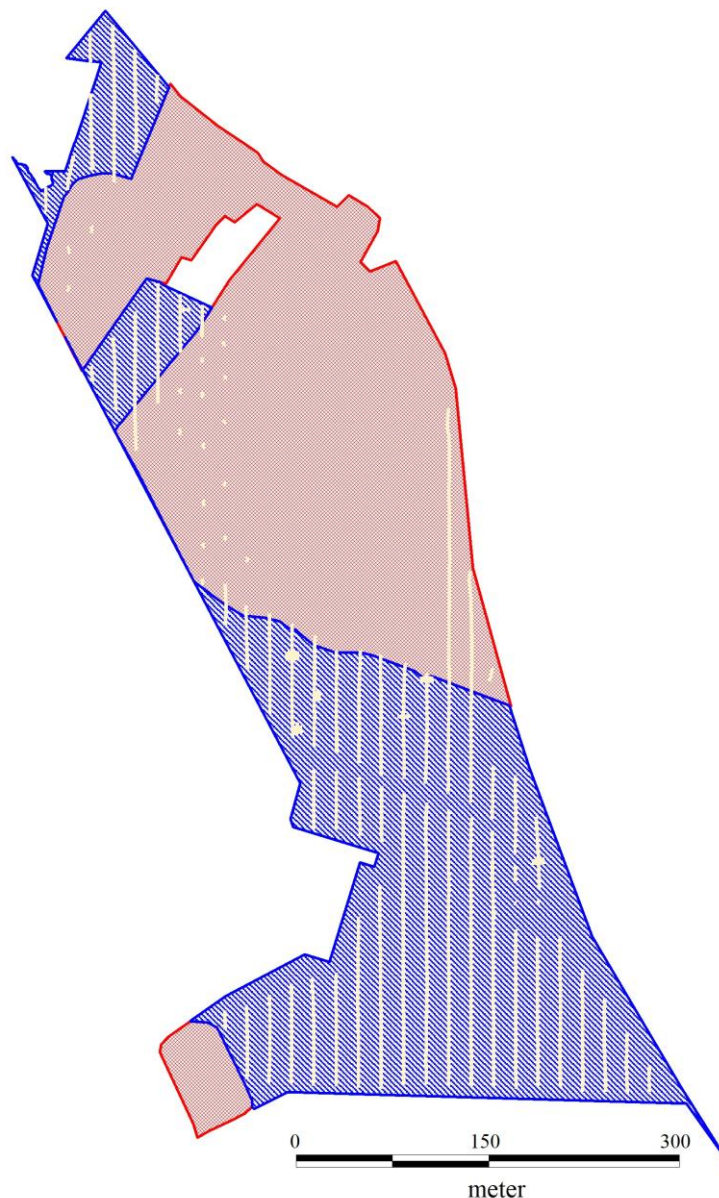
Slutteligt blev den indsamlede data indtastet i det internetbaserede databaseprogram MUD (museernes udgravningsdata), mens GPS-filerne blev digitaliseret og bearbejdet i GIS programmet MapInfo. I henhold til registreringen af de fremkomne anlægsspor, er der desuden foretaget en klar adskillelse. Således er de seks nordligste søgegrøfter S46-51 registreret under journalnummeret HAM 6116 – Herrestedgård (etape II), mens alle grøfter syd herfor S1-S45 og S52-54 er registreret under journalnummeret HAM 6278 – Bakkegården (se figur 6). Denne adskillelse er foretaget idet de seks nordligste grøfter blev anlagt direkte øst og syd for det kendte arkæologiske område HAM 6116 – Herrestedgård, hvor der få måneder forinden var undersøgt den vestlige del af det bopladsområde fra yngre germansk jernalder – tidlig vikingetid, hvis fortsættelse samt sydlige og østlige afgrænsning nu blev fundet i søgegrøfterne S46-51.

Figur 6: Oversigtskort over hvilke journalnumre, som de muldafrømmede søgegrøfter, anlægsspor og fund er registreret under. Således er søgegrøfterne S1-45 og S52-54 samt dertilhørende anlægsspor, fundmateriale, billede-materiale og tegningsplaner registreret under journalnummeret HAM 6278 – Bakkegården, mens søgegrøfterne S46-51 er registreret under HAM 6116 – Herrestedgård (etape II).

Forundersøgelsens resultat

Det forundersøgte planområde omfatter et samlet areal på 15,7 ha, hvoraf 9,3 ha efterfølgende er kategoriseret som destrueret. De destruerede områder omfatter både det store areal mod nord i planområdet, som tidligere fungerede som grusgrav og for deponering af affald samt et mindre areal mod sydvest i planområdet, hvor der er etableret et regnvandsbassin. I alt er 11.790 m² søgegrøft afrømmet for muldjord, heraf er 10.520 m² afrømmet indenfor arealer, der ikke efterfølgende er kategoriseret som destrueret. Dette giver en afdækningsprocent på 12,8 %, der dog udelukkende referer til arealer indenfor planområdet, hvor der var risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder. (se figur 7).

Figur 7: De muldafrømmede søgegrøfter (gul) i forhold til planområdet (blå skravering), hvoraf de destruerede områder er markeret med rød skravering.

Det indsamlede dokumentationsmateriale

Som tidligere beskrevet (se afsnittet: Udgravningsmetode) er der foretaget en opdeling i henhold til registreringen af det indsamlede materiale. Således er kun de seks nordligste søgegrøfter S46-51 samt associerede anlægsspor og dokumentationsmateriale registreret under journalnummeret HAM 6116 – Herrestedgård (etape II), mens resten er registreret under HAM 6278 – Bakkegården:

HAM 6116 – Herrestedgård (etape II):

Antal fyldskifter (A-nr.): Idet der ikke er snittet anlægsspor indenfor det senere udskilte arkæologiske område er der ikke registreret A-numre.

Antal fundnumre (X-nr.): Idet der ikke var fremkommet fund fra området, er der ikke registreret X-numre.

Antal tegninger (T-nr.): Der er registreret 4 plantegninger i målestoksforholdet 1:150.

Antal fotos: Der er registreret 15 billeder fra forundersøgelsen under Fe-nummeret 861.

HAM 6278 – Bakkegården

Antal fyldskifter (A-nr.): 35 A-numre fordelt på:

- 43 stolpehuller: Dette er ikke det reelle antal stolpehuller, der fremkom ved undersøgelsen, da kun snittede stolpehuller er registreret ved et A-nr. Der er således fremkommet et langt højere antal stolpehuller i forundersøgelsen end hvad nummereringen umiddelbart indikerer.
- 4 gruber: Som det er tilfældet med det registrerede antal stolpehuller, er der langt flere formodede gruber fordelt på hele forundersøgelsesområdet end, hvad nummeret indikerer, idet det kun er snittede gruber, der har fået et A-nr.
- 1 fællesbetegnelse A50 for dyrkningsspor i form af højryggede agre.
- 1 fællesbetegnelse A1 for naturfænomener såsom stenspor, dyregange og nedsivningsrester.
- 1 fællesbetegnelse A2 for recente forstyrrelser.

Antal fundnumre (X-nr.): 17 X-numre fordelt på:

- 3 keramik: der dækker fra et enkelt til en kasse med keramikskår.
- 1 sten: en sleben granitøkse.
- 13 jordprøver: der er udtaget til flotering med henblik på senere C14-datering, hvis dette skulle blive relevant.

Antal tegninger (T-nr.): Der er registreret 9 T-numre fordelt på:

- 4 oversigttegninger i målestoksforholdet 1:2500, 1:2300, 1:1600 og 1:1300
- 5 plantegninger i målestoksforholdet 1:150 og 1:50.

Antal fotos: Der er registreret 13 billeder fra forundersøgelsen under Fe-nummeret 725.

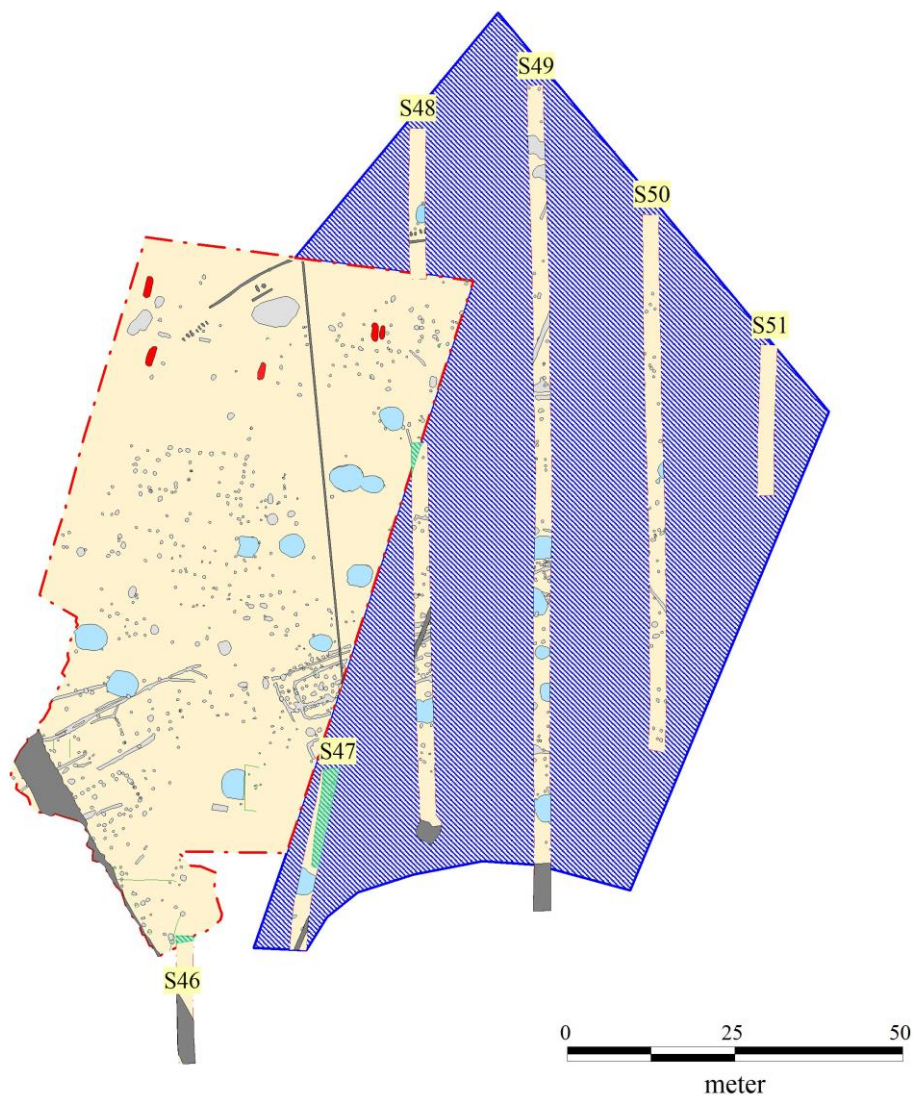
De arkæologiske områder

Resultatet af den arkæologisk forundersøgelse ved Toftlund blev udskillelsen af tre arkæologiske områder (se kortbilag 4). Således er der afdækket, hvad der er tolket som værende fortsættelsen af et tætbygget bopladsområde, der på baggrund af de observerede hustypologier og fundmaterialet er relativt dateret til yngre

germansk jernalder – tidlig vikingetid (700-900 e.v.t.). Derudover er der afdækket flere enkeltliggende hustomter, som på baggrund af hustypologierne umiddelbart spænder over perioderne senneolitikum – germansk jernalder (2350 f.v.t.-750 e.v.t) samt hvad der i første omgang blev tolket som en mulig grav, men som dog ved en mere fyldestgørende undersøgelse i stedet er tolket som bunden af en grube, der på baggrund af genstandsmaterialet er bredt dateret til neolitikum (3950-1700 f.v.t.).

HAM 6116 – Herrestedgård (etape II)

Det arkæologiske område har et undersøgelsesareal på 6.194 m² (se kortbilag 5). Her var særligt anlægstheden i søgegrøfterne S48-50 høj, hvori der fremkom flere stolpehuller, væggrøfter, gruber samt delvist nedgravede værkstedshytter, der kendes som grubehuse. Det udskilte arkæologiske område er tolket som fortsættelsen af det bopladsområde fra yngre germansk jernalder – tidlig vikingetid, der kort forinden var blevet undersøgt ved den egentlige arkæologiske udgravning HAM 6116 – Herrestedgård (se figur 8).

Figur 8: Oversigtskort over udgravningsfeltet HAM 6116 – Herrestedgård (gul, rød kontur) og det udskilte arkæologiske område HAM 6116 – Herrestedgård, etape II (blå skravering). Desuden ses de muldafrømmede søgegrøfter (gul, rød kontur), det gamle udgravningsfelt (grøn skravering), grubehuse (lyseblå), fladmarksgravene (rød), anlægsspor (grå) og recente forstyrrelser (mørkegrå).

Den egentlige arkæologiske udgravning ved Herrestedgård (sommer-efterår 2020)

I forbindelse med den egentlige arkæologiske udgravning ved Herrestedgård blev der undersøgt fem fladmarksgrave fra ældre bronzealder (1200-1300 f.v.t.). Det er en gravtype, som ofte opfattes som en grav, der i modstrid med datidens normer ikke var placeret i en gravhøj, hverken som centralgrav eller nedsat sekundært i eller i kanten af en ældre høj. Det kan dog ikke udelukkes, at gravene har været markeret ved ganske lave forhøjninger, om ikke andet så af overskudsjord, hvorved den visuelle adskillelse mellem fladmarksgrave og yngre bronzealderens småhøje måske reelt set ikke har været særlig stor (Runge 2010, s. 102-114). Ved Toftlund var de fem fladmarksgrave kendetegnet ved, at det kremerede knoglemateriale var anbragt i en mandslang N-S orienteret nedgravning, hvor der i bunden og rundt om var placeret håndstore sten.

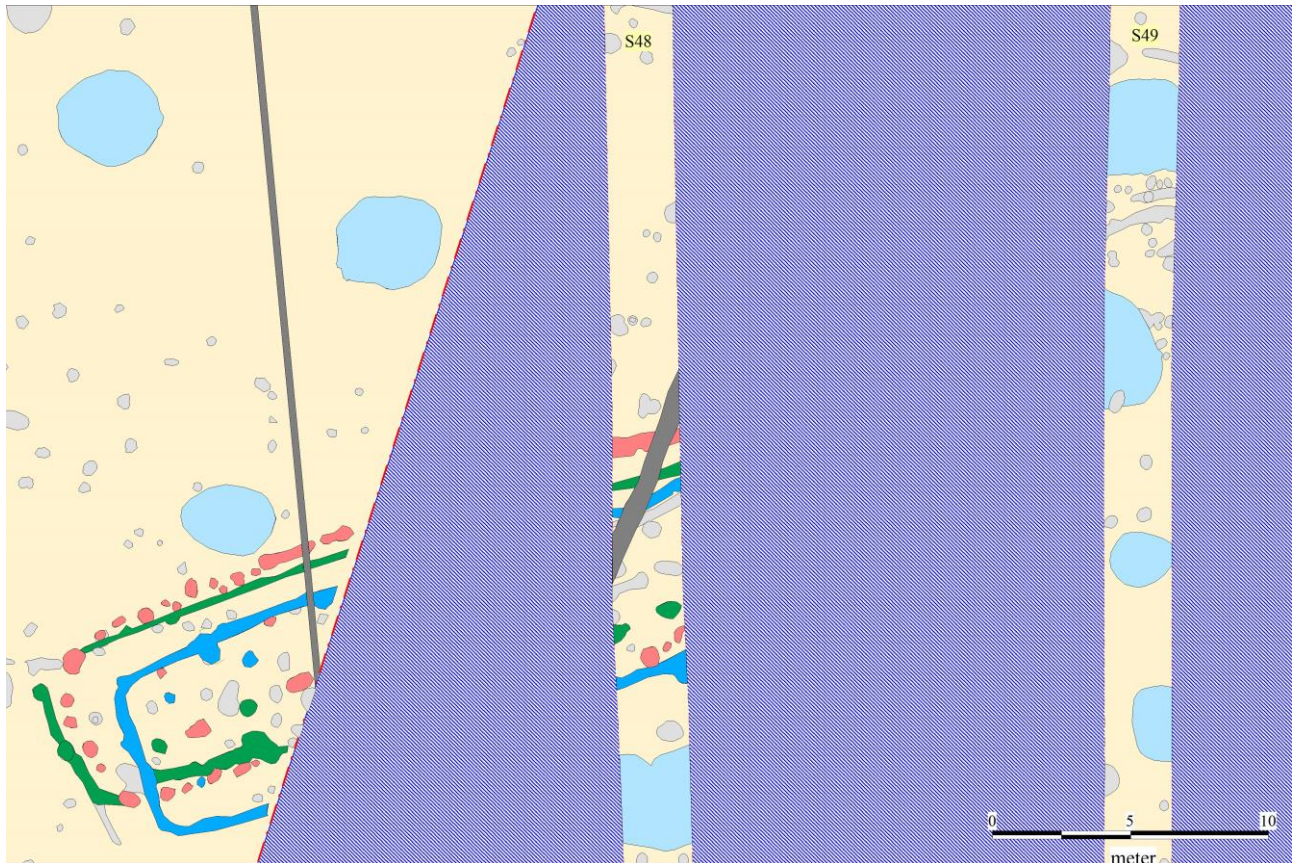
Foruden de fem fladmarksgrave fra ældre bronzealder blev der ved den arkæologiske udgravning undersøgt fire Ø-V og tre NØ-SV orienterede langhuse, der har eksisteret i to og op til tre faser. Alle langhusene er af den 3-skibede variation, som er en hustype, der har været anvendt igennem store dele af forhistorien, hvilket også har betydet, at hustypen er kendt for betydelige variationer både hvad angår størrelse, vægkonstruktion samt placering af tagbærende stolper. Grundlæggende er der dog tale om en hustype, hvor de indre tagbærende stolper har stået i to rækker og som var den mest almindelige hustype fra begyndelse af ældre bronzealder, hvor den blev udviklet, frem til slutningen af vikingetiden (Ethelberg, Hardt & Sørensen 2012, s. 130).

Langhusene fra Herrestedgård er kendetegnet ved, at både de tagbærende- såvel som vægstolperne har haft et buet forløb, mens indgangene var forskudt i forhold til hinanden i hver sin ende af huset. Vægstolperne er desuden kun sporadisk bevaret, hvilket umiddelbart indikerer, at væggene som udgangspunkt var rejst på fodremme og efterfølgende blev udbedret med jordgravede stolper. På baggrund af det buede vægforløb lå tagets vægt på væggen og tagryggen må have været synlig buet, hvilket er et typologisk træk. I forlængelse heraf er det desuden værd at bemærke, at det sidste af de tagbærende stolpesæt var placeret i husets gavlender, hvilket er et typologisk træk, der først optræder i yngre germansk jernalder (omkring 650-700 e.v.t.) og frem til slutningen af vikingetiden og som dermed er med til at datere husene (Ethelberg, Hardt & Sørensen 2012, s. 306-331; 345-360).

Derudover er der undersøgt ti grubehuse, der som tidligere beskrevet er delvist nedgravede værkstedshytter. Under udgravningen ved Toftlund blev samtlige snittet og efterfølgende dokumenteret, mens det opgravede fyld blev soldet. Det kom der en stor samling keramikskår ud af, hvoraf enkelte er med stempelornamentik, der kendes fra Ribe. Ligeledes er der registreret en del væve- og tenvægte i både brændt og ubrændt ler, en enkelt stor ravperle (muligvis en ornamenteret tenvægt), flere glasperler samt fragmenter af jernknive og jernslagge.

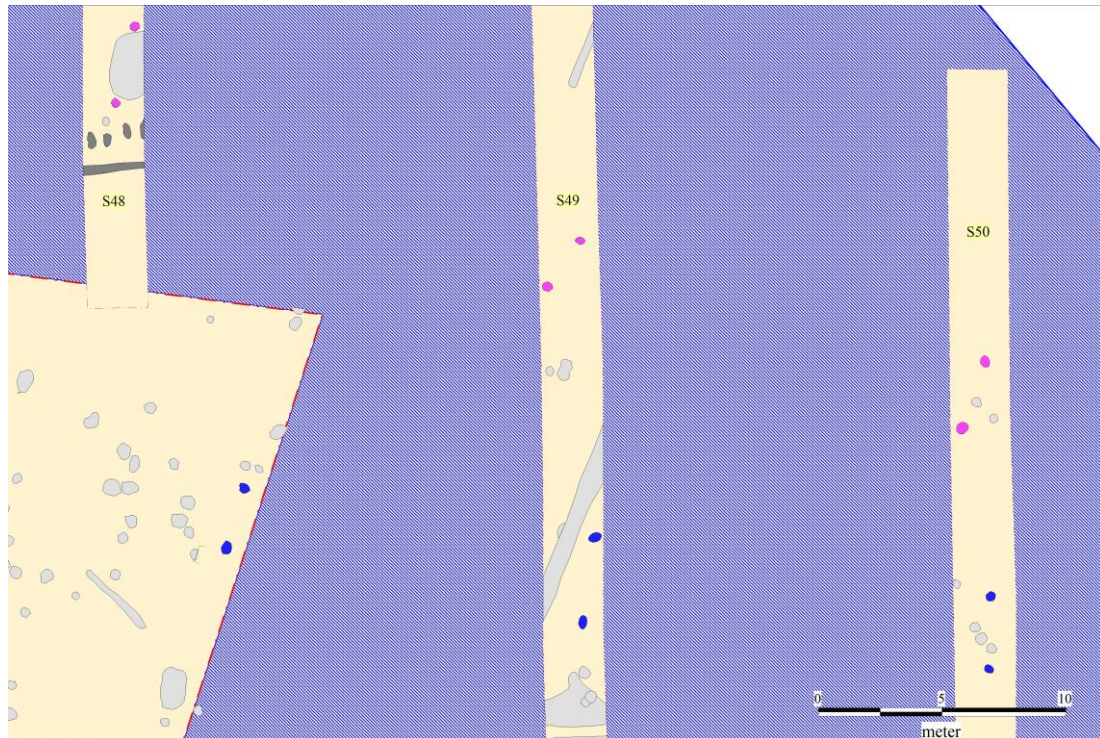
Forundersøgelse af den østlige del af bopladsområdet ved Herrestedgård (efterår-vinter 2020)

Som følge af den høje anlægstæthed i de muldafrømmede søgegrøfter var det umiddelbart svært at udskille egentlige huskonstruktioner og i forlængelse heraf erkende typologiske træk. Dog er der ingen tvivl om, at det udskilte arkæologiske område er en fortsættelse af det bopladsområde, som blev undersøgt ved en egentlig arkæologisk udgravning i månederne forud for forundersøgelsens opstart. Dette kan bl.a. observeres i søgegrøften S48, hvor flere stolpehuller og væggrøfter blev fritlagt, som indgår i et NØ-SV orienteret 3-skibet langhus, hvis vestlige ende blev undersøgt i forbindelse med den arkæologiske udgravning ved Herrestedgård. Huset er i tre faser og fortsætter i nordøstlig retning og er muligvis også observeret i søgegrøft S49 (se figur 9).

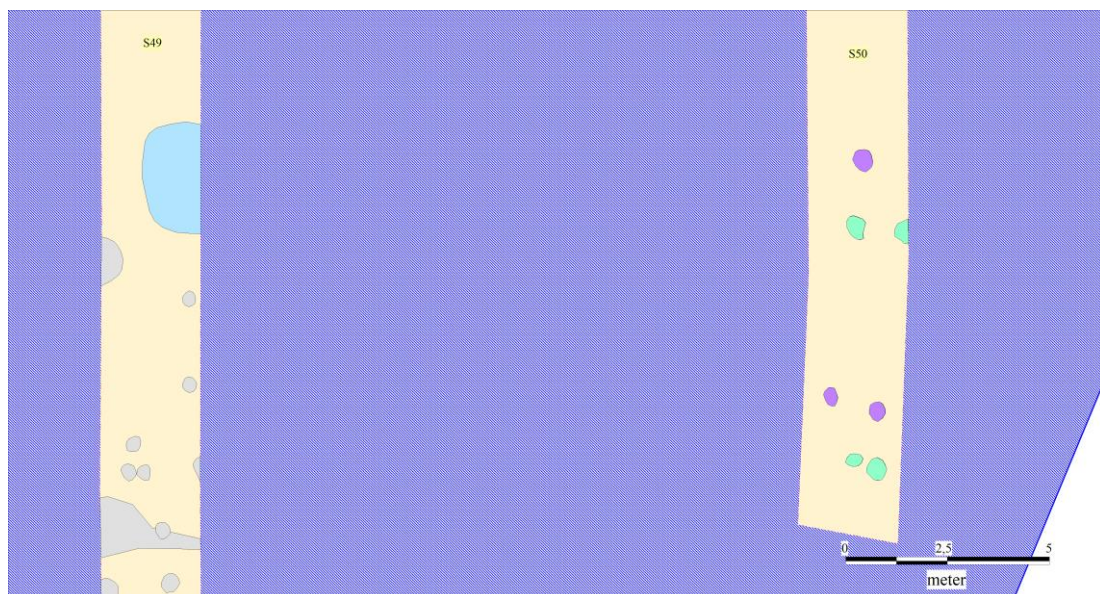
Figur 9 Oversigtskort over et udsnit af det arkæologiske område HAM 6116 – Herrestedgård (gul, rød kontur), det udskilte arkæologiske område HAM 6116 – Herrestedgård, etape II (blå skravering) og søgegrøfterne S48 og S49 (gul, rød kontur). I S48 og muligvis også S49 er der observeret anlægsspor, som hører til det 3-skibede langhus, hvis vestlige ende blev undersøgt i forbindelse med den egentlige arkæologiske udgravning ved Herrestedgård. Langhuset er erkendt i tre faser (grøn, rød og blå) og er NØ-SV orienteret. På kortet ses desuden de fremkomne anlægsspor (grå), grubehuse (lyseblå) samt recente forstyrrelser (mørkegrå).

Derudover er der mod nord i søgegrøfterne S48-S50 fremkommet, hvad der umiddelbart er tolket som to tilnærmelsesvis NV-SØ orienterede langhuse. Huskonstruktionerne er dog kun erkendt ved tre sæt tagbærende stolpehuller, hvoraf der i givet fald er fremkommet ét tagbærende sæt i hver af søgegrøfterne, mens det vestligst sæt fra det sydligste af husene muligvis er frtlagt i forbindelse med den egentlige arkæologiske udgravning. Der er ikke observeret vægstolper, hvilket dog som tidligere nævnt kan være et typologisk træk, idet vægstolperne sandsynligvis er rejst på fodremme (se figur 10).

Figur 10: Oversigtskort over et udsnit af det arkæologiske område HAM 6116 – Herrestedgård (gul, rød kontur), det udskilte arkæologiske område HAM 6116 – Herrestedgård, etape II (blå skravering) og søgegrøfterne S48-50 (gul, rød kontur). Her fremkom der, hvad der er tolket som værende to NV-SØ orienterede langhuse (lyserød og mørkeblå).

Under 50 m længere mod syd er der i søgegrøft S50 fremkommet, hvad der umiddelbart er tolket som en tilnærmelsesvis Ø-V orienteret huskonstruktion, der er erkendt i to faser. Huskonstruktionen er erkendt ved henholdsvis tre og fire sæt tagbærende stolper i hver af husfaserne og ligesom tidligere er der ikke observeret vægstolper (se figur 11).

Figur 11: Oversigtskort over et udsnit søgegrøfterne S49-50 (gul, rød kontur) indenfor det udskilte arkæologiske område HAM 6116 – Herrestedgård, etape II (blå skravering). Her fremkom der, hvad der er tolket som en tilnærmelsesvist Ø-V orienteret huskonstruktion i to faser (lilla og grøn). Desuden ses et grubehus (lyseblå) og de fremkomne anlægsspor (grå).

Slutteligt er der i søgegrøfterne S47-50 fremkommet op til ni grubehuse, der som tidligere beskrevet er delvist nedgravede værkstedshytter, som ofte er yderst fundrige. Især indenfor søgegrøft S49 forekommer koncentrationen af grubehuse at være særdeles høj (se kortbilag 5 og figur 12).

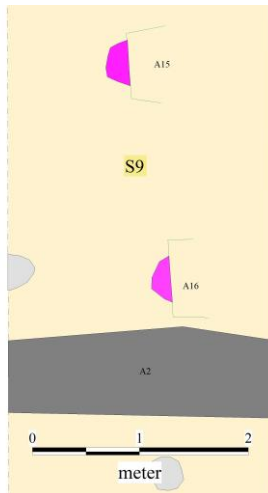
Figur 12: Et udvalg af de fremkomne grubehuse, der er delvist nedgravede værkstedshytter, som ofte er rige på fund. Anlæggene er begge fra S49, hvor koncentrationen af grubehuse synes særligt høj. Begge er set i fladen med landmålerstokke (l: 160 cm) fra henholdsvis Ø og V. FOTO: Museum Sønderjylland, JBF.

HAM 6278 – Bakkegården I

Det arkæologiske område har et undersøgelsesareal på 4.454 m². Her fremkom der spredte spor efter menneskelig aktivitet i form af flere stolpehuller og enkelte gruber. På baggrund af flere udvidelser er der udskilt fire huskonstruktioner (se kortbilag 6). Huskonstruktionerne skal ikke tolkes som en del af et større bopladsområde ej heller som et kontinuerligt forløb, men spænder derimod over en længere periode i forhistorien.

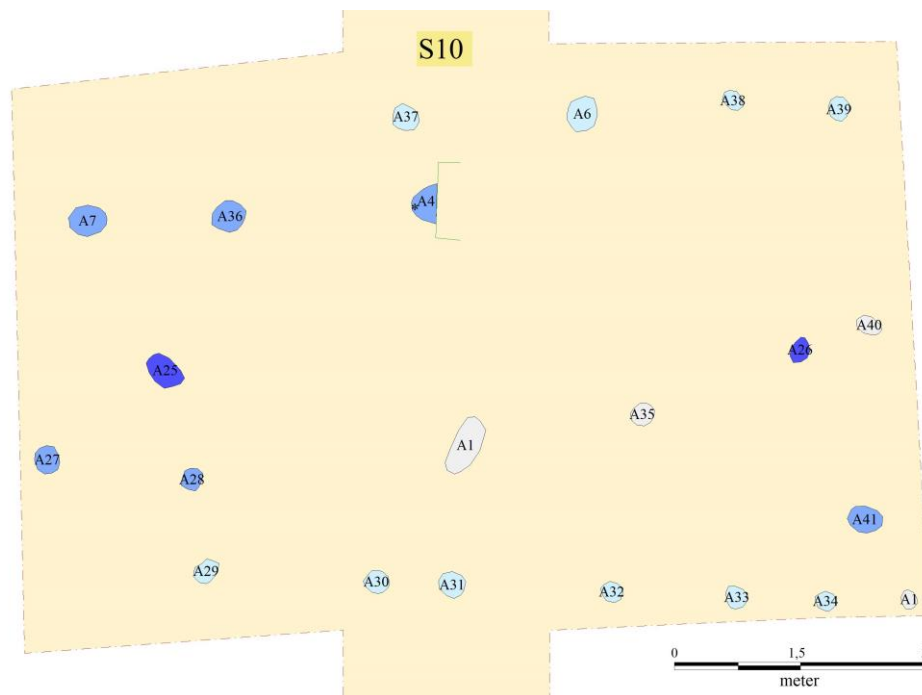
De udskilte huskonstruktioner

Længst mod nord i søgegrøft S9 grænsende op til det destruerede område er der udskilt en 3-skibet huskonstruktion på baggrund af et tagbærende stolpesæt, der har et tværspænd på 2,1 m. Begge stolpehuller blev snittet og registreret i forundersøgelsen og er registreret til en dybde på mellem 19-25 cm, mens fyldet består af homogen brun sandjord (se figur 13). Der er desuden hverken erkendt stolpespor i de tagbærende stolper ej heller vægtstolper. Det sidste kan dog være et typologisk træk, hvorved væggene har været rejst på fodremme. Huset er relativt dårlig bevaret, hvilket sandsynligvis er forskyldt af dets umiddelbare nærhed til den tidligere grusgrav. Da der ikke er fritlagt mere af huskonstruktionen, er det ikke muligt at typebestemme det nærmere.

Figur 13: (venstre): Oversigtskort over et lille udsnit af søgegrøft S9, hvor der i forundersøgelsen blev snittet et tagbærende stolpesæt, som har et tværspænd på 2,1 m. På kortet ses desuden nærliggende anlægspor (lysegrå), samt nedgravningen til en gasledning (mørkegrå). (højre): Den tagbærende stolpe A16 set i profil fra Ø. Fyldet består af homogen brun sandjord og der kunne ikke erkendes et stolpespor. FOTO: Museum Sønderjylland, JBF.

Omtrent 25 m derfra i sydøstlig retning blev der foretaget en udvidelse i den nordlige del af søgegrøft S10. Her blev der fritlagt knap 10 m af en relativt velbevaret Ø-V orienteret huskonstruktion. I husets langsgående midterakse er der påvist to midtsulser, der har båret vægten af taget. Væggene er desuden sat med jordgravede stolper i en afstand på mellem 1-2 m. To stolpehuller i den sydlige langside skiller sig dog ud og står betydeligt tættere, hvilket kan indikere en sydvendt indgang. Mellem væggen og de tagbærende midtsulser findes to rækker af indre stolper, hvor stolperne dog er placeret forholdsvis sporadisk. De indre stolperækker har en afstand på omkring 1 m ud til vægstolperne (se figur 14).

Figur 14: Oversigtskort over den nordlige udvidelse i søgegrøft S10, hvor der blev fritlagt ca. 10 m af en Ø-V orienteret huskonstruktion. På kortet ses de to midtsulser (mørkeblå), vægstolperne (lyseblå), og de to rækker af indre stolper (blå), som er placeret i en afstand på 1 m fra væggen og forekommer forholdsvis sporadisk. Nærliggende anlægspor er markeret med grå.

Stolpesætningen kan umiddelbart tolkes på to måder. Enten er der afdækket et 2-skibet midtsulehus med indre støttestolper eller også er der tale om et 3-skibet langhus, hvor støttestolperne i stedet fungerede som de tagbærende stolper. I forhold til de 3-skibede huskonstruktioner, er 2-skibede huskonstruktioner eller såkaldte midtsulekonstruktioner kendetegnet ved, at taget blev båret af en enkelt række af stolper, som var placeret i husets langsgående midterakse. De ældste midtsulekonstruktioner er dateret til stenalderen og blev i bronzealderen erstattet af det 3-skibede langhus (Ethelberg, Hardt & Sørensen 2000, s. 122; 2012, s. 439).

I 2-skibede huse er midtsulerne ofte de stolper, som er gravet længst ned. Dette er dog ikke et udtalt fænomen ved bakkegården, hvor de registrerede stolpehuller synes forholdsvis ensartede i henhold til den registrerede dybde. Således er de to midtsuler registreret til en dybde på mellem 22-23 cm, de seks støttestolper til en dybde på 13-21 cm, mens de ti vægstolper er registreret til en dybde på mellem 9-28 cm (se figur 15).

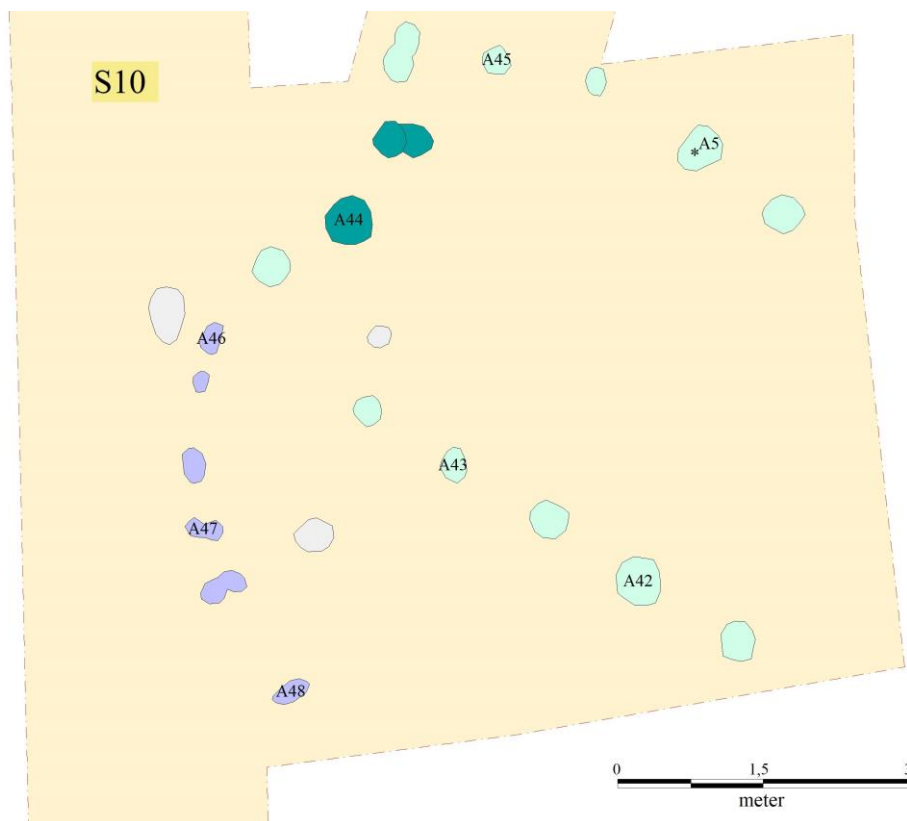
Figur 15: (venstre): Midtsulestolpen A26 set i profil fra V. (midten): Støttestolpen A4 set fra Ø. (højre): Vægstolpen A32 set fra V. Fyldet er ensartet og består overvejende af homogen brun sandjord. Der er ikke erkendt stolpespor. FOTO: Museum Sønderjylland, JBF.

Er huset af den 2-skibede variant skal det antageligt dateres til senneolitikum (2350-1700 f.v.t.). Er den derimod 3-skibet skal huskonstruktion nok snarere dateres til overgangen mellem ældre og yngre bronzealder (1100-900 f.v.t.). Hvad der umiddelbart taler for den ældste datering til senneolitikum, er fundet af en sekundært forarbejdet bjergøkse i støttestolpen A7 (se figur 16). For den senere datering til yngre bronzealder er det i stedets stolpernes homogenitet og herunder deres forholdsvis ensartede dybde, der taler herfor.

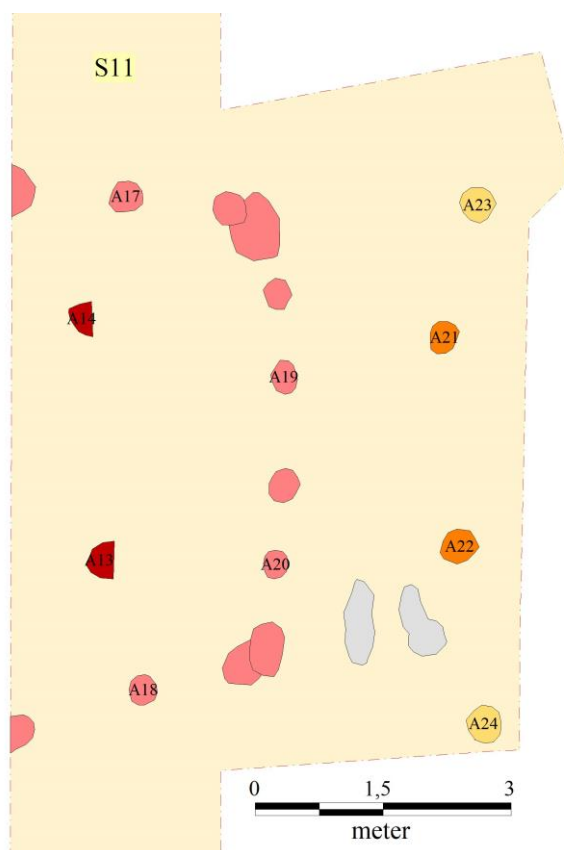
Figur 16: Genstandsfoto af X6: en sleben granitøkse, der blev fundet i støttestolpen A7. I løbet af øksens brugsperiode er den knækket ved det oprindelige skaft hul, hvorefter man har forsøgt at genanvende øksen ved at bore et nyt. Øksens bevarede længde er 11,5 cm, bredden er 7 cm, mens tykkelsen er målt til 5,5 cm. Skaftehullets diameter er på 2,5 cm.

50 m direkte syd herfor blev der foretaget endnu en udvidelse i den sydlige del af søgegrøft S10. Her blev der fritlagt ca. 7 m af et NV-SØ orienteret rammehus. Husets vægge er rette, mens den nordvestlige gavl er let buet med en mulig portåbning. Fra husets fritlagte gavl løber et let buet hegnsforløb i sydøstlig retning (se figur 17). I forundersøgelsen blev en enkelt gavlstolpe, fire vægstolper og tre hegnsstolper snittet og registreret. Hvor gavl- og vægstolperne var forholdsvis ensartede var der næsten intet bevaret af hegnsforløbet. Huset er umiddelbart ikke et hovedhus, men er snarere en økonomibygning. Den slags mindre økonomibygninger er ofte vanskelige at datere. Huskonstruktionen hører dog muligvis til huskonstruktionen, der blev fritlagt i søgegrøft S11. Hvad der dog ikke taler herfor, er den noget forskelligartede orientering.

Figur 17: Oversigtskort over den sydlige udvidelse i søgegrøft S10, hvor der blev fritlagt ca. 7 m af et NV-SØ orienteret rammehus. På kortet er den mulige portåbning markeret med mørkegrøn i konstruktionens nordvestlige gavl, mens vægstolperne er markeret med lysegrønt. Hegnsstolperne, der løber i en blød bue mod sydøst fra husets nordvestlige gavl, er markeret med lilla. Nærliggende anlægsspor er desuden markeret med grå.

Omtrent 25 m derfra i nordøstlig retning blev der foretaget en udvidelse i midten af søgegrøft S11. Her blev der fritlagt 3,5 m af den østlige gavl af en Ø-V orienteret 3-skibet huskonstruktion. Væggene er sat med jordgravede stolper med en afstand på 1-1,25 m, mens tværspændet mellem det tagbærende stolpesæt er på 2,9 m. Huskonstruktion er enten svagt buet eller trapezformet. Hvis vægforløbet er buet, er huset muligvis blevet udvidet mod øst, hvilket ses ved et ekstra sæt tagbærende stolpehuller, der er placeret øst for gavlen. Dette sæt har et lidt smallere tværspænd på 2,5 m. Er huset i stedet trapezformet kan det der ellers er tolket som den vestlige gavl være en skillevæg (se figur 18).

Figur 18: Oversigtskort over udvidelsen i søgegrøft S11, hvor der blev fritlagt et Ø-V orienteret 3-skibet langhus. På kortet ses det tagbærende stolpesæt (rød), væg- og gavlstolper (lyserød). Desuden ses husets mulige udvidelse mod øst, hvor det ekstra tagbærende stolpesæt er markeret med orange.

I forbindelse med forundersøgelsen blev begge tagbærende stolpesæt snittet og registreret. Her var det kun A22, der skilte sig ud fra de resterende. Således blev A13-14 og A21 registreret til en dybde på mellem 42-54 cm, mens A22 er registreret til en dybde på 24 cm (se figur 19).

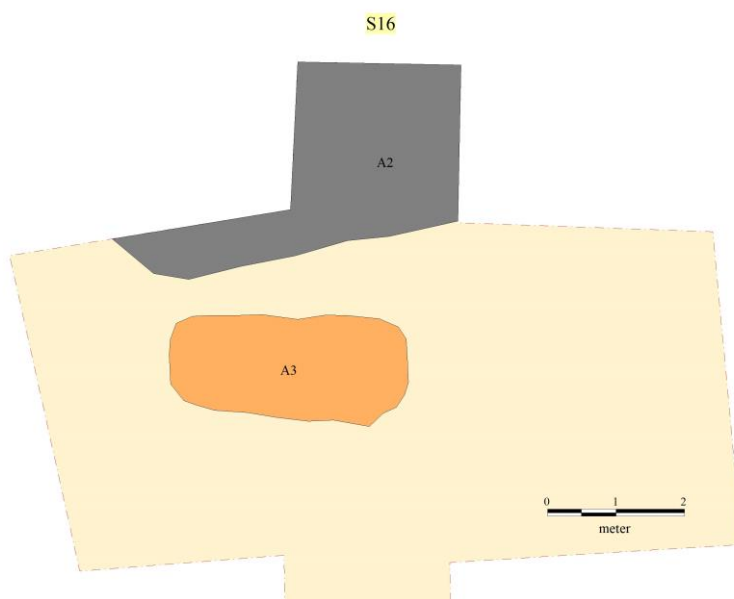

Figur 19: (venstre): Den tagbærende stolpe A21 set fra V. (højre): Den tagbærende stolpe A22 set fra vest. Fyldet er ensartet og består af homogen brun sandjord. Der er ikke erkendt stolpespor. FOTO: Museum Sønderjylland, JBF.

Har huset et buet vægforløb og gavl skal det antageligt dateres til germansk jernalder (375-750 e.v.t.), hvilket er lidt ældre end eller samtidig med den ældste bebyggelse af det bopladsområde, som blev undersøgt ved den arkæologiske udgravning ved Herrestedgår under journalnummeret HAM 6116. Er huset derimod trapezformet skal det i stedet dateres til overgangen mellem ældre og yngre bronzealder (1100-900 f.v.t.), hvormed økonomibygningen, der blev fritlagt i den sydligste udvidelse i søgegrøft S10 kan være samtidig hermed.

HAM 6278 – Bakkegården II

Det arkæologiske område har et undersøgelsesareal på 269,9 m². Her fremkom der længst mod nord i søgegrøft S16 et anlægsspor, der først blev tolket som en mulig grav, hvilket var baseret på dets umiddelbare orientering (Ø-V) og udformningen (se figur 20).

Figur 20: Oversigtskort over et lille udsnit af søgegrøft S16, hvor der i udvidelsen længst mod nord fremkom et 3,5 x 1,5 m langt og tilnærmelsesvis rektangulært fyldskifte (orange). Den recente forstyrrelse nord i grøften (mørkegrå) markerer overgangen til det destruerede areal nord i planområdet.

Allerede ved muldafrømningen var der dog tvivl om, hvorvidt det var en grav, der var fremkommet i søgegrøften. I fladen var anlæggets afgrænsning nemlig diffus og var svær at udskille i forhold til undergrunden. Som følge heraf blev den mulige grav derfor undersøgt i løbet af den arkæologiske forundersøgelse. Dette blev gjort ved ført at fladeskovle anlægget ca. 5 cm ned i fladen i forsøget på at klarlægge dets afgrænsning. Resultatet heraf blev dog, at anlæggets udformning blev mere diffus, hvilket ikke er afhjulpet af, at området umiddelbart er stærkt forstyrret af dyregange og stenspor (se kortbilag 7). Efter at have afrenset anlægget, blev der lagt et snit i midten heraf i retningen N-S. I profilen er det dog ikke muligt at erkende en tydelig nedgravning i forhold til undergrunden og de mange forstyrrelser (se figur 21). Konklusionen er derfor, at der ikke er tale om en grav men derimod bunden af en meget forstyrret grube. Denne tolkning bygger på, at der ved afrensningen af anlægget fremkom små uornamenterede keramikskår, som er relativt dateret til neolitikum (3950-1700 f.v.t.). Det kan dog ikke udelukkes, at anlægget i stedet er en naturlig forstyrrelse og at keramikken er endt her på anden vis.

Figur 21: (venstre): A3 set i fladen efter at være blevet fladeskovlet ca. 5 cm ned. Fremfor en tydelig afgrænsning er anlægget ”flydt ud” og forekommer desuden forstyrret af stenspor og dyregange. Her set fra V med landmålerstok (l: 160 cm). (højre): A3 set i profil. Der er ikke observeret en tydelig nedgravning og anlægget forekommer stærkt forstyrret. Her set fra Ø.

Naturvidenskabelige undersøgelser

I forbindelse med forundersøgelsen blev der udtaget 13 jordprøver fra 3 mulige huskonstruktioner, der er lokaliseret indenfor udvidelserne i søgegrøfterne S10 og S11. Prøverne indeholder fra ”lidt” til ”en del” trækul. Hvor der ingen korn er at finde i prøverne, så indeholder de fleste frø, hvilket egner sig udmærket i henhold til en absolut datering af anlæggene ved en C14-analyse. I skrivende stund kan prøverne afsendes til en naturvidenskabelig datering, hvis dette skulle blive relevant.

Kulturhistorisk perspektivering

En egentlig arkæologisk undersøgelse af de udskilte arkæologiske områder ved Toftlund vil have til formål at klarlægge den nøjagtige udformning og datering af de fremkomne huskonstruktioner, der er udskilt på baggrund af den foreløbige undersøgelse. Hertil skal indsamles prøver fra stolpehullernes fyld i henhold til en naturvidenskabelig datering. Dette skal bidrage til at belyse, hvorvidt nogle af husene har været samtidige og om de eventuelt kan knyttes til det undersøgte arkæologiske område ved Herrestedgård, specifikt med henblik på en relation til henholdsvis fladmarksgravene fra ældre bronzealder eller den senere boplads, der var i anvendelse fra yngre germansk jernalder til tidlig vikingetid, hvormed landsbyens udvikling potentielt kan undersøges.

Fremtidigt arbejde på stedet

Resultatet af forundersøgelsen ved Toftlund blev udskillelsen af tre arkæologiske områder, hvoraf HAM 6278 – Bakkegården I blev færdigundersøgt i løbet af den arkæologiske forundersøgelse. De resterende arkæologiske områder HAM 6116 – Herrestedgård (etape II) og HAM 6278 – Bakkegården I skal undersøges

ved en egentlig arkæologisk undersøgelse før eventuelt anlægsarbejde eller anden jordudvinding må påbegyndes indenfor de udskilte områder. I forlængelse heraf er det vigtigt at fastslå, at det er vigtigt at foretage lignende arkæologiske forundersøgelser i området nær Toftlund, da det topografiske landskab samt registrerede fortidsminder indikerer, at der er gode forudsætninger for at finde væsentlige, jordfaste fortidsminder i området, der kan være medvirkende til at udvide vores forståelse for fortidens kulturlandskab.

Museumsinspektør, Janne Bach Flensborg
Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev
7 oktober 2022

Litteraturliste

Ethelberg, P., Hardt, N. & Sørensen, A. B., 2000, *Det Sønderjyske Landbrugs Historie – Sten- og Bronzealder*, Haderslev, Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev og Historisk Samfund for Sønderjylland.

Ethelberg, P., Hardt, N. & Sørensen, A. B., 2012, *Det Sønderjyske Landbrugs Historie - Jernalder, Vikingetid & Middelalder (2. udg.)*, Haderslev, Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev og Historisk Samfund for Sønderjylland.

Runge, M., m.fl., 2010, *Gravpladser fra yngre bronzealder og vikingetid i Odense Sydøst*, Odense, Forlaget Odense Bys Museer.

Katalog

HAM 6116 – Herrestedgård (etape II)

Søgegrøfterne

S46

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Nutid-Nutid

Undergrunden består af orangebrunt sand. Grøften er forstyrret af et recent lag mod syd, mens grøften mod nord har ramt det gamle udgravningsfelt (HAM 6116 - Herrestedgård). Mudllaget er målt til en tykkelse på 20-30 cm.

Tegninger: 8
Foto: 861/1
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S47

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Yngre Germansk Jernalder-Vikingetid

Undergrunden består af orangebrunt sand. Mod nord har grøften ramt det gamle forundersøgelsesfelt (19/5688-8.1.1 – Brundtlandparken), hvor de snittede anlæg må være registreret. Mod syd i grøften er fremkommet anlægsspor, der relaterer til det bopladsområde, der blev udgravet i sommeren 2020 (HAM 6116 - Herrestedgård). Mudllaget er målt til en tykkelse på 20-30 cm.

Tegninger: 8
Foto: 861/2, 861/3
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S48

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Yngre Germansk Jernalder-Vikingetid

Undergrunden består af orangebrunt sand. Området er en fortsættelse af det bopladsområde, der blev udgravet i sommeren 2020 (HAM 6116 - Herrestedgård) og anlægskoncentrationen er særdeles høj. Mudllaget er målt til en tykkelse på 20-30 cm.

Tegninger: 5, 6, 7
Foto: 861/4, 861/5, 861/6, 861/7, 861/8
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S49

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Yngre Germansk Jernalder-Vikingetid

Undergrunden består af orangebrunt sand. Området er en fortsættelse af det bopladsområde, der blev udgravet i sommeren 2020 (HAM 6116 - Herrestedgård) og anlægskoncentrationen er særdeles høj. Mudllaget er målt til en tykkelse på 20-30 cm.

Tegninger: 5, 6, 7
Foto: 861/9, 861/10, 861/11, 861/12, 861/13
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S50

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Yngre Germansk Jernalder-Vikingetid

Undergrunden består af orangebrunt sand. Området er en fortsættelse af det bopladsområde, der blev udgravet i sommeren 2020 (HAM 6116 - Herrestedgård) og anlægskoncentrationen er særdeles høj. Mudllaget er målt til en tykkelse på 20-30 cm.

Tegninger: 5, 6, 7
Foto: 861/14
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S51

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Yngre Germansk Jernalder-Vikingetid

Undergrunden består af orangebrunt sand og er umiddelbart den østlige afgrænsning af det bopladsområde, der blev udgravet i sommeren 2020 (HAM 6116 - Herrestedgård). Mudllaget er målt til en tykkelse på 20-30 cm.

Tegninger: 6
Foto: 861/15
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

HAM 6278 – Bakkegården

Anlægsbeskrivelse

A1

Naturfænomen, Naturfænomen, Udateret- Udateret

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto:
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A2

Recent forstyrrelse, Recent forstyrrelse, Nutid-Nutid

Se stolpehulsskema

Tegninger:
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

A3

Grube, Grube, Neolitikum- Neolitikum

Se stolpehulsskema

Tegninger: 12
Foto: 725/47, 725/48,
725/49, 725/50, 725/51
Består af:
Indgår i: S16
Fund: 1: Bund- og
sideskår, Neolitikum-Neolitikum
Lag:

A4

Stolpehul, Støttestolpehul, Senneolitikum-Yngre Bronzealder

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/2
Består af:
Indgår i: S10
Fund: 2: Sideskår,
uornamenteret, Udateret-Udateret
Lag:

A5

Stolpehul, Vægstolpehul, Bronzealder-Bronzealder

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10
Foto: 725/41, 725/43
Består af:
Indgår i: S10
Fund: 3: Randskår,
uornamenteret, Udateret-Udateret
Lag:

A6

Stolpehul, Vægstolpehul, Senneolitikum-Yngre Bronzealder

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/3
Består af:
Indgår i: S10
Fund: 10: til flotering,
Udateret-Udateret
Lag:

A7

Stolpehul, Støttestolpehul, Senneolitikum-Yngre Bronzealder

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/1, 725/4
Består af:
Indgår i: S10
Fund: 4: til flotering,
Udateret-Udateret; 6: Skaftul,
økse: datering, Senneolitikum-
Senneolitikum
Lag:

A8

Grube, Koge-/ildgrube, Udateret-Udateret

Se stolpehulsskema

Tegninger:
Foto: 725/6
Består af:
Indgår i: S14
Fund:
Lag:

A9

Grube, Grube, Udateret- Udateret

Se stolpehulsskema

Tegninger: 13
Foto: 725/5
Består af:
Indgår i: S15
Fund:
Lag:

A10

Stolpehul, Stolpehul, Udateret- Udateret

Se stolpehulsskema

Tegninger:
Foto: 725/7
Består af:
Indgår i: S12
Fund:
Lag:

A11
**Stolpehul, Stolpehul, Udateret-
Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger:

Foto: 725/8

Består af:

Indgår i: S12

Fund: 9: til flotering,

Udateret-Udateret

Lag:

A12
**Stolpehul, Stolpehul, Udateret-
Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger:

Foto: 725/9

Består af:

Indgår i: S12

Fund:

Lag:

A13
**Stolpehul, Tagstolpehul,
Udateret-Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10

Foto: 725/10

Består af:

Indgår i: S11

Fund: 7: til flotering,

Udateret-Udateret

Lag:

A14
**Stolpehul, Tagstolpehul,
Udateret-Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10

Foto: 725/11

Består af:

Indgår i: S11

Fund: 8: til flotering,

Udateret-Udateret

Lag:

A15
**Stolpehul, Stolpehul, Udateret-
Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 11

Foto: 725/12

Består af:

Indgår i: S9

Fund:

Lag:

A16
**Stolpehul, Stolpehul, Udateret-
Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 11

Foto: 725/13

Består af:

Indgår i: S9

Fund:

Lag:

A17
**Stolpehul, Vægstolpehul, Yngre
Bronzealder-Germansk
Jernalder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10

Foto: 725/14

Består af:

Indgår i: S11

Fund:

Lag:

A18
**Stolpehul, Vægstolpehul, Yngre
Bronzealder-Germansk
Jernalder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10

Foto: 725/15

Består af:

Indgår i: S11

Fund:

Lag:

A19
**Stolpehul,
Gavlstolpehul/skillevæg, Yngre
Bronzealder-Germansk
Jernalder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10

Foto: 725/16

Består af:

Indgår i: S11

Fund:

Lag:

A20
**Stolpehul,
Gavlstolpehul/skillevæg, Yngre
Bronzealder-Germansk
Jernalder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10

Foto: 725/17

Består af:

Indgår i: S11

Fund:

Lag:

A21
**Stolpehul, Tagstolpehul, Yngre
Bronzealder-Germansk
Jernalder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10

Foto: 725/18

Består af:

Indgår i: S11

Fund: 11: til flotering,

Udateret-Udateret

Lag:

A22
**Stolpehul, Tagstolpehul, Yngre
Bronzealder-Germansk
Jernalder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10

Foto: 725/19

Består af:

Indgår i: S11

Fund: 12: til flotering,

Udateret-Udateret

Lag:

A23

**Stolpehul, Vægstolpehul, Yngre
Bronzealder-Germansk
Jernalder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10
Foto: 725/20
Består af:
Indgår i: S11
Fund:
Lag:

A27

**Stolpehul, Støttestolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/24
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A31

**Stolpehul, Vægstolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/28
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A24

**Stolpehul, Vægstolpehul, Yngre
Bronzealder-Germansk
Jernalder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10
Foto: 725/21
Består af:
Indgår i: S11
Fund:
Lag:

A28

**Stolpehul, Støttestolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/25
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A32

**Stolpehul, Vægstolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/29
Består af:
Indgår i: S10
Fund: 14: til flotering,
Udateret-Udateret
Lag:

A25

**Stolpehul, Midtsul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/22
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A29

**Stolpehul, Vægstolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/26
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A33

**Stolpehul, Vægstolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/30
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A26

**Stolpehul, Midtsul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/23
Består af:
Indgår i: S10
Fund: 13: til flotering,
Udateret-Udateret
Lag:

A30

**Stolpehul, Vægstolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/27
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A34

**Stolpehul, Vægstolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/31
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A35
**Stolpehul, Stolpehul, Udateret-
Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/32
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A36
**Stolpehul, Støttestolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/33
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A37
**Stolpehul, Vægstolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/34
Består af:
Indgår i: S10
Fund: 15: til flotering,
Udateret-Udateret
Lag:

A38
**Stolpehul, Vægstolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/35
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A39
**Stolpehul, Vægstolpehul,
Senneolitikum-Yngre
Bronzealder**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/36
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A40
**Stolpehul, Stolpehul, Udateret-
Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/37
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A41
**Stolpehul, Støttestolpehul,
Senneolitikum-Yngre-sen
Palæolitikum**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 9
Foto: 725/38
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A42
**Stolpehul, Vægstolpehul,
Udateret-Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10
Foto: 725/39
Består af:
Indgår i: S10
Fund: 16: til flotering,
Udateret-Udateret
Lag:

A43
**Stolpehul, Vægstolpehul,
Udateret-Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10
Foto: 725/40
Består af:
Indgår i: S10
Fund: 17: til flotering,
Udateret-Udateret
Lag:

A44
**Stolpehul, Gavlstolpehul,
Udateret-Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10
Foto: 725/42
Består af:
Indgår i: S10
Fund: 18: til flotering,
Udateret-Udateret
Lag:

A45
**Stolpehul, Stolpehul, Udateret-
Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10
Foto:
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A46
**Stolpehul, Hegnsstolpehul,
Udateret-Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10
Foto: 725/44
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A47

**Stolpehul, Hegnsstolpehul,
Udateret-Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10
Foto: 725/45
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

A49

**Grube, Koge-/ildgrube,
Udateret-Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger:
Foto:
Består af:
Indgår i: S36
Fund:
Lag:

A50

**Dyrkningsspor, Højrygget ager,
Udateret-Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger:
Foto:
Består af:
Indgår i: S31, S32
Fund:
Lag:

A48

**Stolpehul, Hegnsstolpehul,
Udateret-Udateret**

Se stolpehulsskema

Tegninger: 10
Foto: 725/46
Består af:
Indgår i: S10
Fund:
Lag:

Søgegrøfterne

S1

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af lygråt/gråhvidt sand under et 70 cm muldet tørvelag.

Tegninger: 3

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S2

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af mørkebrunt, gruset sand. Muldlagets tykkelse er mellem 25-30 cm tykt.

Tegninger: 3

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S3

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Den sydlige halvdel af grøften er forstyrret som følge af, at man i sin tid har gravet grus væk i området. Det forstyrrede område består af orangegult, homogent, "rent" sand, hvori der ikke ses forstyrrelser i form af eksempelvis dyregange. Længst mod syd har man desuden umiddelbart fyldt de afgravede arealer op med recent materiale som eksempelvis plastik, jern, murbrokker og cement. I den nordlige halvdel af grøften består undergrunden af mørkebrunt/ornagebrunt sand med plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Flere recente anlæg som eksempelvis nedgravede dræn ses igennem hele grøften. Muldlagets tykkelse er mellem 25-30 cm tykt.

Tegninger: 3

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S4

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Længst mod nord i søgegrøften er et større område, hvor man har nedgravet marksten. Den sydlige del af grøften er forstyrret som følge af, at man i sin tid har gravet grus væk i området. Det forstyrrede område består af orangegult, homogent, "rent" sand, hvori der ikke ses forstyrrelser i form af eksempelvis dyregange. Længst mod syd har man desuden umiddelbart fyldt de afgravede arealer op med recent materiale som eksempelvis plastik, jern, murbrokker og cement. I den nordlige halvdel af grøften består undergrunden af mørkebrunt/ornagebrunt sand med plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Flere recente anlæg som eksempelvis nedgravede dræn ses igennem hele grøften. Muldlagets tykkelse er mellem 25-30 cm tykt. En stor del af grøften blev opgivet som følge af de recente forstyrrelser.

Tegninger: 3

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S5

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Mod nord består undergrunden af orangebrunt sand med forstyrrelser i form af dyregange. Store dele af grøften måtte dog opgives som følge af, at man har gravet grus væk i området. Det forstyrrede område består af orangegult, homogent, "rent" sand, hvori der ikke ses forstyrrelser i form af eksempelvis dyregange. Fremfor at aftage muldlaget i hele søgegrøften, blev der gravet 2 prøvehuller. Herved blev det tydeligt, at det forstyrrede område fortsatte mod syd. I prøvehullerne blev der observeret et over 110 cm tykt opfyldningslag bestående af mørkebrunt sand med recent materiale såsom eksempelvis plastik, jern, murbrokker og cement. Enkelte recente anlæg som eksempelvis nedgravede dræn ses igennem hele grøften. Muldlagets tykkelse er mellem 25-30 cm tykt.

Tegninger: 3

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S6

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Mod nord består undergrunden af orangebrunt sand med forstyrrelser i form af dyregange. Store dele af grøften måtte dog opgives som følge af, at man har gravet grus væk i området. Det forstyrrede område består af orangegult, homogent, "rent" sand, hvori der ikke ses forstyrrelser i form af eksempelvis dyregange. Fremfor at aftage muldlaget i hele søgegrøften, blev der gravet 6 prøvehuller. Herved blev det tydeligt, at det forstyrrede område fortsatte mod syd. I prøvehullerne blev der observeret et over 110 cm tykt opfyldningslag bestående af mørkebrunt sand med recent materiale såsom eksempelvis plastik, jern, murbrokker og cement. Enkelte recente anlæg som eksempelvis nedgravede dræn ses igennem hele grøften. Muldlagets tykkelse er mellem 25-30 cm tykt.

Tegninger: 3
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S7

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Kun den aller sydligste del af søgegrøften er ikke forstyrret som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består undergrunden af orangebrunt sand med forstyrrelser i form af dyregange. Størstedelen af søgegrøften måtte opgives. Fremfor at aftage muldlaget i hele søgegrøften, blev der i stedet gravet 6 prøvehuller. Herved blev det tydeligt, at det forstyrrede område fortsatte mod nord. Muldlagets tykkelse er mellem 25-30 cm tykt.

Tegninger: 3, 4
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S8

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Nord i grøften er undergrunden forstyrret som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, "fint" sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Størstedelen af søgegrøften er opgivet som følge af forstyrrelsen. I enkelt prøvehul er gravet, hvorved det blev bekræftet, at det forstyrrede område fortsatte mod nord. Nord i grøften løber en gasledning. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S9

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Nord i grøften er undergrunden forstyrret som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, "fint" sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Størstedelen af søgegrøften er opgivet som følge af forstyrrelsen. I enkelt prøvehul er gravet, hvorved det blev bekræftet, at det forstyrrede område fortsatte mod nord. Nord i grøften løber en gasledning. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4, 11
Foto:
Består af: A15, A16
Indgår i:
Fund:
Lag:

S10

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Senneolitikum-Yngre Bronzealder

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Nord i grøften er undergrunden forstyrret som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, 'fint' sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Størstedelen af søgegrøften er opgivet som følge af forstyrrelsen. I grøften er fremkommet 2 mulige konstruktioner, der på baggrund af hustypologien samt genstandsmaterialet er relativ dateret til henholdsvis senneolitikum og bronzealder. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4, 9, 10

Foto:

Består af: A1, A4, A5, A6, A7, A25, A26, A27, A28, A29, A30, A31, A32, A33, A34, A35, A36, A37, A38, A39, A40, A41, A42, A43, A44, A45, A46, A47, A48

Indgår i:

Fund: 2: Sideskår, uornamenteret, Udateret-Udateret; 3: Randskår, uornamenteret, Udateret-Udateret; 4: til flotering, Udateret-Udateret; 6: Skafthul, økse: datering, Senneolitikum-Senneolitikum; 10: til flotering, Udateret-Udateret; 13: til flotering, Udateret-Udateret; 14: til flotering, Udateret-Udateret; 15: til flotering, Udateret-Udateret; 16: til flotering, Udateret-Udateret; 17: til flotering, Udateret-Udateret; 18: til flotering, Udateret-Udateret

Lag:

S11

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Yngre Bronzealder-Germansk Jernalder

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Nord i grøften er undergrunden forstyrret som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, 'fint' sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Størstedelen af søgegrøften er opgivet som følge af forstyrrelsen. I grøften er fremkommet 1 konstruktion, hvoraf den østlige gavlene samt østligste tagbærende sæt er afdækket. Herudover er et muligt "ekstra" sæt øst for gavlen fremkommet, der kunne tyde på, at huset blev forlænget i løbet af brugsperioden. På baggrund af hustypologien er konstruktionen relativ dateret til bronzealder. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4, 9, 10

Foto:

Består af: A13, A14, A17, A18, A19, A20, A21, A22, A23, A24

Indgår i:

Fund: 7: til flotering, Udateret-Udateret; 8: til flotering, Udateret-Udateret; 11: til flotering, Udateret-Udateret; 12: til flotering, Udateret-Udateret

Lag:

S12

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Nord i grøften er undergrunden forstyrret som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, 'fint' sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Størstedelen af søgegrøften er opgivet som følge af forstyrrelsen. Der er fremkommet enkelte stolpehuller samt recente anlæg i grøften. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4, 9, 10

Foto:

Består af: A10, A11, A12

Indgår i:

Fund: 9: til flotering, Udateret-Udateret

Lag:

S13

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Nord i grøften er undergrunden forstyrret som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, `fint` sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Størstedelen af søgegrøften er opgivet som følge af forstyrrelsen. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S14

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Nord i grøften er undergrunden forstyrret som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, `fint` sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Størstedelen af søgegrøften er opgivet som følge af forstyrrelsen. En enkelt kogestensgrube er fremkommet syd i grøften. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af: A8

Indgår i:

Fund:

Lag:

S15

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Nord i grøften er undergrunden forstyrret som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, `fint` sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Størstedelen af søgegrøften er opgivet som følge af forstyrrelsen. En enkelt grube er afdækket midt i grøften. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4, 13

Foto:

Består af: A9

Indgår i:

Fund:

Lag:

S16

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Nord i grøften er undergrunden forstyrret som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, `fint` sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Størstedelen af søgegrøften er opgivet som følge af forstyrrelsen. Nord i grøften fremkom et Ø-V orienteret anlæg, der i første gang blev tolket som en grav. Ved den efterfølgende undersøgelse af anlægget blev dette afkræftet og der er i stedet tale om en grube eller rydningshul. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4, 12

Foto:

Består af: A3

Indgår i:

Fund: 1: Bund- og sideskår, Neolitikum-

Neolitikum

Lag:

S17

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Hele søgegrøften blev fritlagt for muld for bedre at afgrænse det forstyrrede område, hvor man i sin tid har gravet grus væk. Herved blev det tydeligt, at stort set hele den nordlige del af grøften er forstyrret som følge heraf. Her består undergrunden tildels af homogent, orangegult, 'fint' sand, hvori der ikke ses spor efter dyregang, mens man andre steder har opfyldt de afgravede arealer med recent materiale som eksempelvis plastik, jern, murbrokker og cement.

Tegninger: 4
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S18

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Hele søgegrøften blev fritlagt for muld for bedre at afgrænse det forstyrrede område, hvor man i sin tid har gravet grus væk. Herved blev det tydeligt, at skønt størstedelen af det nordlige område er forstyrret, så har man ikke gravet grus væk helt ind til læhegnet. der fremkom dog ingen jordfaste fortidsminder eller spor herefter i det uforstyrrede område. I de uforstyrrede områder i grøften består undergrunden af orangebrunt, let gruset sand med flere dyregange, mens den i de forstyrrede område tildels består af homogent, orangegult, 'fint' sand, hvori der ikke ses spor efter dyregang, mens man andre steder har opfyldt de afgravede arealer med recent materiale som eksempelvis plastik, jern, murbrokker og cement. Nord i søgegrøften ses nedgravningen af gasledningen, der også er observeret i S8 og S9. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S19

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. En stor del af grøften måtte dog opgives som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, 'fint' sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. 1 enkelt prøvehul blev gravet længst mod nord i grøften, hvor der fremkom recent opfyld bestående af eksempelvis plastik, jern, murbrokker og cement. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S20

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. En stor del af grøften måtte dog opgives som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, 'fint' sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S21

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. En stor del af grøften måtte dog opgives som følge af, at man har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orange-gult, 'fint' sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S22

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S23

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S24

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S25

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med mindre plamager af gruset, orangebrunt sand. Undergrunden er forstyrret af flere dyregange og der er observeret enkelte store samt håndstore sten. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S26

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med plamager af hårde, mørke aflejringer af al med enkelte plamager af gråhvidt sand. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S27

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med plamager af hårde, mørke aflejringer af al med enkelte plamager af gråhvidt sand. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S28

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med plamager af hårde, mørke aflejringer af al med enkelte plamager af gråhvidt sand. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S29

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med plamager af hårde, mørke aflejringer af al med enkelte plamager af gråhvidt sand. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S30

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med plamager af hårde, mørke aflejringer af al med enkelte plamager af gråhvidt sand. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S31

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med plamager af hårde, mørke aflejringer af al med enkelte plamager af gråhvidt sand. Nord i søgegrøften fremkom hvad umiddelbart er tolket som en let NØ-SV orienteret højrygget agerryg. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af: A50

Indgår i:

Fund:

Lag:

S32

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Nord i søgegrøften består undergrunden af let gruset, orangebrunt sand, mens den mod syd består af orangebrunt sand med plamager af hårde, mørke aflejringer af al med enkelte plamager af gråhvidt sand. Nord i søgegrøften fremkom hvad umiddelbart er tolket som en let NØ-SV orienteret højrygget agerryg. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af: A50

Indgår i:

Fund:

Lag:

S33

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Nord i søgegrøften består undergrunden af let gruset, orangebrunt sand, mens den mod syd består af orangebrunt sand med store plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S34

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Nord i søgegrøften består undergrunden af let gruset, orangebrunt sand, mens den mod syd består af orangebrunt sand med store plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S35

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Nord i søgegrøften består undergrunden af let gruset, orangebrunt sand, mens den mod syd består af orangebrunt sand med store plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S36

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Nord i søgegrøften består undergrunden af let gruset, orangebrunt sand, mens den mod syd består af orangebrunt sand med store plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Nord i søgegrøften er der fremkommet en enkelt kogestensgrube. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4
Foto:
Består af: A49
Indgår i:
Fund:
Lag:

S37

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Nord i søgegrøften består undergrunden af let gruset, orangebrunt sand, mens den mod syd består af orangebrunt sand med store plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt

Tegninger: 4
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S38

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Nord i søgegrøften består undergrunden af let gruset, orangebrunt sand, mens den mod syd består af orangebrunt sand med store plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S39

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Nord i søgegrøften er undergrunden forstyrret, formodentligt som følge af, at man i sin tid har gravet grus væk i området. Her bestod undergrunden af orangegult, homogent, "rent" sand, hvori der ikke ses forstyrrelser i form af eksempelvis dyregange. Som følge af forstyrrelsen blev dele af søgegrøften opgivet. I de uforstyrrede områder består undergrunden af orangebrunt sand med hårde, mørke plamager af aflejringer af al samt enkelte plamager af gråhvidt sand. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S40

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Nord i søgegrøften er undergrunden forstyrret, formodentligt som følge af, at man i sin tid har gravet grus væk i området. Her bestod undergrunden af orangegult, homogent, "rent" sand, hvori der ikke ses forstyrrelser i form af eksempelvis dyregange. Som følge af forstyrrelsen blev dele af søgegrøften opgivet. I de uforstyrrede områder består undergrunden af orangebrunt sand med hårde, mørke plamager af aflejringer af al samt enkelte plamager af gråhvidt sand. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt.

Tegninger: 4
Foto:
Består af:
Indgår i:
Fund:
Lag:

S41

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med store plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Længst mod nord er undergrunden forstyrret, formodentligt som følge af, at man i sin tid har gravet grus væk i området. Her består den forstyrrede undergrund af homogent, orangegult, 'fint' sand, hvori der ikke ses spor efter dyregange. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S42

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med store plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S43

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med store plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S44

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med store plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S45

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Undergrunden består af orangebrunt sand med store plamager af hårde, mørke aflejringer af al. Muldlagets tykkelse er mellem 30-40-cm tykt

Tegninger: 4

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S52

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Søgegrøften var stærkt forstyrret af recent aktivitet og blev som følge heraf opgivet. Midt på marken forekommer det desuden som om, at man har deponeret affald såsom beton, asfalt, tegl m.m. Efterfølgende har det vist sig, at området er en gammel grusgrav, der inden reetableringen har været anvendt til at deponere affald af vidt forskellig karakter.

Tegninger: 3

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S53

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Søgegrøften var stærkt forstyrret af recent aktivitet og blev som følge heraf opgivet. Midt på marken forekommer det desuden som om, at man har deponeret affald såsom beton, asfalt, tegl m.m. Efterfølgende har det vist sig, at området er en gammel grusgrav, der inden reetableringen har været anvendt til at deponere affald af vidt forskellig karakter.

Tegninger: 3

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

S54

Udgravningsteknisk, Søgegrøft, Udateret-Udateret

Søgegrøften var stærkt forstyrret af recent aktivitet og blev som følge heraf opgivet. Midt på marken forekommer det desuden som om, at man har deponeret affald såsom beton, asfalt, tegl m.m. Efterfølgende har det vist sig, at området er en gammel grusgrav, der inden reetableringen har været anvendt til at deponere affald af vidt forskellig karakter.

Tegninger: 3

Foto:

Består af:

Indgår i:

Fund:

Lag:

Fundbeskrivelser

1

Keramik / oldtid, Bund- og sideskår, Neolitikum-Neolitikum

groft magret keramik. 2 tykke bundskår og 15 uornamenterede sideskår. Heraf er 2 sekundært brændt.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A3, S16

Fund:

Lag

2

Keramik / oldtid, Sideskår, uornamenteret, Udateret-Udateret

1 uornamenteret sideskår.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A4, S10

Fund:

Lag

3

Keramik / oldtid, Randskår, uornamenteret, Udateret-Udateret

1 uornamenteret randskår.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A5, S10

Fund:

Lag

4

Jord , til flotering, Udateret-Udateret

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A7, S10

Fund:

Lag

5

Udgår, kasseret flint, Udateret-Udateret

Hjemtaget fra A7 som en flintblok, men ved nærmere eftersyn er der i stedet tale om et stykke frostsprængt naturflint.

Tegninger:

Foto:

Anlæg:

Fund:

Lag

6

Sten, Skafthul, økse: datering, Senneolitikum-Senneolitikum

Sleben granitøkse fremkommet i et mulig stolpehul. I løbet af brugstiden er øksen knækket ved det originale skaftehul, hvorefter man har genanvendt øksen ved at bore et nyt. Øksens bevarede længde er 11,5 cm, bredden er 7 cm, tykkelsen er 5,5 cm mens hullets diameter er 2,5 cm.

Tegninger:

Foto: 725/1, 725/4

Anlæg: A7, S10

Fund:

Lag

7

Jord , til flotering, Udateret-Udateret

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A13, S11

Fund:

Lag

8

Jord , til flotering, Udateret-Udateret

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A14, S11

Fund:

Lag

9

Jord , til flotering, Udateret-Udateret

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A11, S12

Fund:

Lag

10

Jord , til flotering, Udateret-Udateret

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A6, S10

Fund:

Lag

11

Jord , til flotering, Udateret-Udateret

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A21, S11

Fund:

Lag

12

Jord , til flotering, Udateret-Udateret

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A22, S11

Fund:

Lag

13

Jord , til flotering, Udateret-Udateret

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A26, S10

Fund:

Lag

14

**Jord , til flotering, Udateret-
Udateret**

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A32, S10

Fund:

Lag

16

**Jord , til flotering, Udateret-
Udateret**

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A42, S10

Fund:

Lag

18

**Jord , til flotering, Udateret-
Udateret**

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A44, S10

Fund:

Lag

15

**Jord , til flotering, Udateret-
Udateret**

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A37, S10

Fund:

Lag

17

**Jord , til flotering, Udateret-
Udateret**

Udtaget jordprøve til flotering.

Tegninger:

Foto:

Anlæg: A43, S10

Fund:

Lag

Lister

HAM 6116 – Herrestedgård (etape II)

Anlægsliste

Anlæg	Hovedgruppe	Undergruppe	Datering	Tegn.
S46	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Nutid-Nutid	8
S47	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Yngre Germansk Jernalder-Vikingetid	8
S48	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Yngre Germansk Jernalder-Vikingetid	5, 6, 7
S49	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Yngre Germansk Jernalder-Vikingetid	5, 6, 7
S50	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Yngre Germansk Jernalder-Vikingetid	5, 6, 7
S51	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Yngre Germansk Jernalder-Vikingetid	6

Tegningsliste

Tegning	Målestok	Type	Anlæg	Beskrivelse	Dato	Tegner
5	1:150	Plantegning	S48, S49, S50	Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6116 - Herrestedgård (etape II).	30-09-2022	Janne Flensborg
6	1:150	Plantegning	S48, S49, S50, S51	Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6116 - Herrestedgård (etape II).	30-09-2022	Janne Flensborg
7	1:150	Plantegning	S48, S49, S50	Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6116 - Herrestedgård (etape II).	30-09-2022	Janne Flensborg
8	1:150	Plantegning	S46, S47	Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6116 - Herrestedgård (etape II).	30-09-2022	Janne Flensborg

Fotoliste

FE-nr.	Motiv	Anlæg	Filmtype	Dato	Fotograf
861/1	Søgegrøft S46: den recente forstyrrelse ses mod nord i grøften - set fra S.	S46	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/2	Søgegrøft S47 - set fra S.	S47	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/3	Søgegrøft S47: grubehus i den sydlige ende - set fra V.	S47	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/4	Søgegrøft S48: den sydlige ende - set fra S.	S48	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/5	Søgegrøft S48: den recente forstyrrelse i grøftens sydlige ende - set fra S.	S48	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/6	Søgegrøft S48: grubehus i den nordlige ende - set fra N.	S48	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/7	Søgegrøft S48: den nordlige ende - set fra N.	S48	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/8	Søgegrøft S48: grubehus i den nordlige ende - set fra N.	S48	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/9	Søgegrøft S49 - set fra N.	S49	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/10	Søgegrøft S49: grubehus i den nordlige ende - set fra V.	S49	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/11	Søgegrøft S49: grubehus - set fra Ø.	S49	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/12	Søgegrøft S49: grubehus - set fra V.	S49	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/13	Søgegrøft S49: grubehus - set fra V.	S49	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/14	Søgegrøft S50 - set fra S.	S50	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg
861/15	Søgegrøft S51 - set fra S.	S51	digitalt foto	02-01-2022	Janne Flensborg

HAM 6278 – Bakkegården

Anlægsliste

Anlæg	Hovedgruppe	Undergruppe	Datering	Tegn.	Indgår i	Består af
A1	Naturfænomen	Naturfænomen	Udateret-Udateret	9	S10	
A2	Recent forstyrrelse	Recent forstyrrelse	Nutid-Nutid			
A3	Grube	Grube	Neolitikum-Neolitikum	12	S16	
A4	Stolpehul	Støttestolpehul	Senneolitikum-Yngre Bronzealder	9	S10	
A5	Stolpehul	Vægstolpehul	Bronzealder-Bronzealder	10	S10	
A6	Stolpehul	Vægstolpehul	Senneolitikum-Yngre Bronzealder	9	S10	
A7	Stolpehul	Støttestolpehul	Senneolitikum-Yngre Bronzealder	9	S10	
A8	Grube	Koge-/ildgrube	Udateret-Udateret		S14	
A9	Grube	Grube	Udateret-Udateret	13	S15	
A10	Stolpehul	Stolpehul	Udateret-Udateret		S12	
A11	Stolpehul	Stolpehul	Udateret-Udateret		S12	
A12	Stolpehul	Stolpehul	Udateret-Udateret		S12	
A13	Stolpehul	Tagstolpehul	Udateret-Udateret	10	S11	
A14	Stolpehul	Tagstolpehul	Udateret-Udateret	10	S11	
A15	Stolpehul	Stolpehul	Udateret-Udateret	11	S9	
A16	Stolpehul	Stolpehul	Udateret-Udateret	11	S9	
A17	Stolpehul	Vægstolpehul	Yngre Bronzealder-Germansk Jernalder	10	S11	
A18	Stolpehul	Vægstolpehul	Yngre Bronzealder-Germansk Jernalder	10	S11	
A19	Stolpehul	Gavlstolpehul/s killevæg	Yngre Bronzealder-Germansk Jernalder	10	S11	
A20	Stolpehul	Gavlstolpehul/s killevæg	Yngre Bronzealder-Germansk Jernalder	10	S11	
A21	Stolpehul	Tagstolpehul	Yngre Bronzealder-Germansk Jernalder	10	S11	
A22	Stolpehul	Tagstolpehul	Yngre Bronzealder-Germansk Jernalder	10	S11	
A23	Stolpehul	Vægstolpehul	Yngre Bronzealder-Germansk Jernalder	10	S11	

A24	Stolpehul	Vægstolpehul	Yngre Bronzealder- Germansk Jernalder	10	S11	
A25	Stolpehul	Midtsul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A26	Stolpehul	Midtsul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A27	Stolpehul	Støttestolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A28	Stolpehul	Støttestolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A29	Stolpehul	Vægstolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A30	Stolpehul	Vægstolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A31	Stolpehul	Vægstolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A32	Stolpehul	Vægstolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A33	Stolpehul	Vægstolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A34	Stolpehul	Vægstolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A35	Stolpehul	Stolpehul	Udateret-Udateret	9	S10	
A36	Stolpehul	Støttestolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A37	Stolpehul	Vægstolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A38	Stolpehul	Vægstolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A39	Stolpehul	Vægstolpehul	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	9	S10	
A40	Stolpehul	Stolpehul	Udateret-Udateret	9	S10	
A41	Stolpehul	Støttestolpehul	Senneolitikum- Yngre-sen Palæolitikum	9	S10	
A42	Stolpehul	Vægstolpehul	Udateret-Udateret	10	S10	
A43	Stolpehul	Vægstolpehul	Udateret-Udateret	10	S10	
A44	Stolpehul	Gavlstolpehul	Udateret-Udateret	10	S10	
A45	Stolpehul	Stolpehul	Udateret-Udateret	10	S10	
A46	Stolpehul	Hegnsstolpehul	Udateret-Udateret	10	S10	
A47	Stolpehul	Hegnsstolpehul	Udateret-Udateret	10	S10	
A48	Stolpehul	Hegnsstolpehul	Udateret-Udateret	10	S10	
A49	Grube	Koge-/ildgrube	Udateret-Udateret		S36	

A50	Dyrkningsspor	Højrygget ager	Udateret-Udateret		S31, S32	
S1	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	3		
S2	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	3		
S3	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	3		
S4	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	3		
S5	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	3		
S6	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	3		
S7	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	3, 4		
S8	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S9	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4, 11		A15, A16
S10	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Senneolitikum- Yngre Bronzealder	4, 9, 10		A1, A4, A5, A6, A7, A25, A26, A27, A28, A29, A30, A31, A32, A33, A34, A35, A36, A37, A38, A39, A40, A41, A42, A43, A44, A45, A46, A47, A48
S11	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Yngre Bronzealder- Germansk Jernalder	4, 9, 10		A13, A14, A17, A18, A19, A20, A21, A22, A23, A24
S12	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4, 9, 10		A10, A11, A12
S13	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S14	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		A8
S15	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4, 13		A9
S16	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4, 12		A3
S17	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S18	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S19	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S20	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S21	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S22	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S23	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S24	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S25	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S26	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S27	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S28	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S29	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S30	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		

S31	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		A50
S32	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		A50
S33	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S34	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S35	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S36	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		A49
S37	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S38	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S39	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S40	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S41	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S42	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S43	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S44	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S45	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	4		
S52	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	3		
S53	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	3		
S54	Udgravningsteknisk	Søgegrøft	Udateret-Udateret	3		

Fundliste

Fund	Materiale	Genstand	Datering	Anlæg
1	Keramik / oldtid	Bund- og sideskår	Neolitikum-Neolitikum	A3, S16
2	Keramik / oldtid	Sideskår, uornamenteret	Udateret-Udateret	A4, S10
3	Keramik / oldtid	Randskår, uornamenteret	Udateret-Udateret	A5, S10
4	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A7, S10
5	Udgår	kasseret flint	Udateret-Udateret	
6	Sten	Skaftul, økse: datering	Senneolitikum-Senneolitikum	A7, S10
7	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A13, S11
8	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A14, S11
9	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A11, S12
10	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A6, S10
11	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A21, S11
12	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A22, S11
13	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A26, S10
14	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A32, S10
15	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A37, S10
16	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A42, S10
17	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A43, S10
18	Jord	til flotering	Udateret-Udateret	A44, S10

Tegningsliste

Tegning	Målestok	Type	Anlæg	Beskrivelse	Dato	Tegner
1	1:2500	Oversigtstegning		Oversigtskort over planområdet 14/4335-8.1.2 med de tre udskilte arkæologiske områder.	30-09-2022	Janne Flensborg
2	1:2300	Oversigtstegning		Oversigtskort over planområdet 14/4335-8.1.2 med indtegnede detaljekort.	30-09-2022	Janne Flensborg
3	1:1300	Oversigtstegning	S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S52, S53, S54	Oversigt over den nordlige halvdel af planområdet 14/4335 med de muldafrømmede søgegrøfter.	30-09-2022	Janne Flensborg
4	1:1600	Oversigtstegning	S7, S8, S9, S10, S11, S12, S13, S14, S15, S16, S17, S18, S19, S20, S21, S22, S23, S24, S25, S26, S27, S28, S29, S30, S31, S32, S33, S34, S35, S36, S37, S38, S39, S40, S41, S42, S43, S44, S45	Oversigt over den sydlige halvdel af planområdet 14/4335 med de muldafrømmede søgegrøfter.	30-09-2022	Janne Flensborg
5	1:150	Plantegning		Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6116 - Herrestedgård (etape II).	30-09-2022	Janne Flensborg
6	1:150	Plantegning		Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6116 - Herrestedgård (etape II).	30-09-2022	Janne Flensborg
7	1:150	Plantegning		Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6116 - Herrestedgård (etape II).	30-09-2022	Janne Flensborg
8	1:150	Plantegning		Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6116 - Herrestedgård (etape II).	30-09-2022	Janne Flensborg
9	1:150	Plantegning	A1, A4, A6, A7, A25, A26, A27, A28, A29, A30, A31, A32, A33, A34, A35, A36, A37, A38, A39,	Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6278 - Bakkegården I.	30-09-2022	Janne Flensborg

			A40, A41, S10, S11, S12			
10	1:150	Plantegning	A5, A13, A14, A17, A18, A19, A20, A21, A22, A23, A24, A42, A43, A44, A45, A46, A47, A48, S10, S11, S12	Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6278 - Bakkegården I.	30-09- 2022	Janne Flensborg
11	1:50	Plantegning	A15, A16, S9	Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6278 - Bakkegården I.	30-09- 2022	Janne Flensborg
12	1:50	Plantegning	A3, S16	Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Området er senere udskilt som det arkæologiske område HAM 6278 - Bakkegården II.	30-09- 2022	Janne Flensborg
13	1:50	Plantegning	A9, S15	Plantegning over et udsnit af planområdet 14/4335-8.1.2. Udvidelse i søgegrøft S15.	30-09- 2022	Janne Flensborg

Fotoliste

FE-nr.	Motiv	Anlæg	Fund	Filmtype	Dato	Fotograf
725/1	Stolpehul A7: set i fladen med flintefund og poleret øksehoved med skaftehul: - set fra Ø.	A7	6	digitalt foto	09-11-2020	Janne Flensborg
725/2	Stolpehul A4: set i profil - fra Ø.	A4		digitalt foto	09-11-2020	Janne Flensborg
725/3	Stolpehul A6: set i profil - fra Ø.	A6		digitalt foto	09-11-2020	Janne Flensborg
725/4	Stolpehul A7: set i profil med flintefund og poleret øksehoved med skaftehul: - set fra Ø.	A7	6	digitalt foto	09-11-2020	Janne Flensborg
725/5	Grube A9: set i profil - fra Ø.	A9		digitalt foto	09-11-2020	Janne Flensborg
725/6	Kogestensgrube A8: set i profil - fra V.	A8		digitalt foto	09-11-2020	Janne Flensborg
725/7	Stolpehul A10: set i profil - fra Ø.	A10		digitalt foto	09-11-2020	Janne Flensborg
725/8	Stolpehul A11: set i profil - fra V.	A11		digitalt foto	09-11-2020	Janne Flensborg
725/9	Stolpehul A12: set i profil - fra V.	A12		digitalt foto	09-11-2020	Janne Flensborg
725/10	Stolpehul A13: set i profil - fra Ø.	A13		digitalt foto	09-11-2020	Janne Flensborg
725/11	Stolpehul A14: set i profil - fra Ø.	A14		digitalt foto	09-11-2020	Janne Flensborg
725/12	Stolpehul A15: set i profil - fra Ø.	A15		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/13	Stolpehul A16: set i profil - fra Ø.	A16		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/14	Stolpehul A17: set i profil - fra Ø.	A17		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/15	Stolpehul A18: set i profil - fra Ø.	A18		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/16	Stolpehul A19: set i profil - fra Ø.	A19		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/17	Stolpehul A20: set i profil - fra Ø.	A20		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/18	Stolpehul A21: set i profil - fra V.	A21		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/19	Stolpehul A22: set i profil - fra V.	A22		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/20	Stolpehul A23: set i profil - fra V.	A23		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg

725/21	Stolpehul A24: set i profil - fra N.	A24		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/22	Stolpehul A25: set i profil - fra NØ.	A25		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/23	Stolpehul A26: set i profil - fra V.	A26		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/24	Stolpehul A27: set i profil - fra Ø.	A27		digitalt foto	11-11-2020	Janne Flensborg
725/25	Stolpehul A28: set i profil - fra Ø.	A28		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/26	Stolpehul A29: set i profil - fra V.	A29		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/27	Stolpehul A30: set i profil - fra V.	A30		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/28	Stolpehul A31: set i profil - fra Ø.	A31		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/29	Stolpehul A32: set i profil - fra V.	A32		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/30	Stolpehul A33: set i profil - fra V.	A33		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/31	Stolpehul A34: set i profil - fra V.	A34		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/32	Stolpehul A35: set i profil - fra Ø.	A35		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/33	Stolpehul A36: set i profil - fra Ø.	A36		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/34	Stolpehul A37: set i profil - fra V.	A37		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/35	Stolpehul A38: set i profil - fra V.	A38		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/36	Stolpehul A39: set i profil - fra V.	A39		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/37	Stolpehul A40: set i profil - fra NØ.	A40		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/38	Stolpehul A41: set i profil - fra SV.	A41		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/39	Stolpehul A42: set i profil - fra SØ.	A42		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/40	Stolpehul A43: set i profil - fra SØ.	A43		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/41	Stolpehul A5: set i profil - fra SV.	A5		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/42	Stolpehul A44: set i profil - fra V.	A44		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg

725/43	Stolpehul A45: set i profil - fra SV.	A5		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/44	Stolpehul A46: set i profil - fra SV.	A46		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/45	Stolpehul A47: set i profil - fra N.	A47		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/46	Stolpehul A48: set i profil - fra N.	A48		digitalt foto	12-11-2020	Janne Flensborg
725/47	A3: afrenset flade m. målestok - set fra V.	A3		digitalt foto	30-11-2020	Janne Flensborg
725/48	A3: afrenset flade m. målestok - set fra S.	A3		digitalt foto	30-11-2020	Janne Flensborg
725/49	A3: Snit lagt i anlægget nedgravet 5 cm - set fra V.	A3		digitalt foto	30-11-2020	Janne Flensborg
725/50	A3: Snit lagt i anlægget nedgravet 5 cm - set fra S.	A3		digitalt foto	30-11-2020	Janne Flensborg
725/51	A3: Set i profil - fra Ø.	A3		digitalt foto	30-11-2020	Janne Flensborg

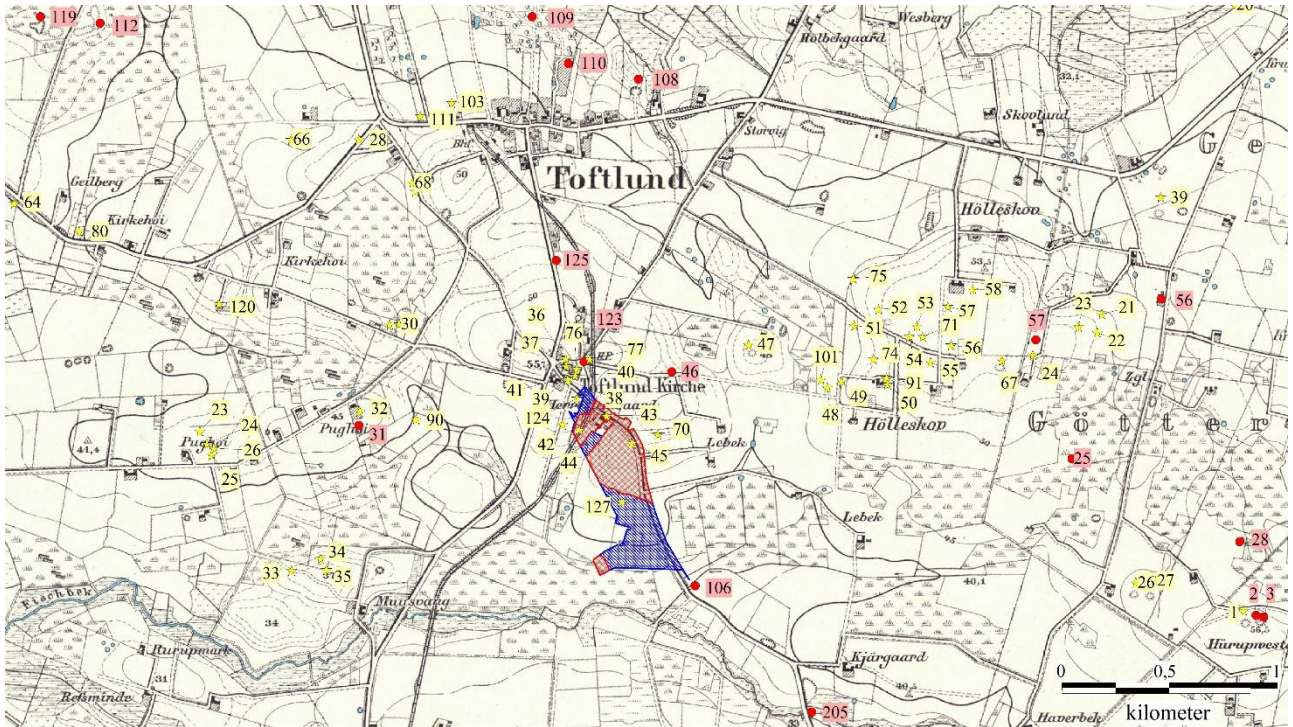
Kortbilag

Kortbilag 1: Forundersøgelsens lokalitet

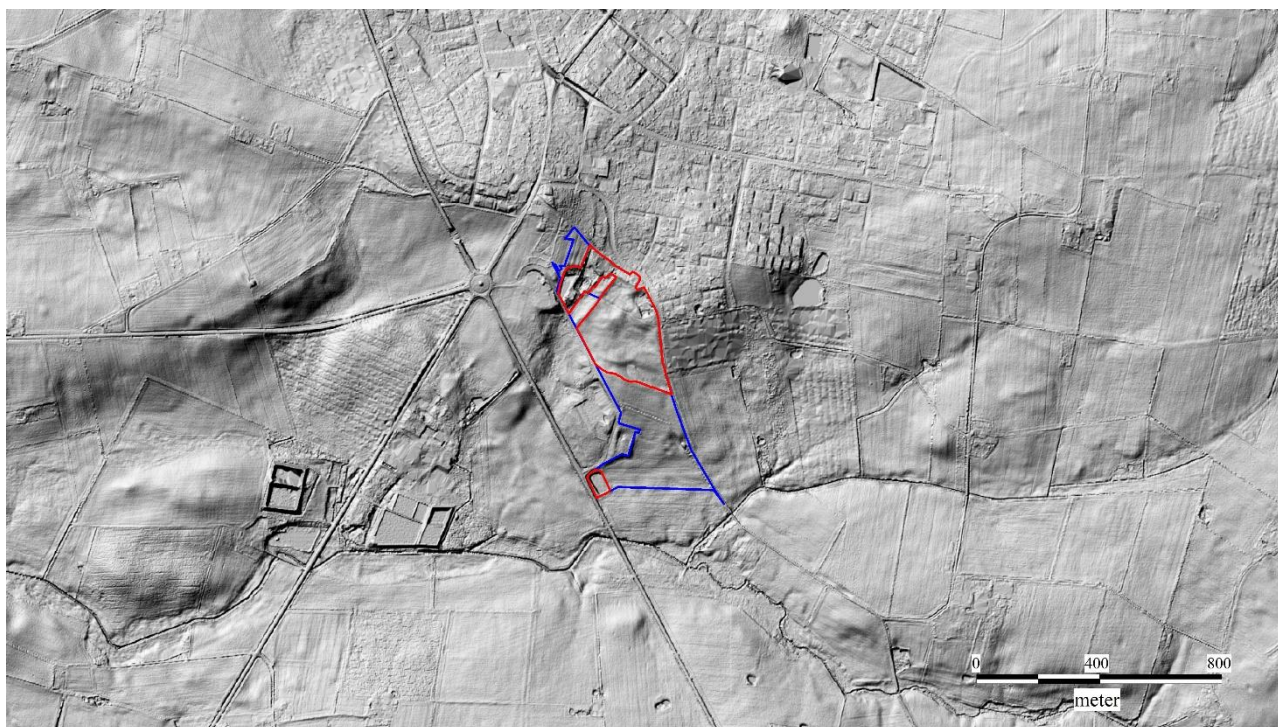
Kortbilag 1: Planområdet beliggenhed (blå skravering). Destruerede arealer er markeret med rød skravering.

Kortbilag 2: Preussisk målebordsblad med indtegnede fortidsminder

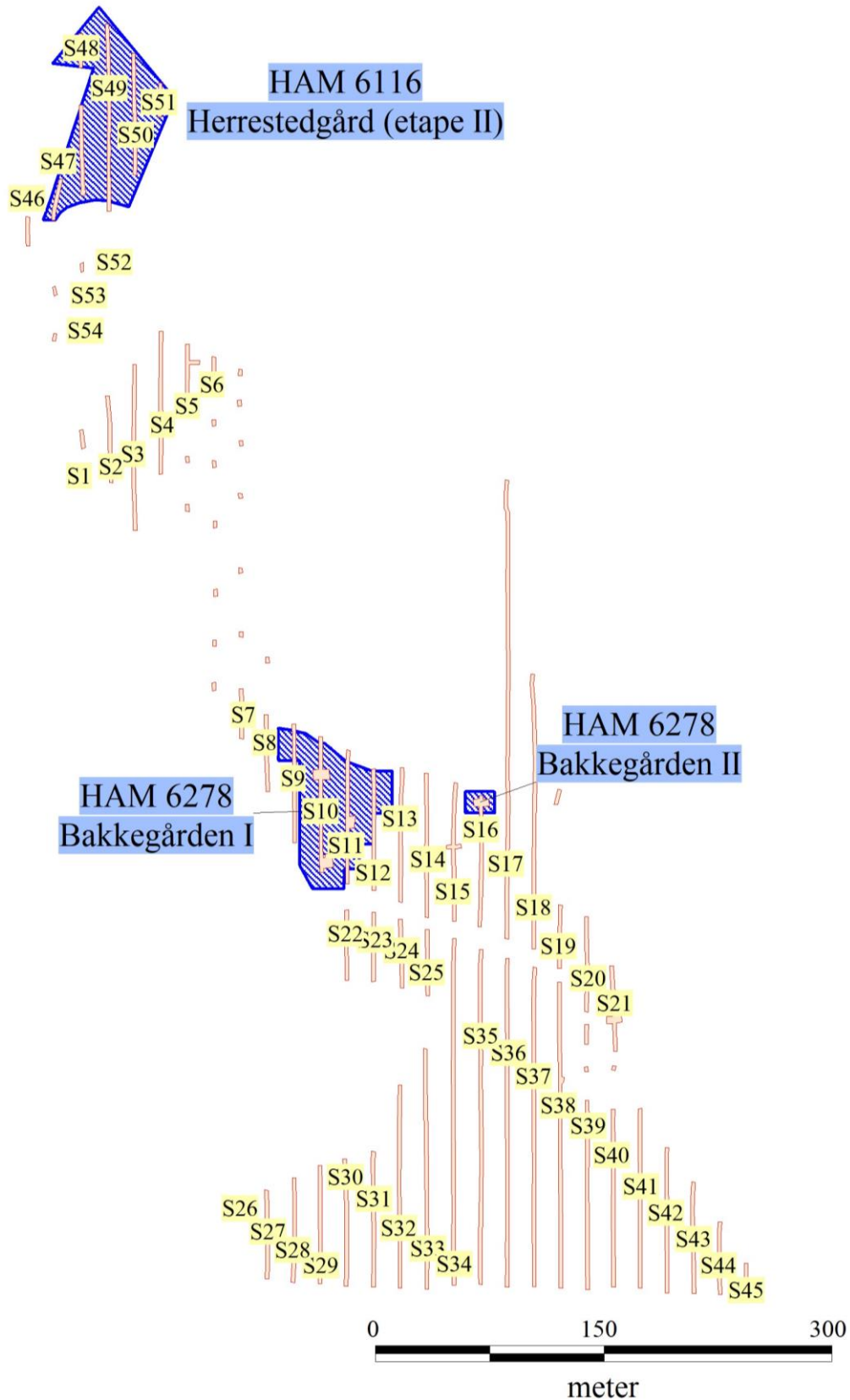
Kortbilag 2: Preussisk målebordsblad fra 1880'erne med oversigt over planområdet (blå skravering) samt de destruerede arealer (rød skravering). På kortet er ikke-fredede fortidsminder desuden markeret med en gul stjerne, mens fredede fortidsminder er markeret ved røde cirkler.

Kortbilag 3: Terrænmodel

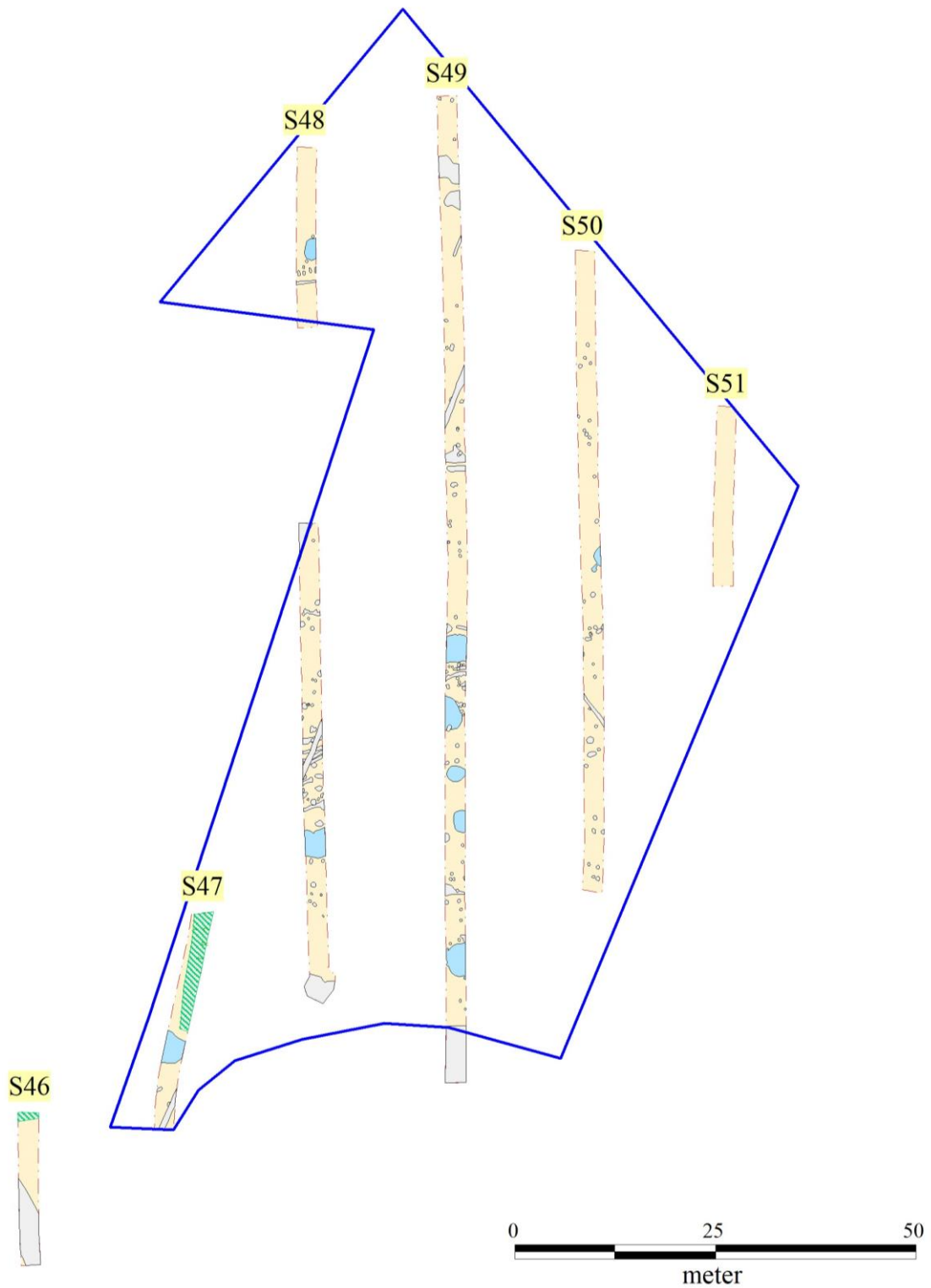
Kortbilag 3: *Terrænmodel over planområdet (blå kontur) i relation til lokalområdet. På kortet er de destruerede arealer desuden markeret med rød kontur.*

Kortbilag 4: De muldafrømmede søgegrøfter og udskilte arkæologiske områder

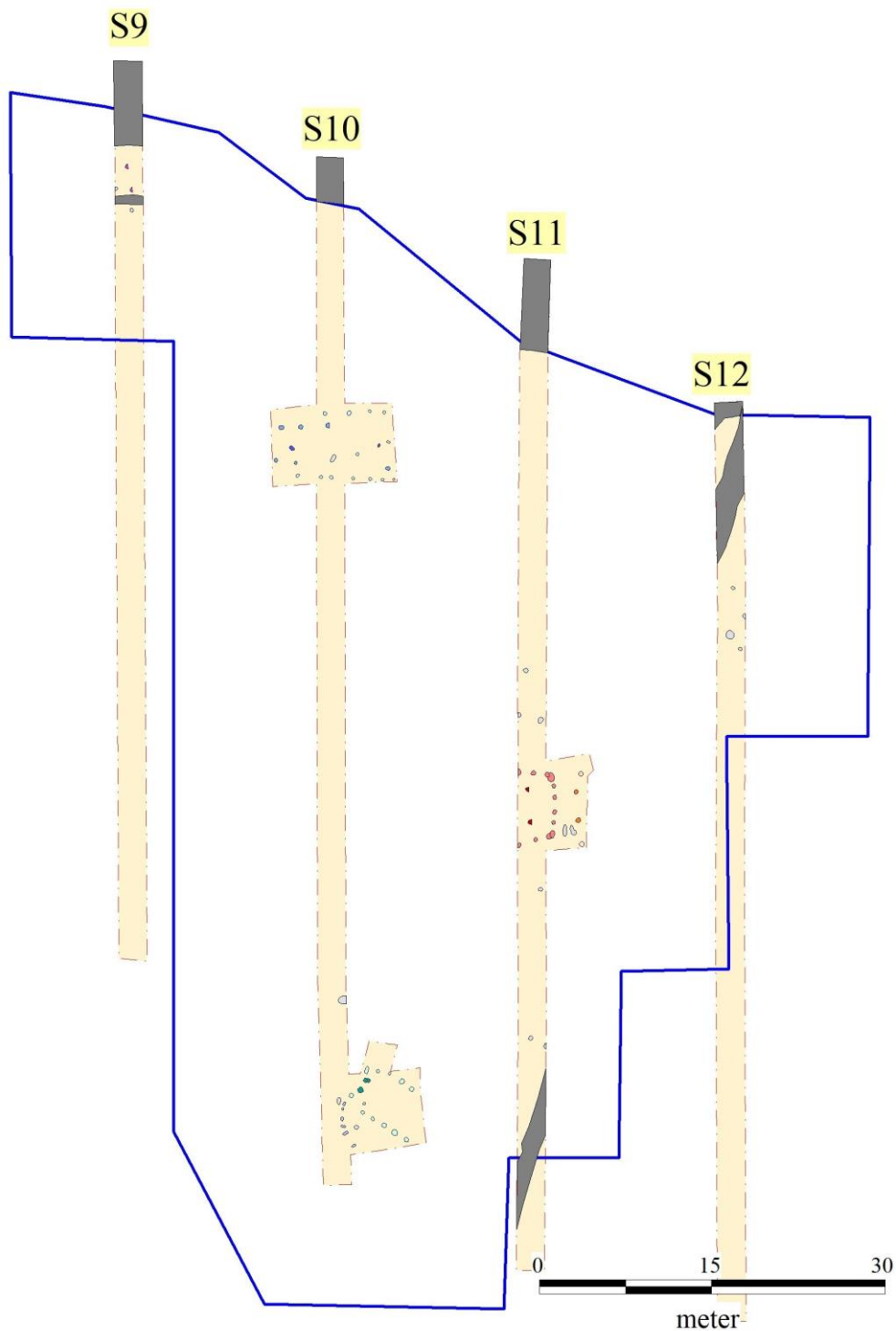
Kortbilag 3: Oversigt over de muldafrømmede søgegrøfter (rød kontur) samt de tre udskilte arkæologiske områder (blå skravering).

Kortbilag 5: HAM 6116 – Herrestedgård (etape II)

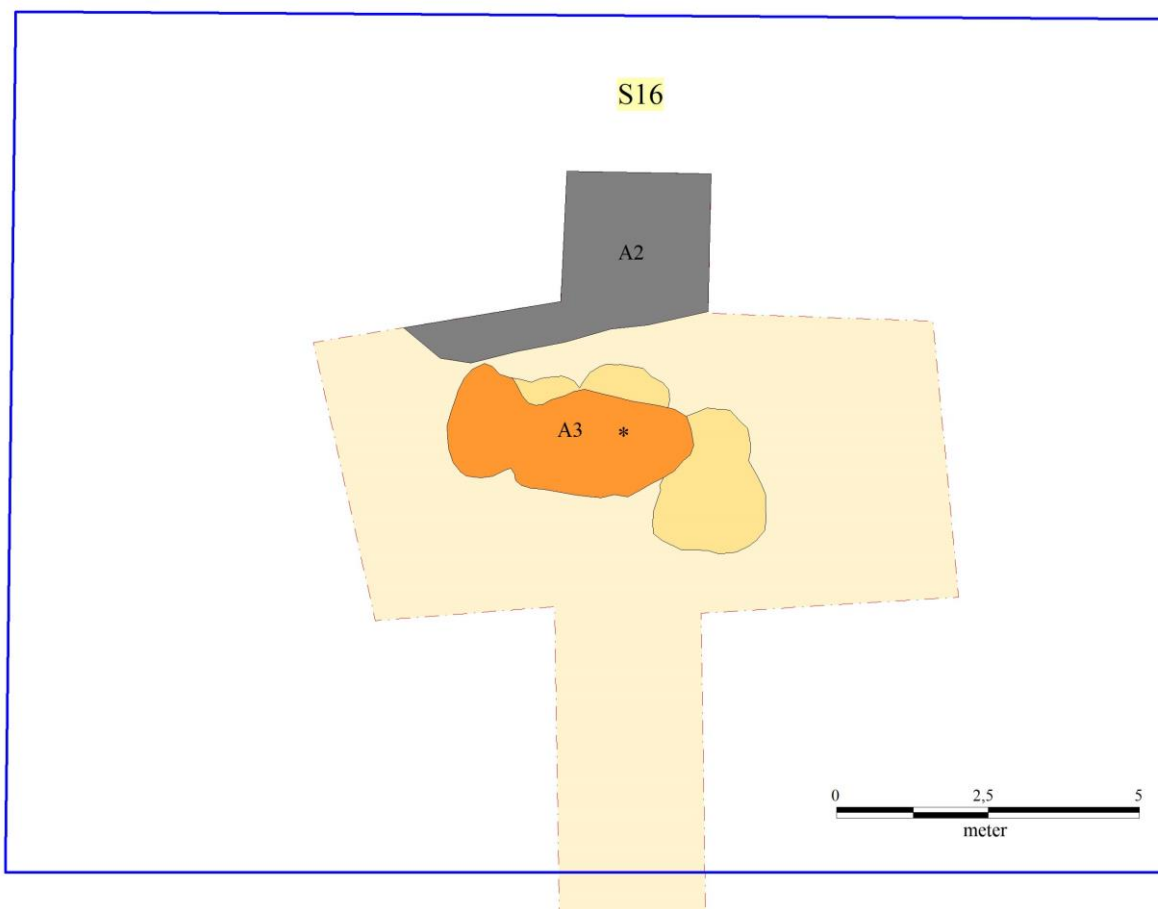
Kortbilag 5: Oversigtskort over det udskilte arkæologiske område HAM 6116 – Herrestedgård (etape II), der er markeret med blå kontur. På kortet er de ni mulige grubehuse markeret med lyseblåt, mens den gamle feltgrænse er markeret med grøn skravering. Anlægsspor er markeret med gråt.

Kortbilag 6: HAM 6278 – Bakkegården I

Kortbilag 7: Oversigtskort over det udskilte arkæologiske område HAM 6278 – Bakkegården I (blå kontur). Her er der udskilt mindst fire mulige huskonstruktioner

Kortbilag 7: HAM 6278 – Bakkegården II

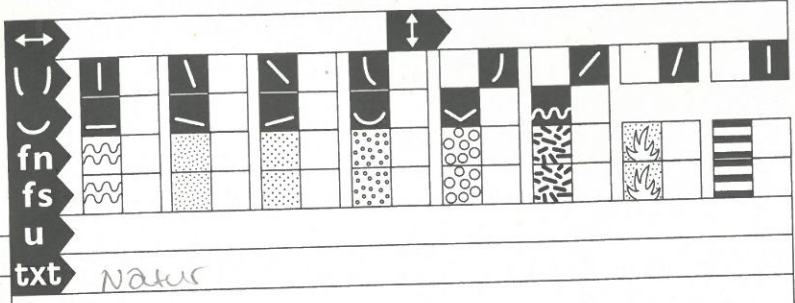

Kortbilag 5: Oversigtskort over det udskilte arkæologiske område HAM 6278 – Bakkegården II, der er markeret ved blå kontur. Den recente forstyrrelse mod nord i grøften (mørkegrå) er den sydlige afgrænsning af det destruerede areal mod nord i planområdet. Anlægget A3 (Orange) blev i første omgang tolket som en mulig grav, men på baggrund af først en afrensning af fladen og dernæst et smit gennem anlægget er der formodentligt i stedet tale om bunden af en grube. Ved forundersøgelsens afslutning var det arkæologiske område færdigundersøgt.

Bilag

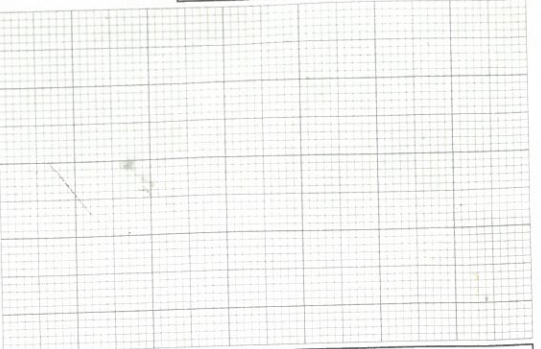
Bilag 8: Stolpehulsskemaer

Indscannede stolpehulsskemaer. Anlæggene er registreret i målestoksforholdet 1:20. Derudover er snitretningen, søgegrøftsnummer og eventuelle fund angivet på skemaerne.

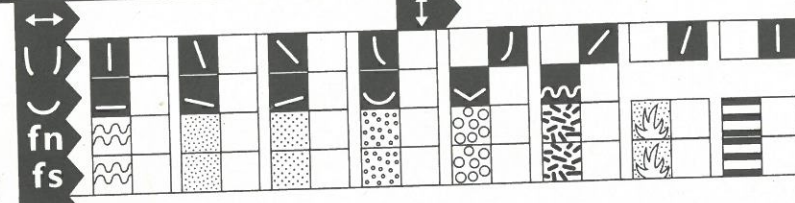
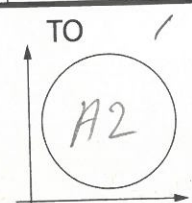

fund

txt Natur

Natur søerensener

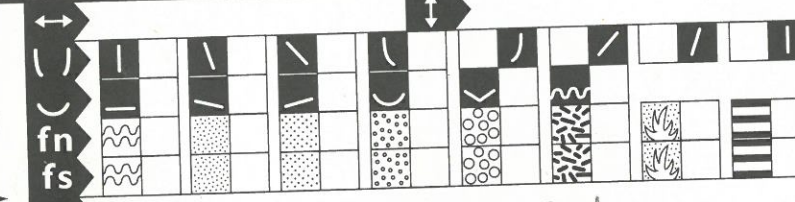
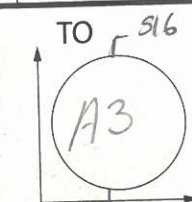

fund

txt Recente anlæg

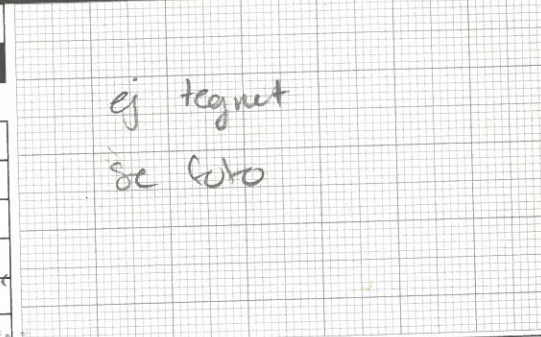

Recente forstyrrelser

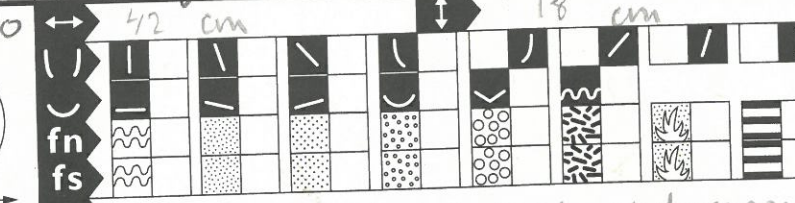
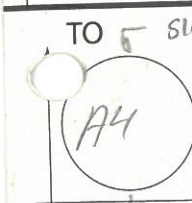

fund x1:
keramik
nb.

txt Homogent orangebrunt sand.
Først behandlet som en mulig grav. Flere steder
der var uregelmæssigt placeret, koncentreret i
midten af anlægget samt enkelte små keramik
skår og TK-riser. Fylden består af let let
brunt og mørk sand → forstyrrelser i form af slenspot og dyregange

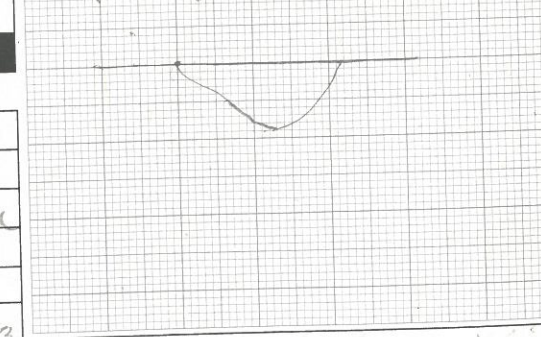

ej tegnet
se foto

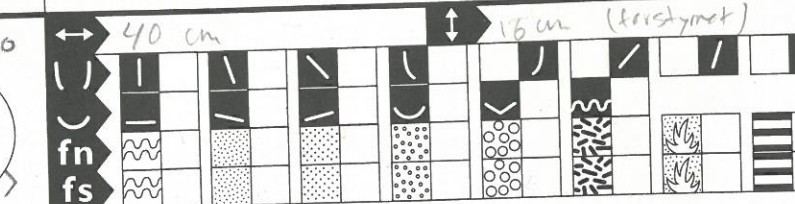
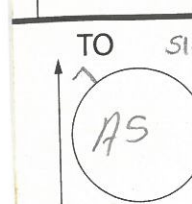

fund x2:
keramik

txt Homogent orangebrunt sand m. dyregange
Homogent, brunt sand med store
riser af orangebrunt ud. Anlægget
er fyldt med smalt der sidder langs
kanten og i selve stolpehullet

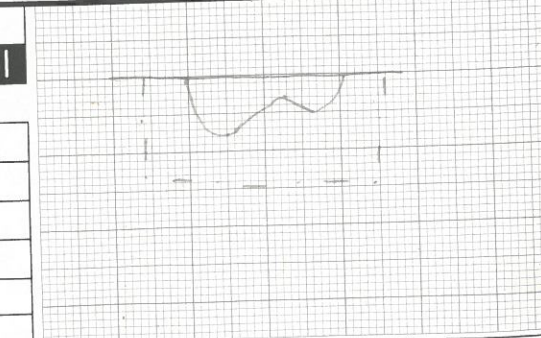

Stolpehul

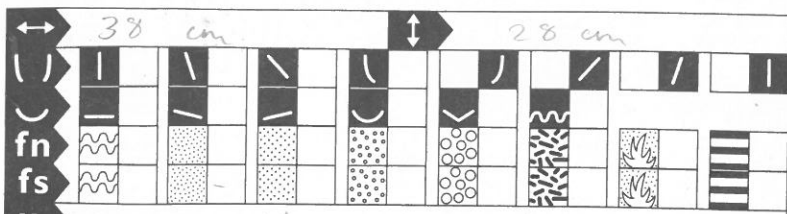
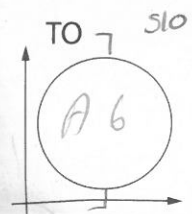

fund x3:
keramik

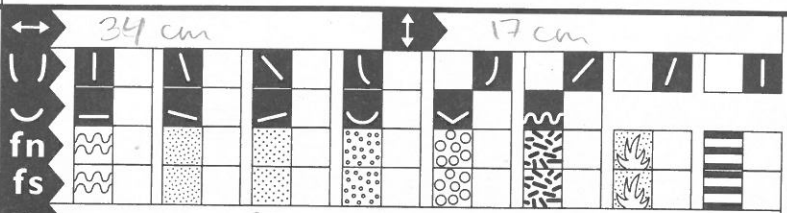
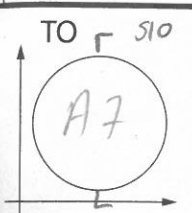
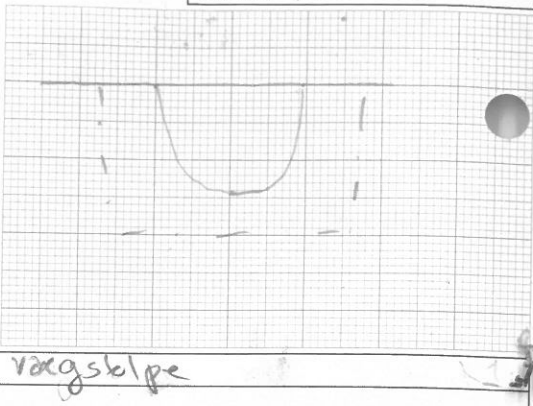
txt Meget forstyrret
Let sammenblanding af brunt og
mørk sand → forstyrret i bunden

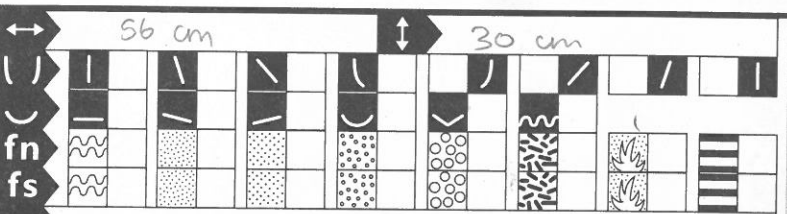
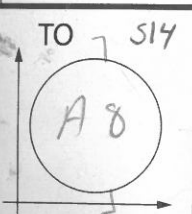
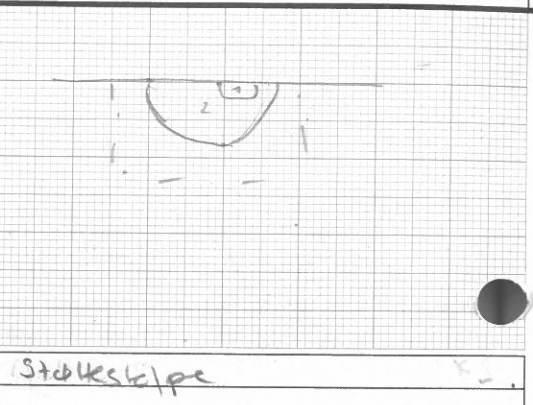
vægstolpe

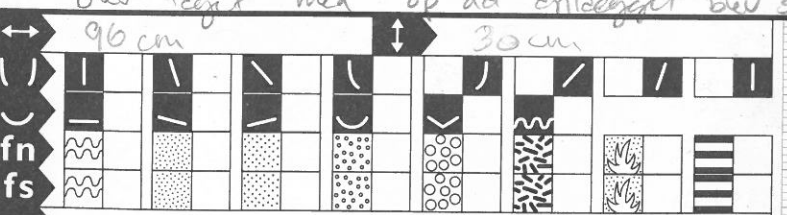
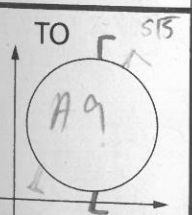
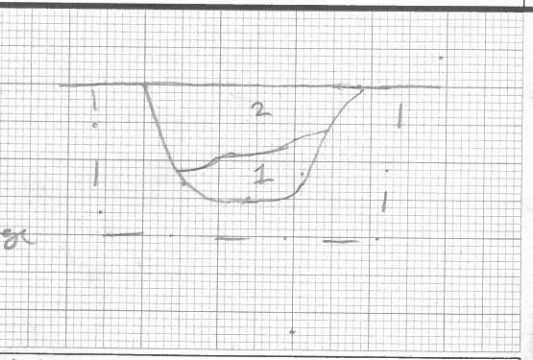
fn
fs
u
txt
orange gult sand m dyregenge
Her sammenblanding af brunt mbr
og lysbrunt sand

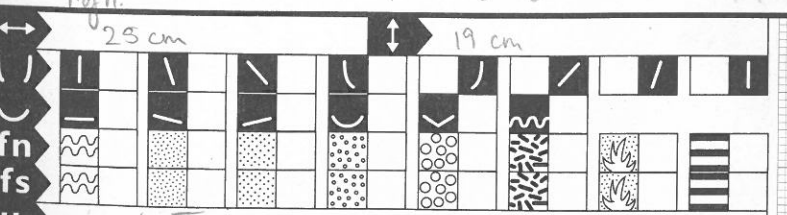
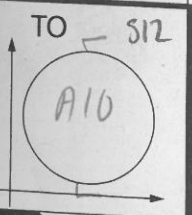
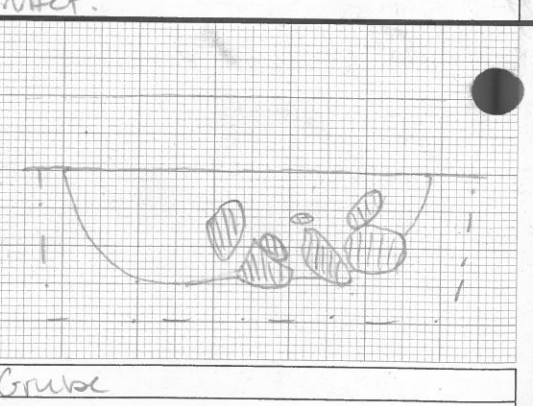
fn
fs
u
txt
① forstyrrelse → gråbespor
② SH. lysbrunt Homogent

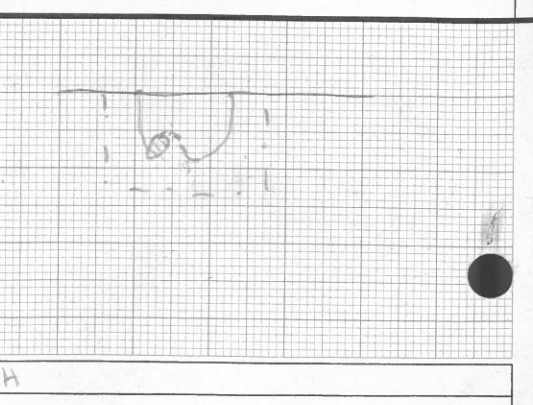
fn
fs
u
txt
orangebrunt sand, let gruset m. dyregenge
① blødt, ildskarnet sand med store
nisker af TK
② Homogent brunt sand med få
nisker af TK. Flere ildskarnede sten
blv taget med op da anlægget blev snittet.

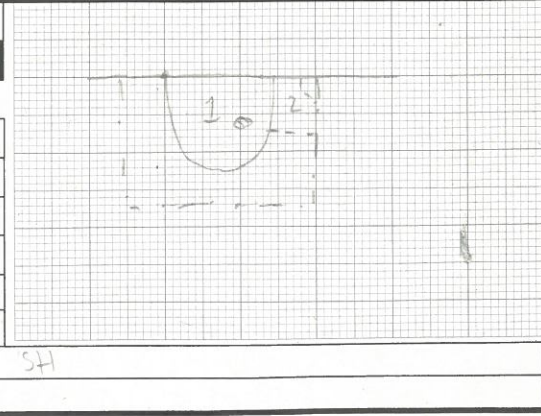
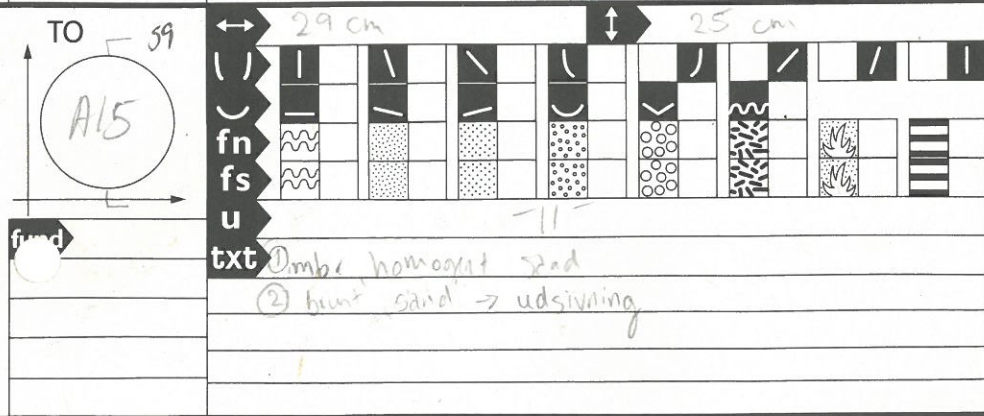
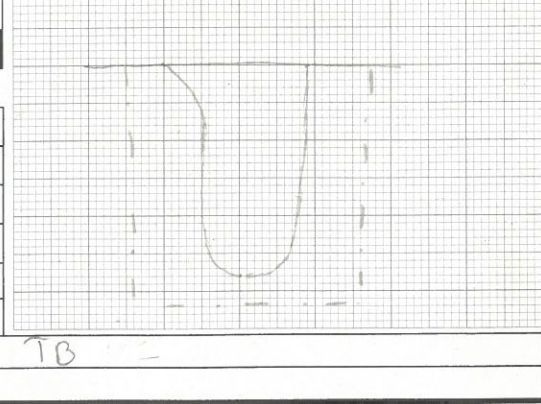
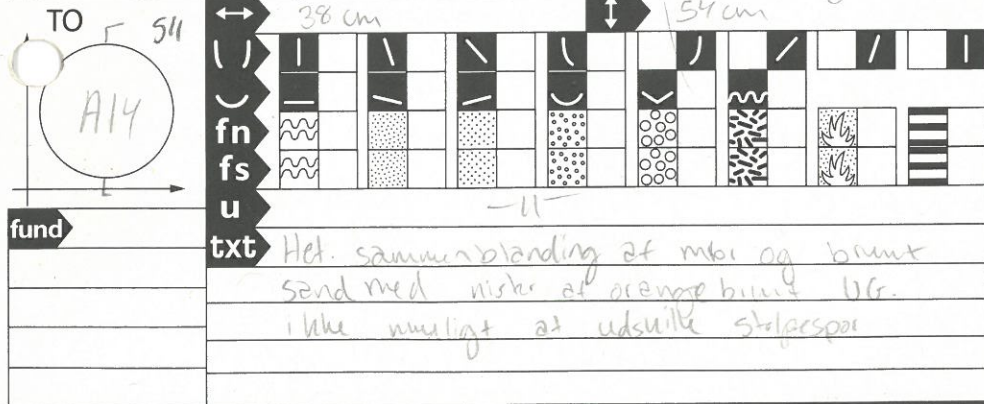
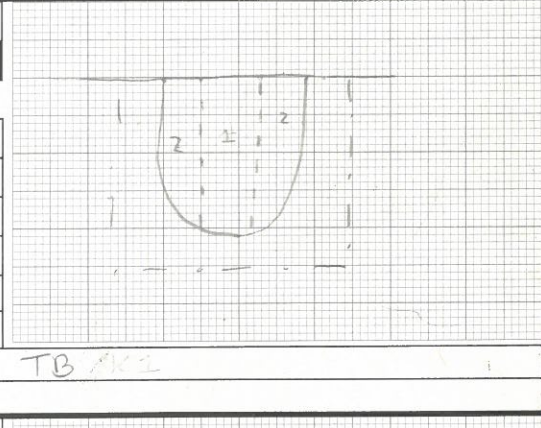
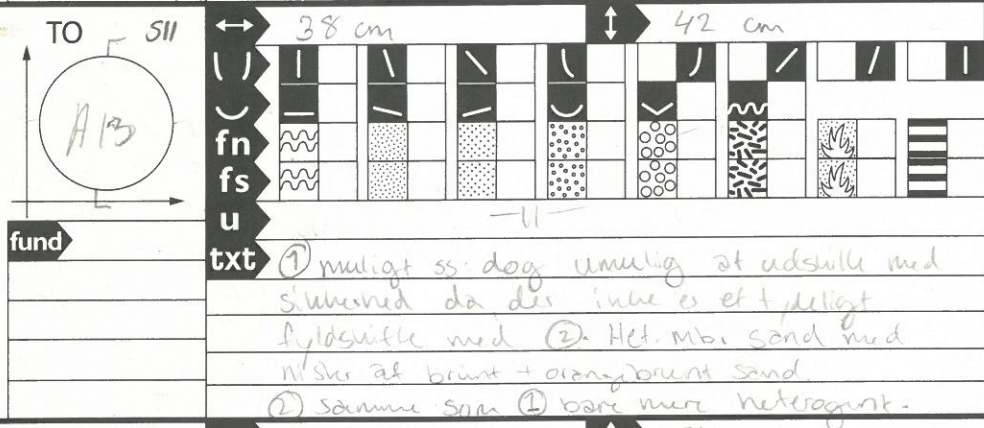
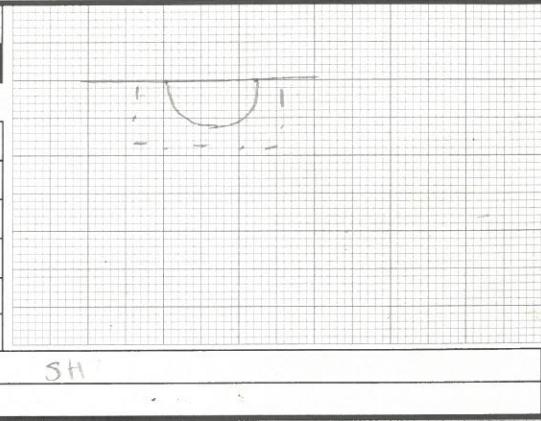
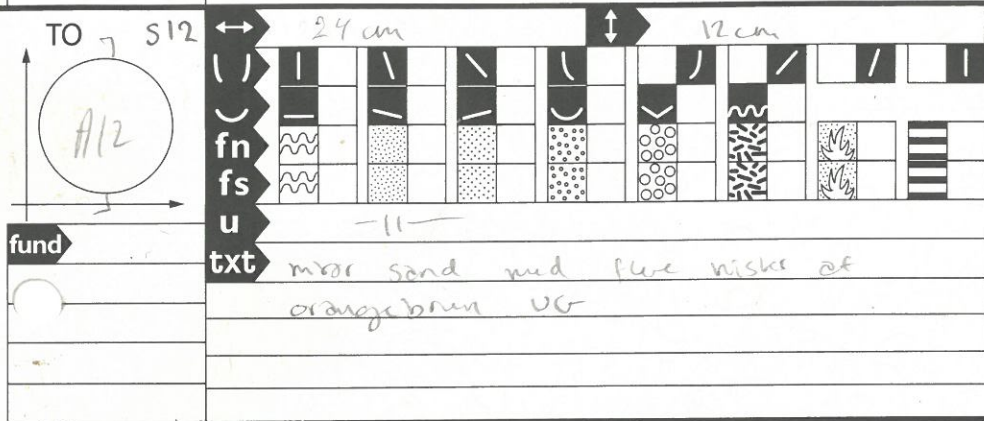
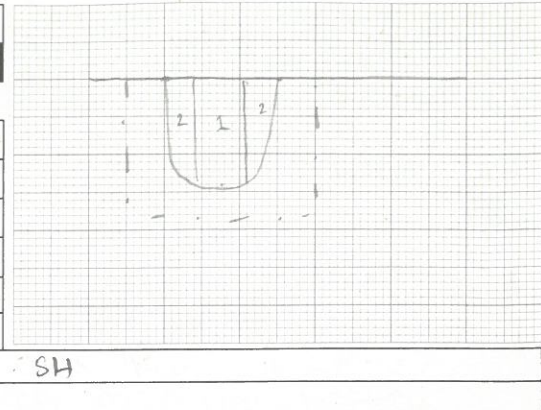
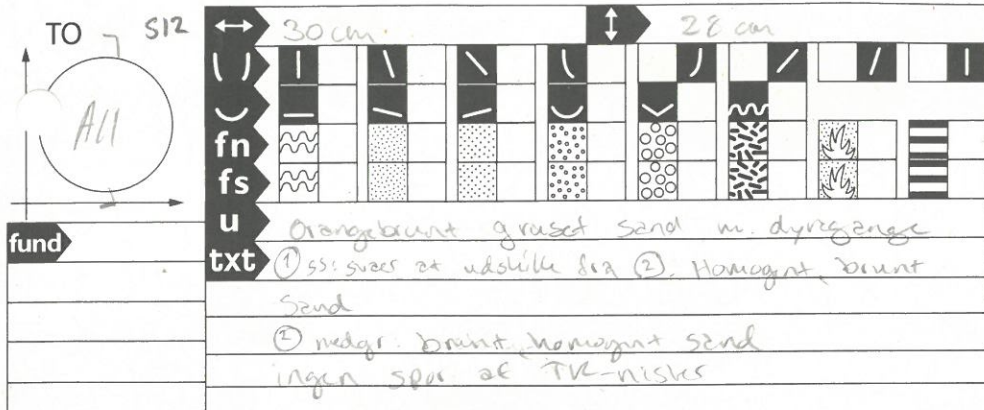

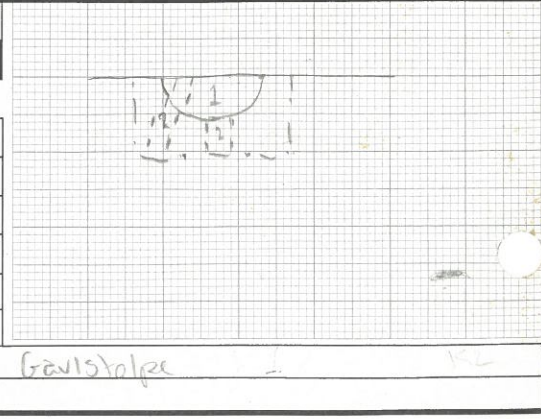
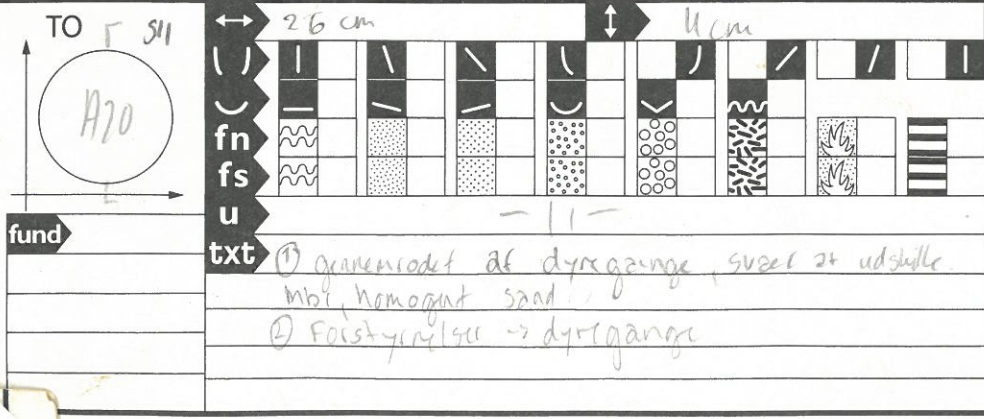
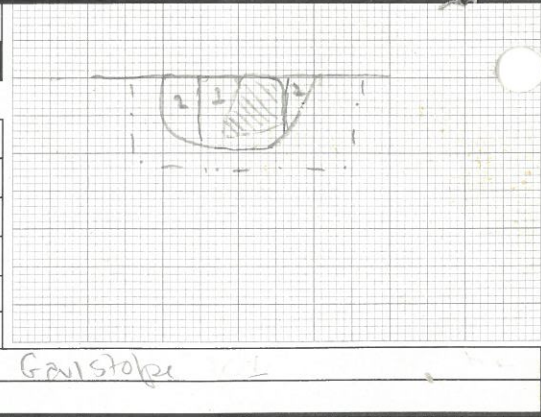
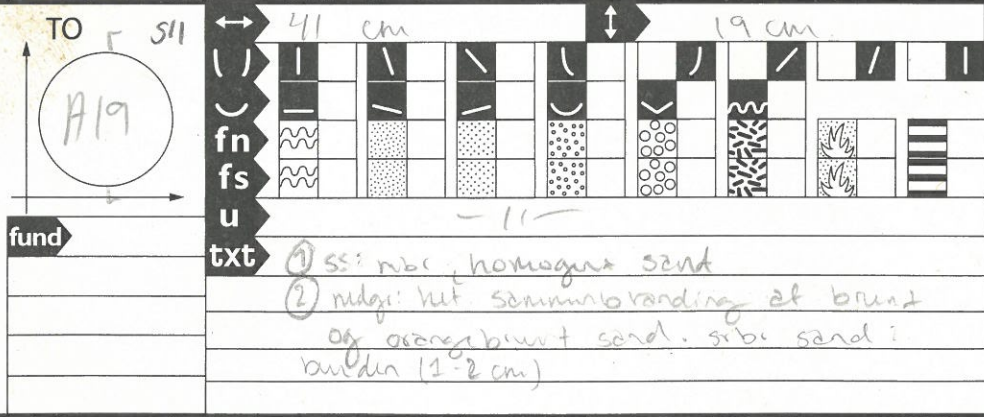
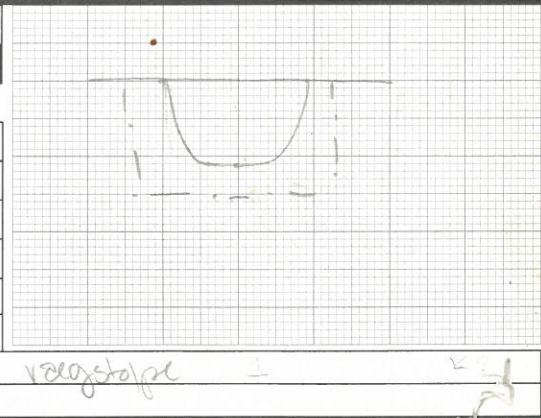
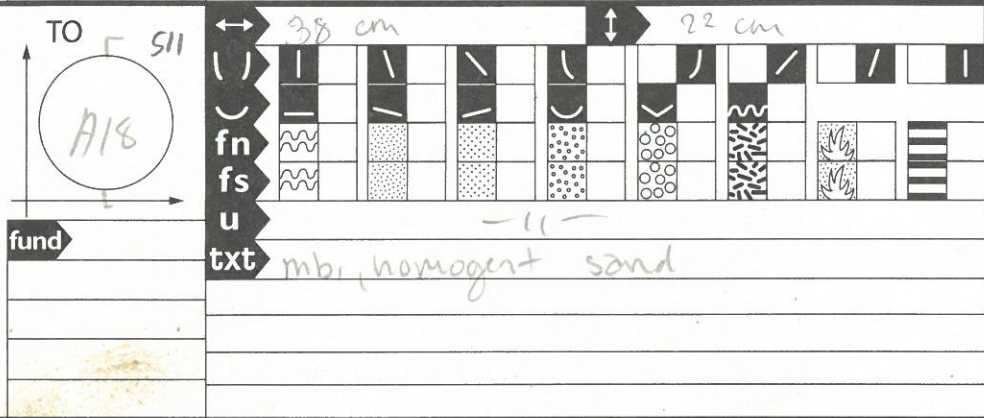
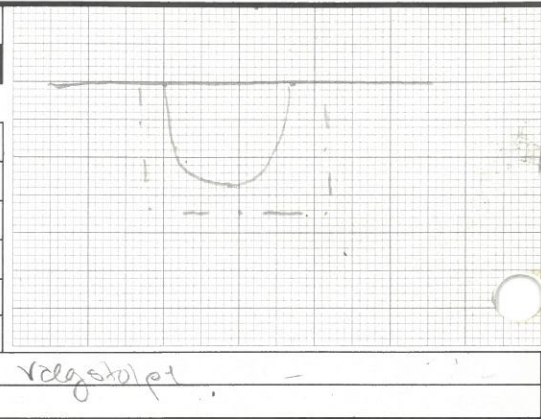
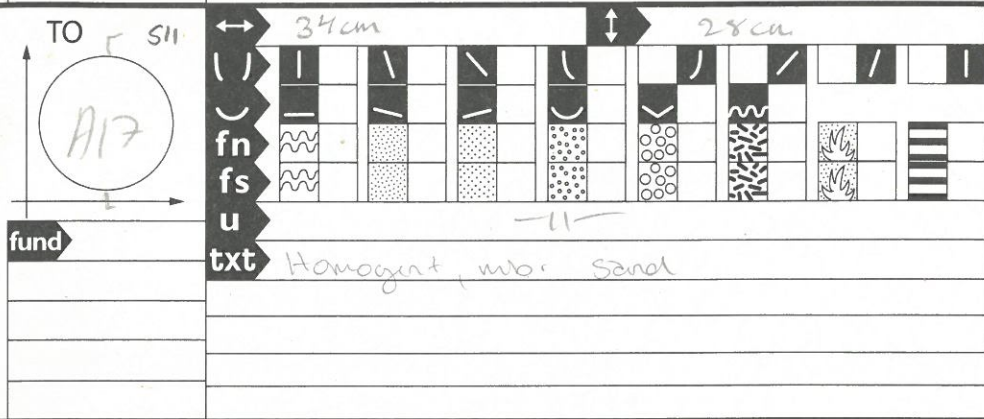
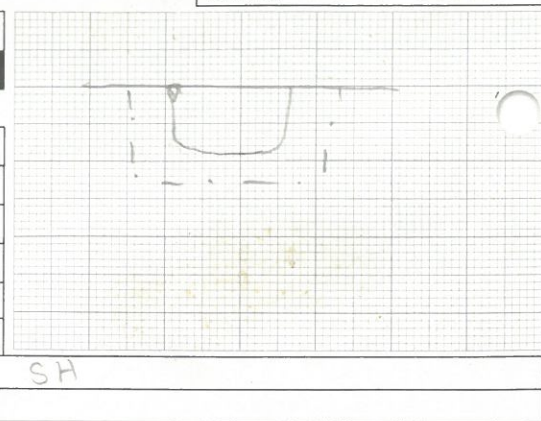
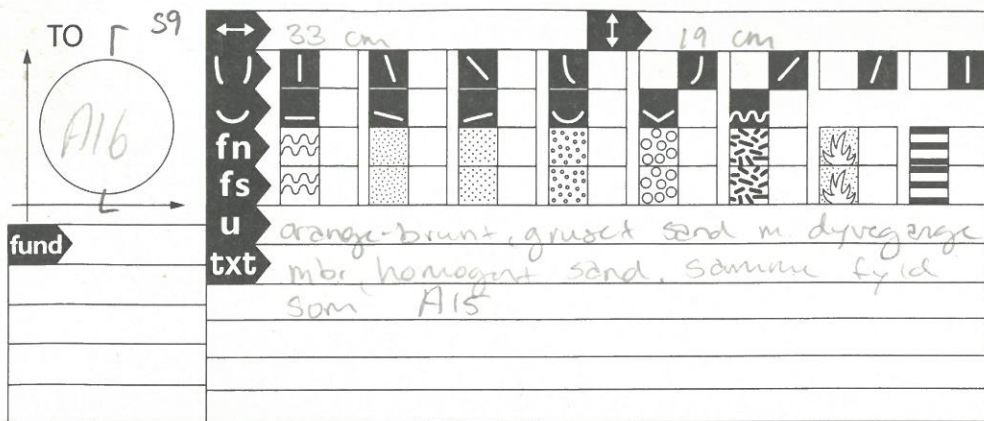
fn
fs
u
txt
Homogent brunt sand. Mange store
sten hvor af enkelte af ildskarnede
→ der er dog intet som tyder på, at
der er tale om en kagegrube eller
lign.

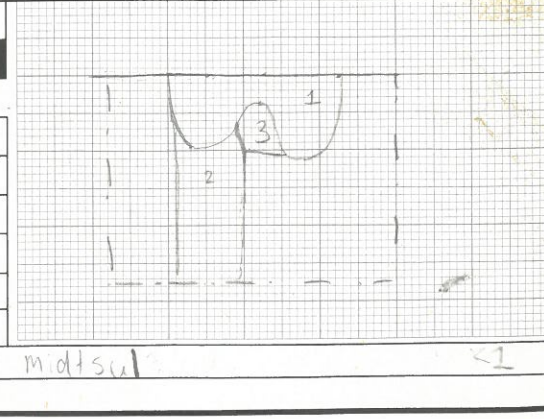
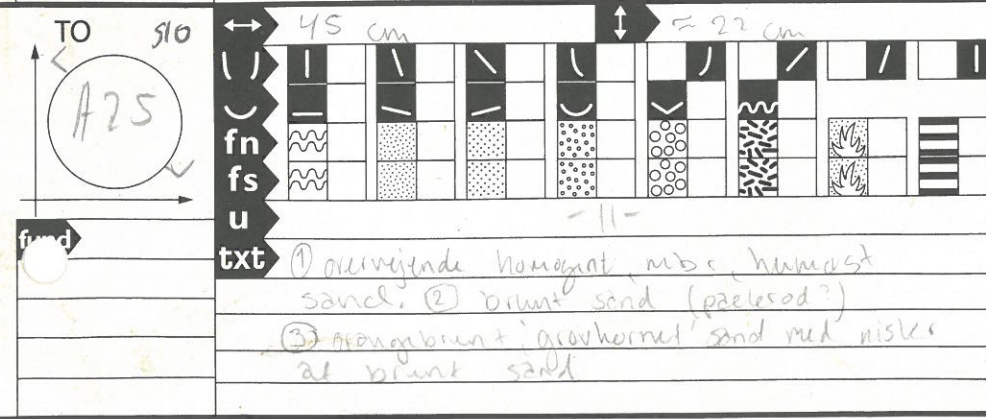
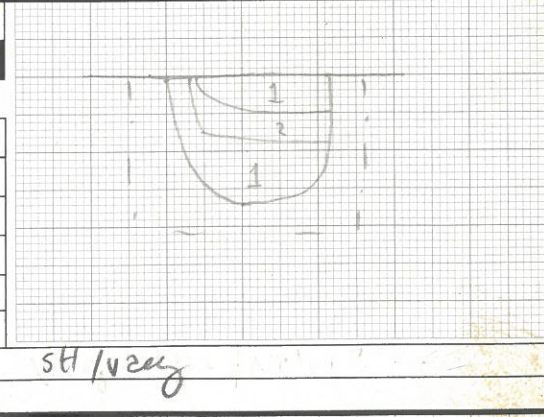
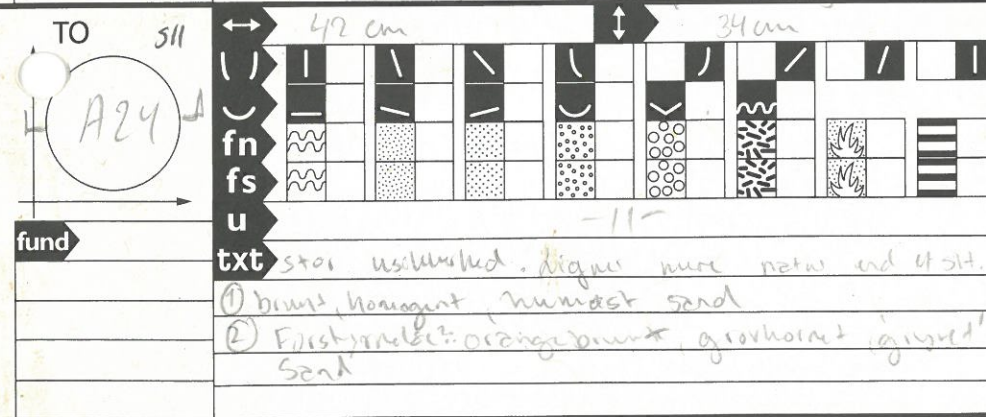
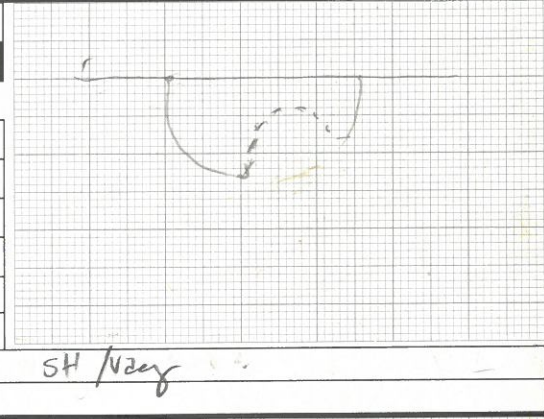
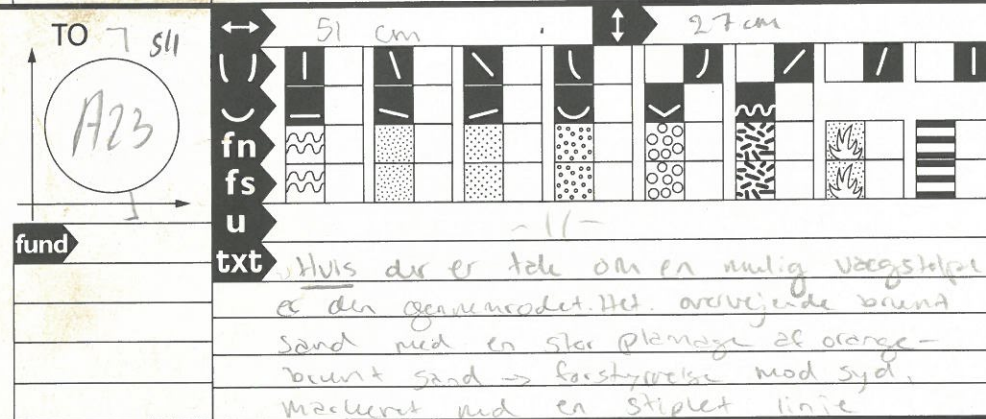
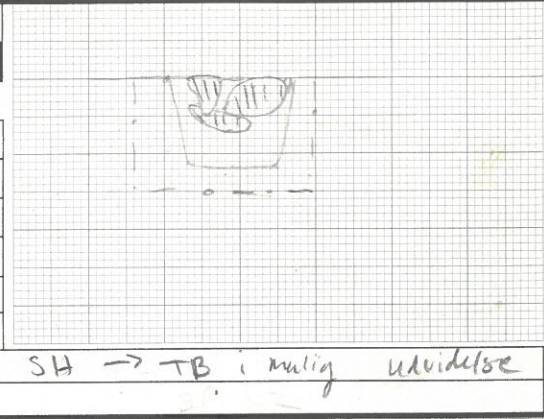
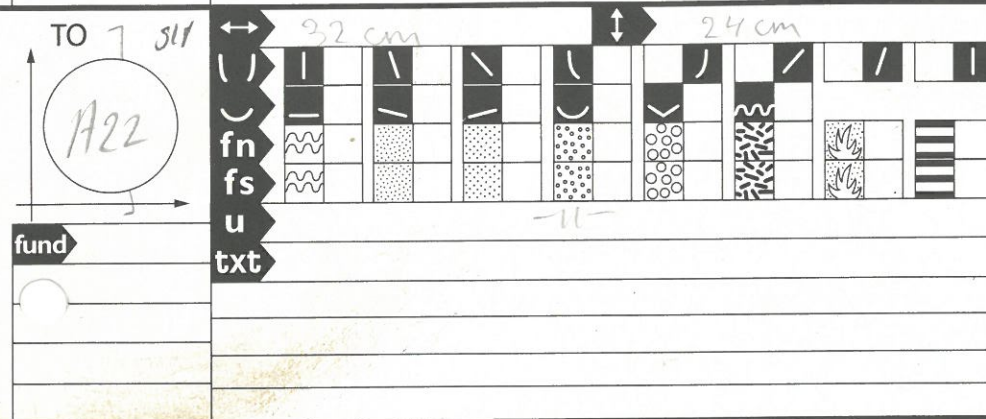
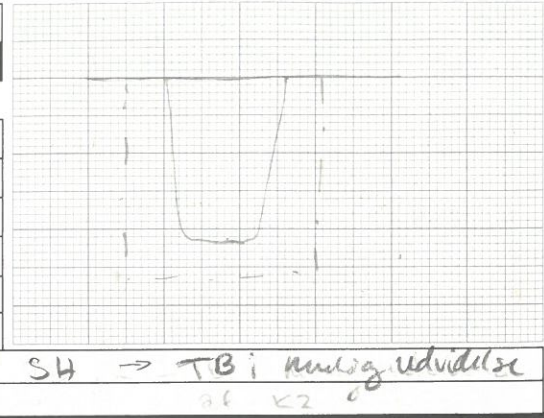
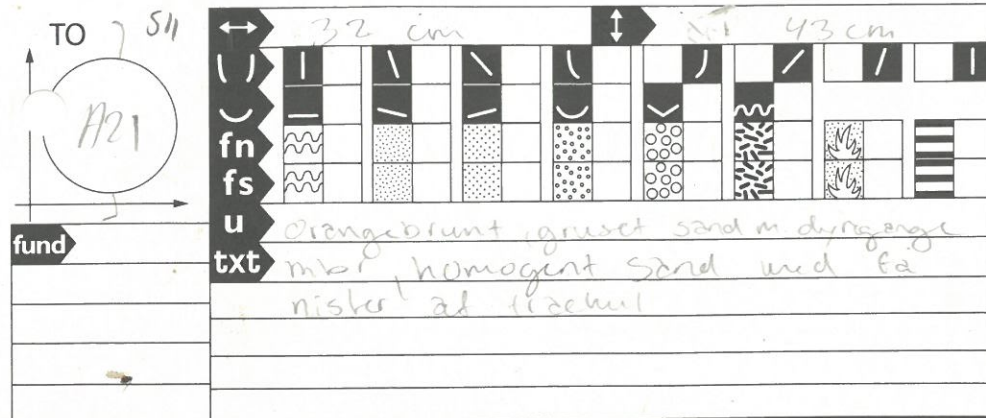

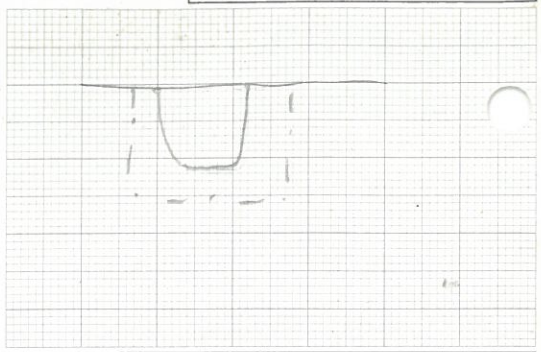
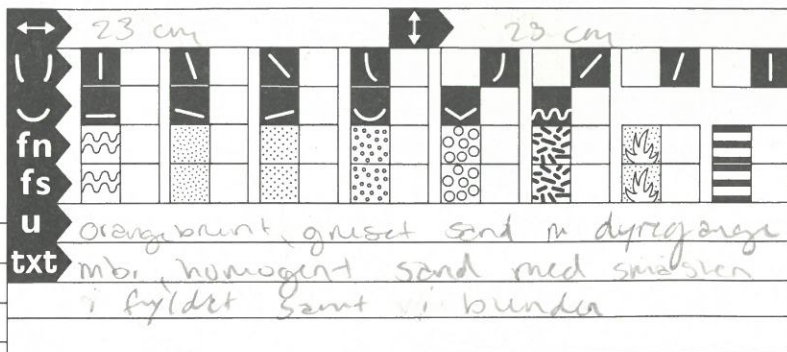
fn
fs
u
txt
mbr homogent sand. Forstyrret i
bunden (stiplet linje)

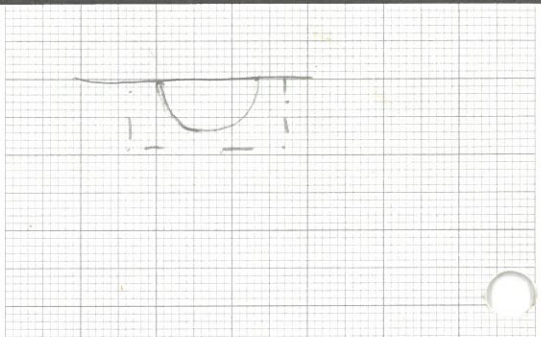
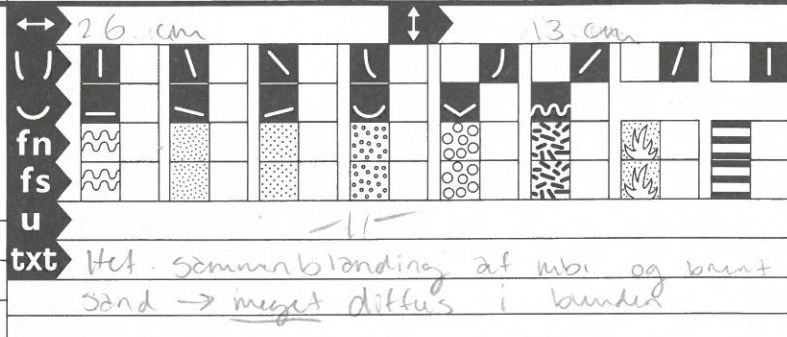
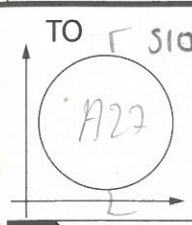

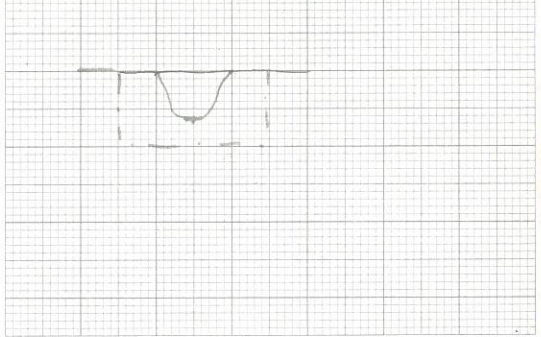
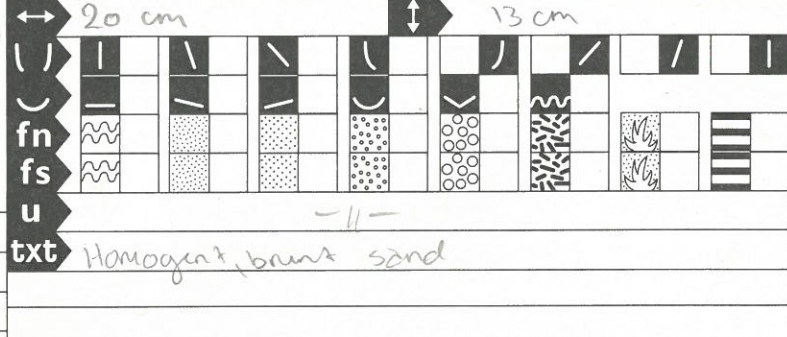
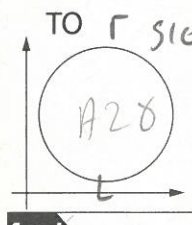

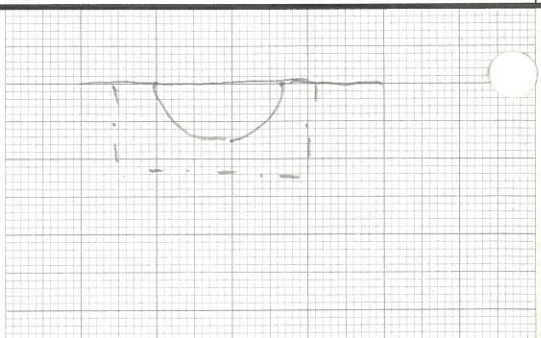
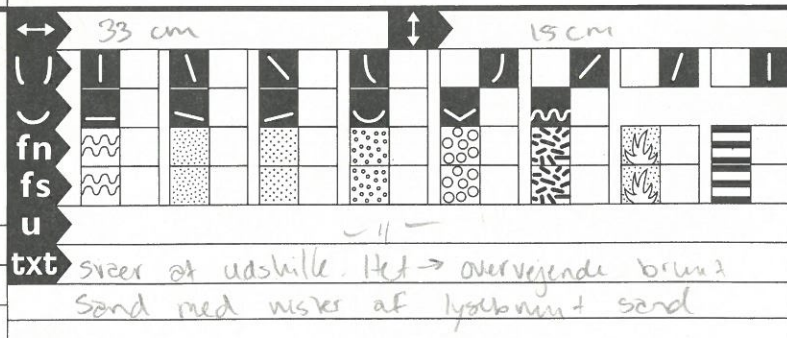
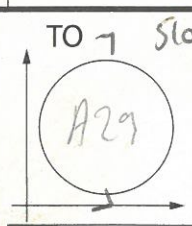
Midtsul

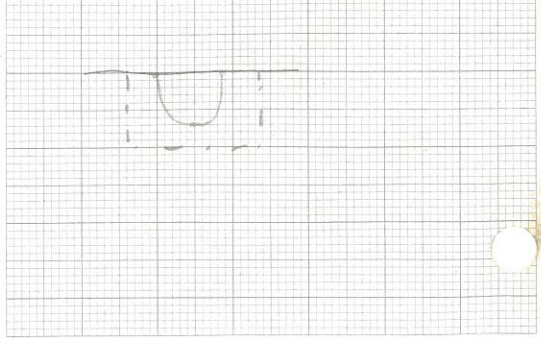
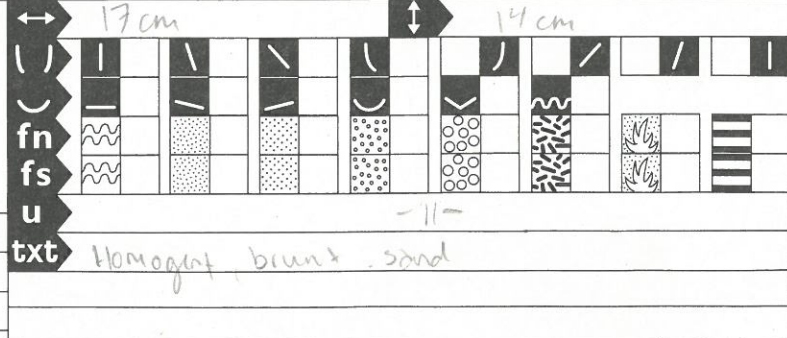
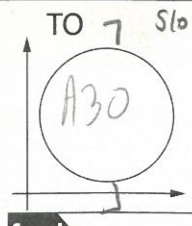
Støtte stolpe

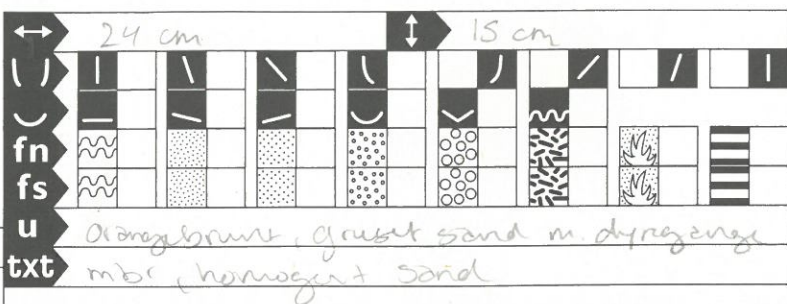
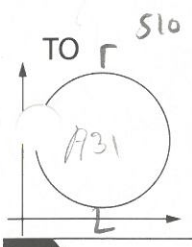
Støtte stolpe

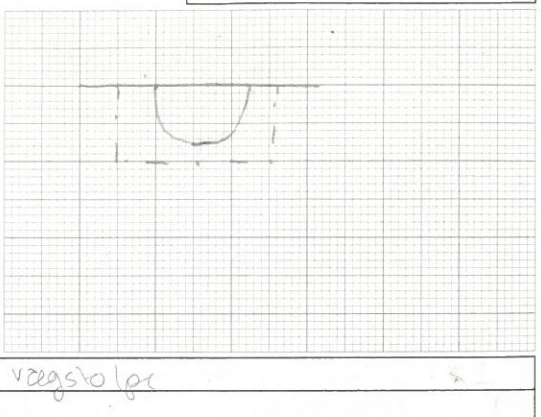
Vægsstolpe

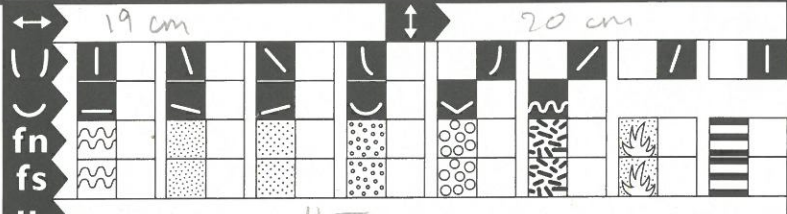
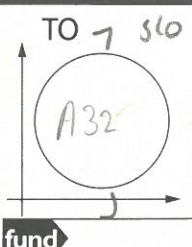
Vægsstolpe

fund
txt orangebrunt, gruset sand m. dyregange
mbr, homogent sand

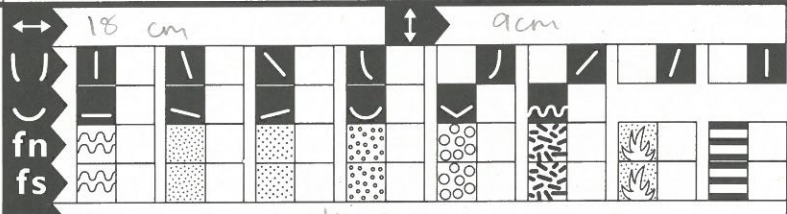
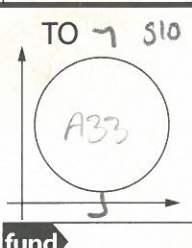
vægstolpe

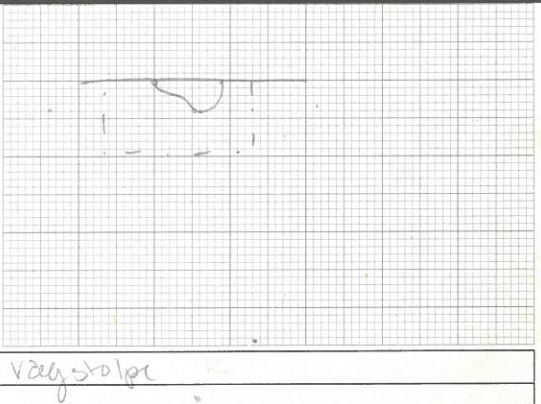
fund
txt -||-
mbr, homogent sand.

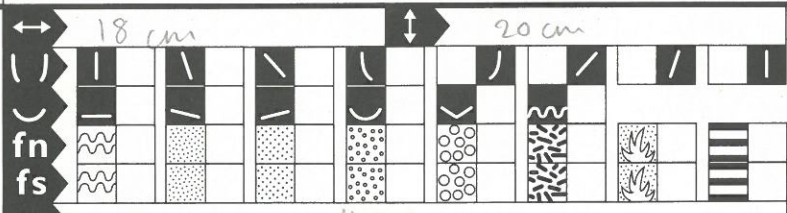
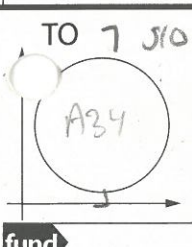
vægstolpe

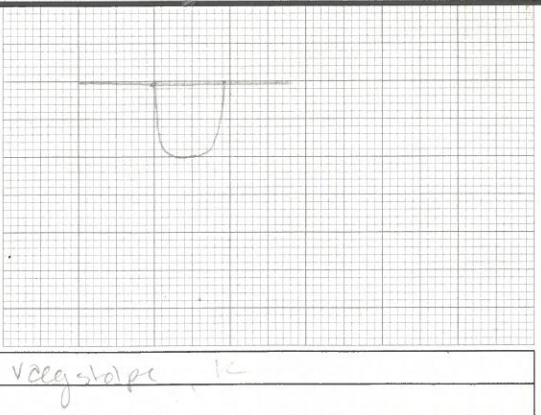
fund
txt Meget svær at udsulle fra Ug.
mbr, homogent sand

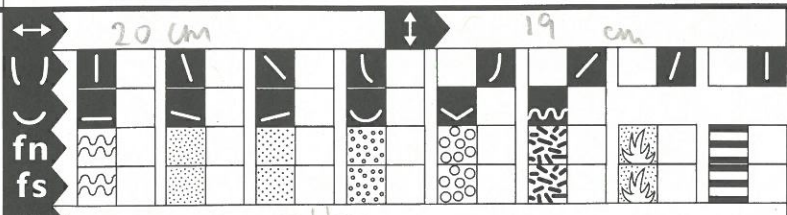
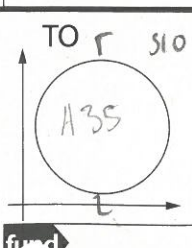
vægstolpe

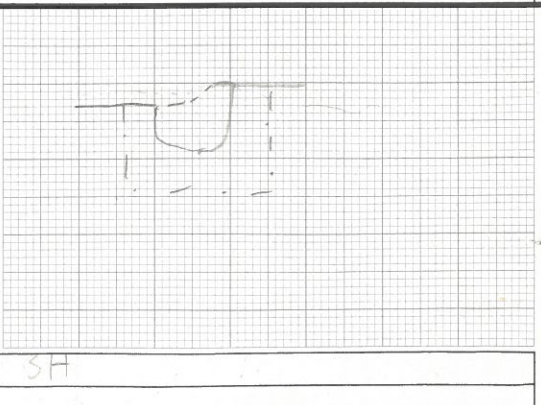
fund
txt -||-
Hel sammenblanding af brunt og mbr sand

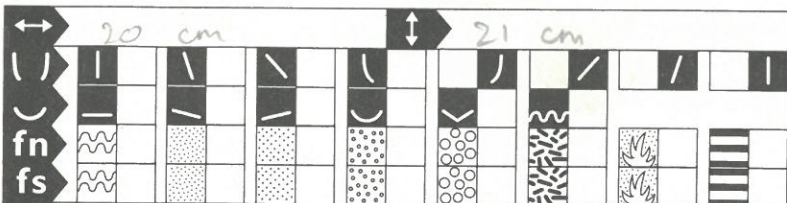
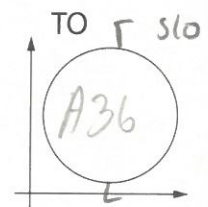
vægstolpe

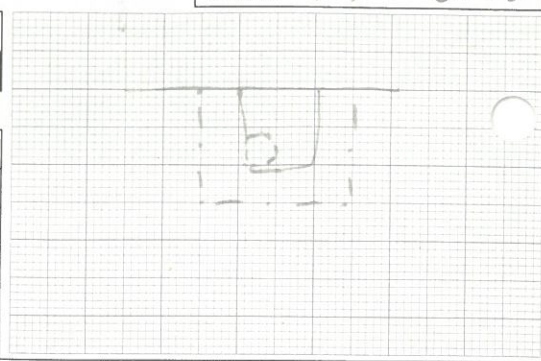
fund
txt -||-
mbr, homogent sand

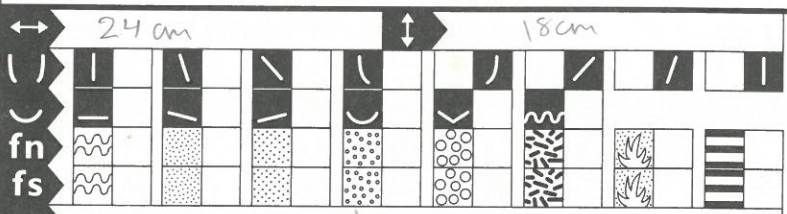
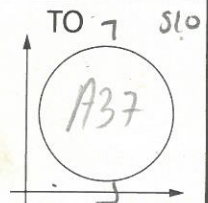
SH

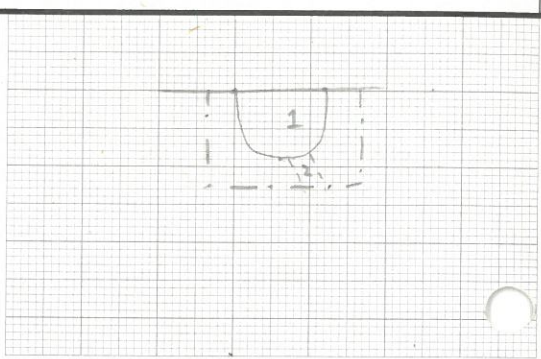
fn fs u
txt Orangerbrunt, guset sand m. dyngange
Megt forstyrret mbi sand med en stor
forstyrrelse mod syd bestående af gul
UG.

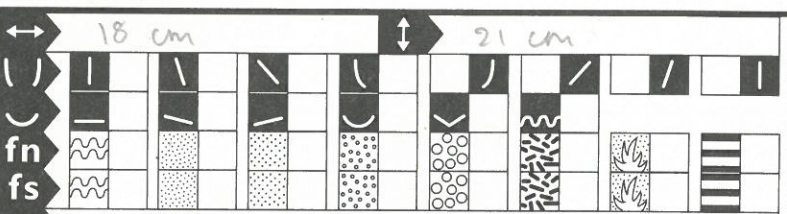
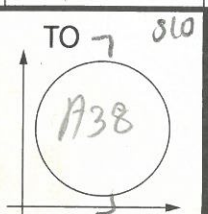
Stallestolpe

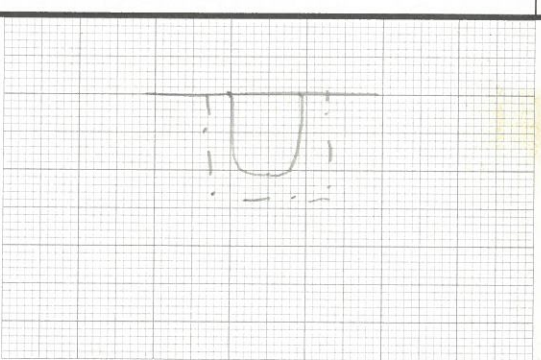
fn fs u
txt ① Brunt homogent sand
② Forstyrrelse

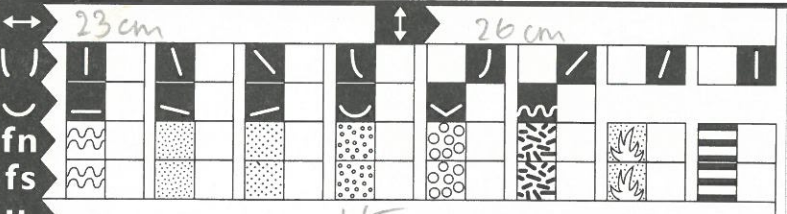
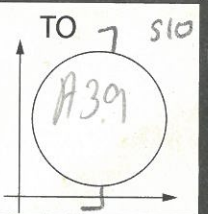
Vægstolpe

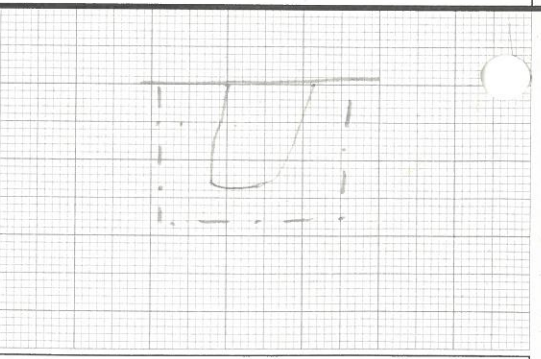
fn fs u
txt Svær at udskille, sammenblanding af
brunt samt mbi sand

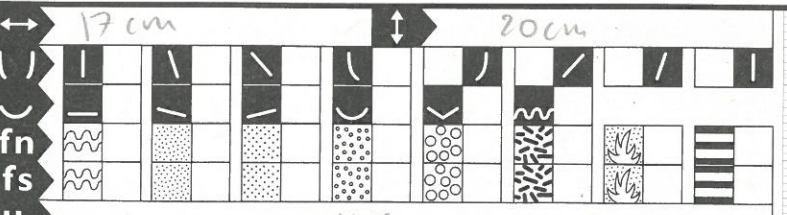
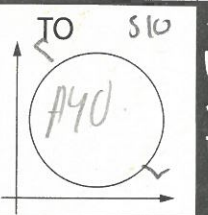
væg stolpe

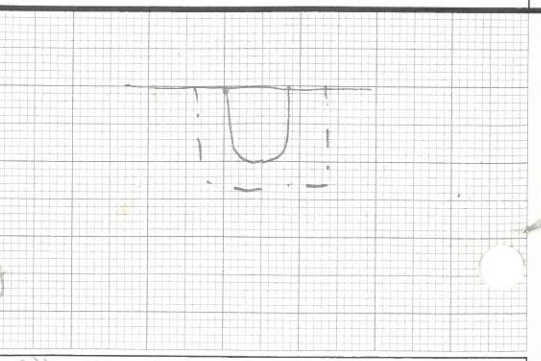
fn fs u
txt mbi, homogent sand

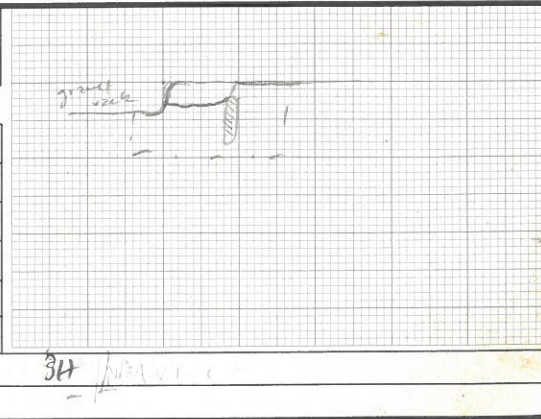
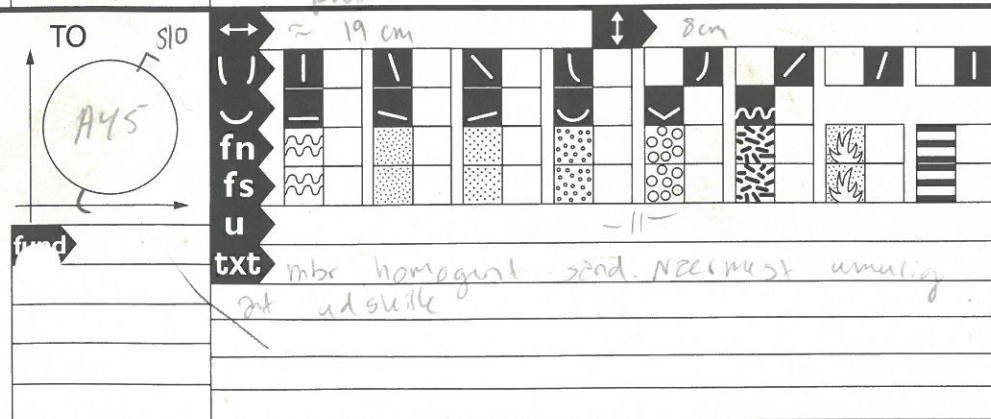
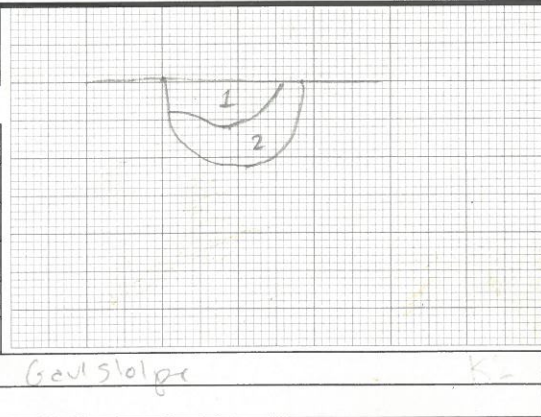
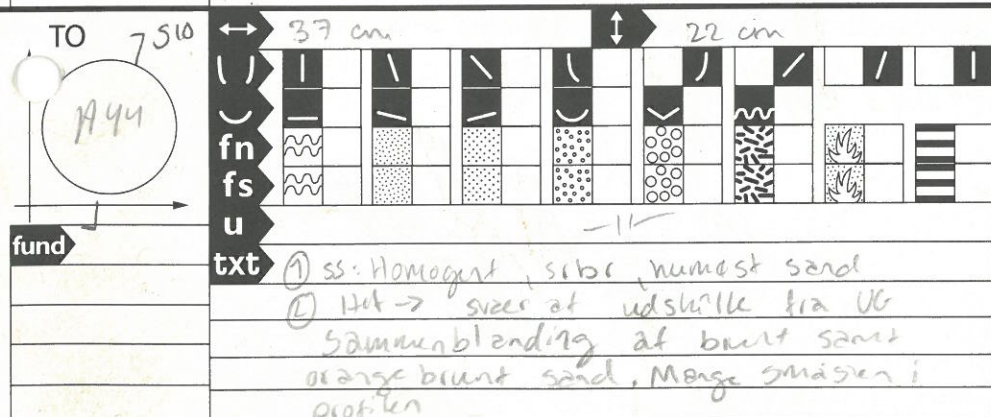
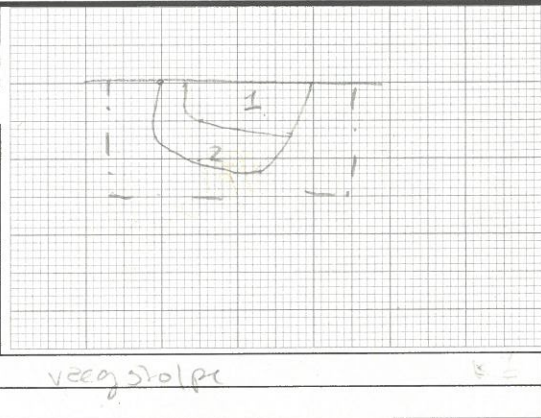
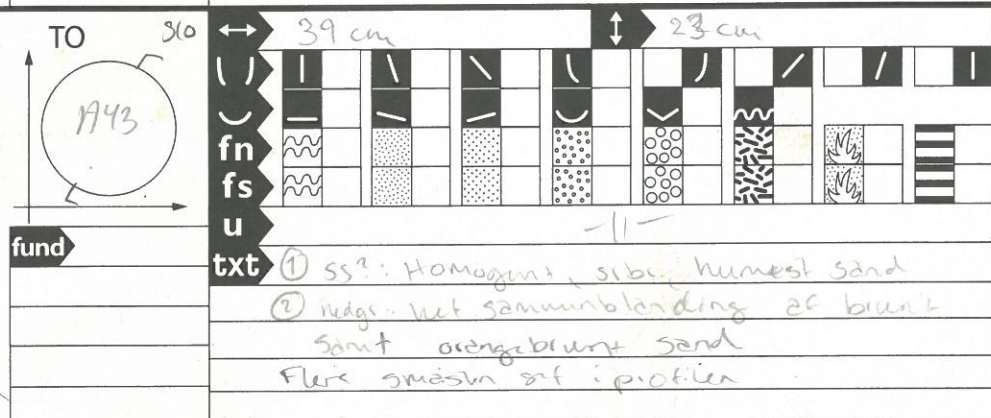
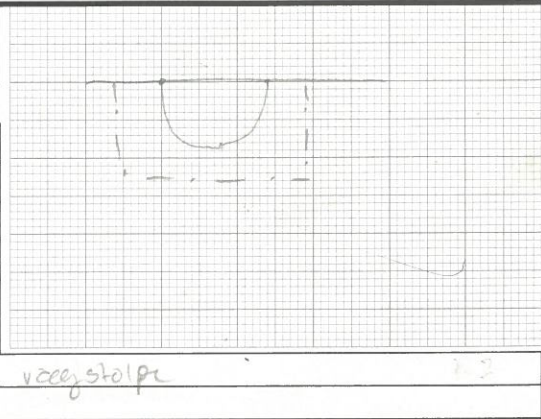
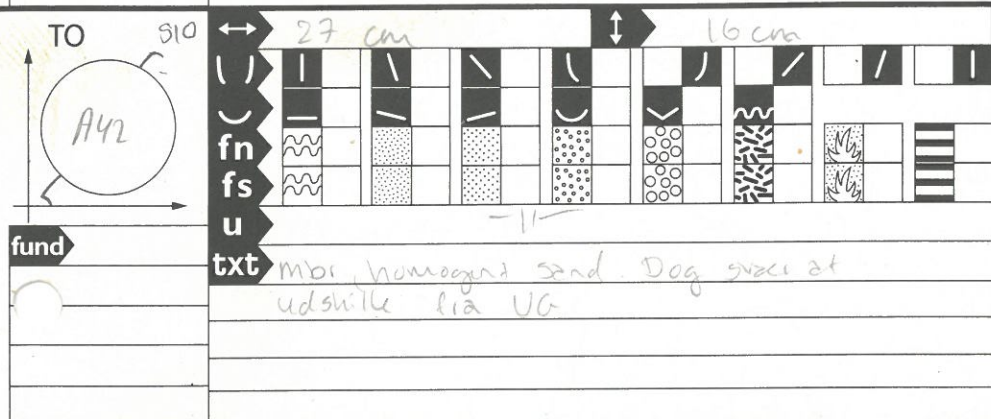
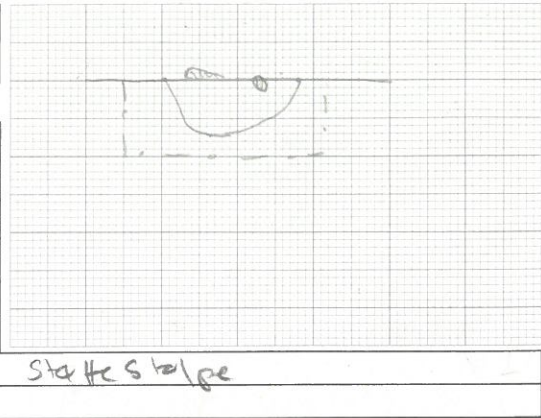
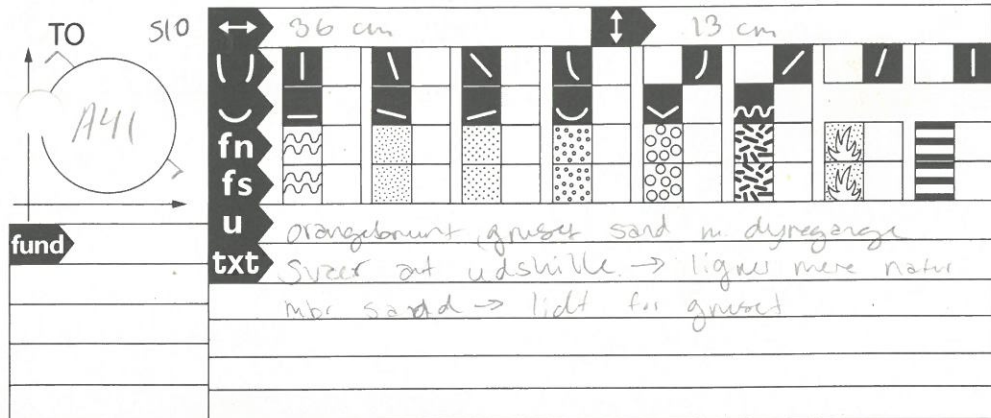
vægstolpe

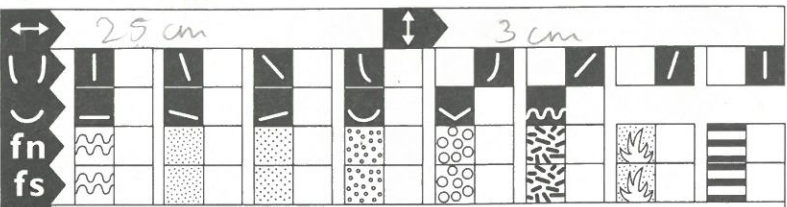
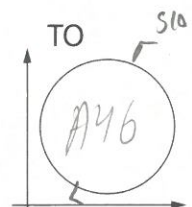

fn fs u
txt Meget svær at udskille. Hel sammenblanding
af brun, lysbrunt og orangerbrunt sand

SA

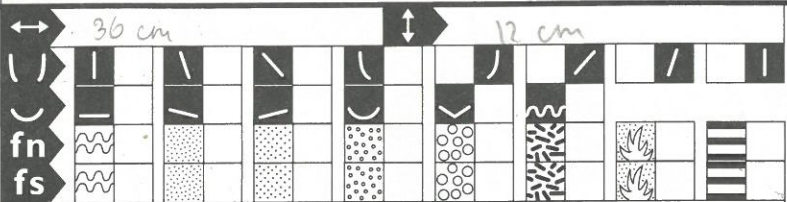
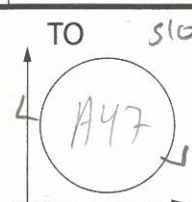

fund

fn
fs
u
txt Orangebrunt, guset sand n dyregange
Homogent brunt sand

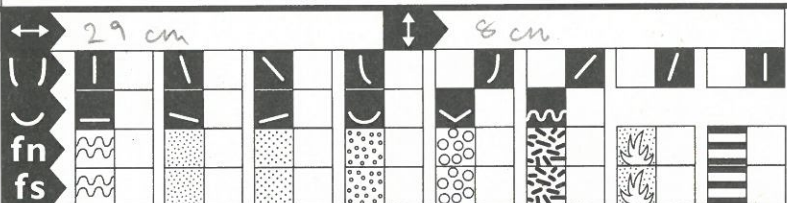
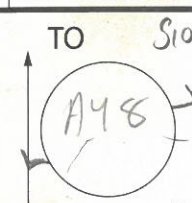
ej tegnet
Hegn stolpe

fund

fn
fs
u
txt -||-
Homogent, brunt sand -> muligvis to
anlæg -> dog ingen tydelig stratigrafi

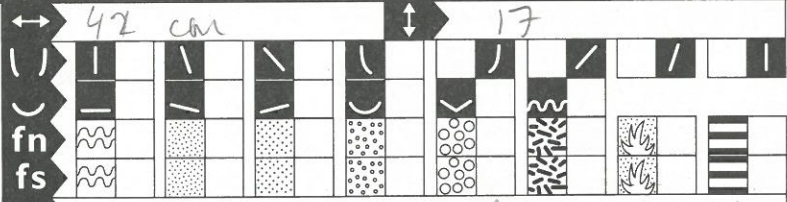
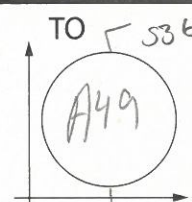
Hegn stolpe?

fund

fn
fs
u
txt -||-
svær at udskille via OG. Homogent, brunt
sand

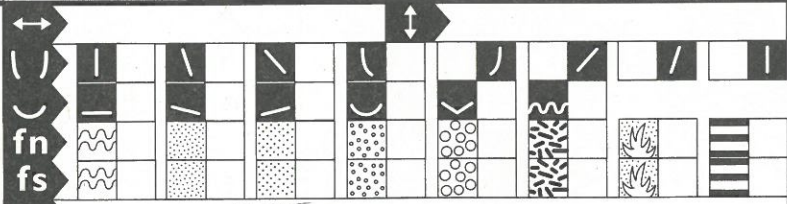
Hegn stolpe?

fund

fn
fs
u
txt Orangebrunt sand n. veide, mørke af-eflejliger
Homogent, ildskarnet, silt sand. Fulgte
ildskarnede sten set i anlægget

KG

fund

fn
fs
u
txt -||-
Højtykket ager. NV-SØ orienteret
også set i S30, men blev bortgravet
ved muddertagningen

ej tegnet
Højtykket ager